

Familiesammenføring med børn i Danmark

Family reunification with children in Denmark

af TORBEN HARCK & JASMIN LYNGBY SIDOR

Mennesker flytter og flygter på tværs af landegrænser med et ønske om at samle familien i en ny tilværelse. Familiesammenføring med børn udgør derfor en central og vigtig del af den danske udlændingelovgivning, da det berører grundlæggende menneskerettigheder og har afgørende indflydelse på familiers liv og fremtid. Udlændingeloven fastsætter en række regler og betingelser for, hvordan processen med familiesammenføring skal foregå, herunder regler om ansøgerens oplysningspligt efter lovens § 40, stk. 1, som udgør en væsentlig del af ansøgningsprocessen, idet udlændingemyndighederne umiddelbart herefter kan påse, om de fornødne betingelser for at meddele opholdstilladelse er opfyldt.

Formålet med afhandlingen er at undersøge og analysere reglerne vedrørende familiesammenføring med børn, med særligt fokus på ansøgerens pligt til at afgive relevante oplysninger om pågældende, samt myndighedernes muligheder for at anmode om og gennemføre alders- og dna-undersøgelser, herunder evidensværdien af sådanne tests i familiesammenføringsager. I denne forbindelse undersøges bevisbrydebegrebet i forbindelse med at fastslå ansøgerens alder og familiemæssige forhold, og ligeledes analyseres udsagnet om, at bevisbyrden primært hviler på ansøgeren og ansøgerens herboende forældre. Dette udsagn har været genstand for en del debat og afhandlingen viser, at der reelt er tale om et bevisspørgsmål og ikke et skønsspørgsmål. Det skal derfor tillægges afgørende betydning, hvad der kan bevises i forhold til ansøgerens alder. Myndighedernes subjektive og ikke-sagkyndige vurdering over ansøgnernes alder bør derimod ikke tillægges meget betydning.

Ansøgerens alder er afgørende i sager om familiesammenføring. Der kan derfor opstå tvister herom, hvis der er tvivl om barnets alder på ansøgningstidspunktet. Kan ansøgeren ikke føre tilstrækkeligt bevis for sin alder eller er udlændingemyndighederne i tvivl om ansøgerens angivne alder, har udlændingemyndighederne mulighed for at indhente en aldersudtalelse fra Retslægerådet. Retslægerådets udtalelse om ansøgerens mest sandsynlige alder på tidspunktet for ansøgningen vil indgå som et yderligere bevis i familiesammenføringsagerne. Afhandlingen diskuterer kritikken af Retslægerådets metode til at aldersbestemme ansøgeren, ligesom den måde udlændingemyndighederne og retten inddrager afgørelserne i afgørelserne diskuteres. Det konkluderes, at aldersudtalelserne spiller en betydelig rolle i bevisførelsesprocessen i familiesammenføringsagerne og i overvældende grad vil disse også have væsentlig betydning i efterfølgende retssager. Ikke desto mindre har praksis vist, at aldersudtalelserne ikke vil trumfe ethvert andet bevis og kan derfor tilsidesættes, såfremt der præsenteres stærke modstående beviser i relation til bevisbedømmelsen.

Ligeledes kan der opstå tvister vedrørende de biologiske forhold, da den biologiske forbindelse mellem ansøgeren og dennes familiemedlemmer er afgørende for at opnå opholdstilladelse. I denne forbindelse har dna-undersøgelser vist sig som værende et værdifuldt redskab til at løse sådanne tvister. Udlændingemyndighederne kan kræve, at ansøgeren og personen, som ansøgeren hævder at have en biologisk relation til, deltager i en dna-undersøgelse. Afhandlingen konkluderer, at manglende bevis for, at det fornødne slægtskab foreligger, kan resultere i afvisning af ansøgningen om familiesammenføring, samt at manglende deltagelse til selve dna-undersøgelsen kan have processuel skadevirkning for ansøgeren, medmindre der er rimelige grunde hertil. Afhandlingen undersøger desuden spørgsmålet hvorvidt kravet om deltagelse i dna-undersøgelser udgør en krænkelse af barnets interesser i henhold til FN's Børnekonventions art. 3. Endelig diskuterer afhandlingen, om ansøgerne har ret til at anmode om dna-undersøgelser og fremhæver de begrænsninger og betingelser, der skal opfyldes for, at en sådan anmodning kan imødekommes.

Indholdsfortegnelse

Abstract	4
Kapitel 1: Emnefelt	5
1.1. Indledning	5
1.2. Problemformulering.....	5
1.3. Afgrænsning af emne.....	5
1.4. Metode.....	5
1.5. Definition af anvendte begreber.....	6
Kapitel 2: Om familiesammenføring i sin helhed	7
2.1. Hvad er familiesammenføring og hvad er hensynene bag?.....	7
Kapitel 3: Betingelser for familiesammenføring med børn	8
3.1. De grundlæggende betingelser.....	8
3.1.1. Sammenføring med mindreårige børn efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2	8
3.1.1.1. Aldersgrænsen på 15 år.....	8
3.1.1.2. Ophold hos forældremyndighedens indehaver	9
3.1.1.3. Etablering af selvstændig bolig	10
3.1.1.4. Krav til ansøgerens forældre	10
3.1.2. Sammenføring med andre herboende personer end forældremyndighedsindehaveren efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3	11
3.1.3. Opholdstilladelse til børn mellem 15 og 18 år efter UDL § 9 c, stk. 1	12
3.2. De supplerende betingelser	13
3.2.1. Forsørgelses- og boligkrav.....	13
3.2.1.1. Krav om selvforsørgelse	13
3.2.1.2. Boligkrav	14
3.2.2. Ansøgningsfrist på 3 måneder for sammenføring med børn.....	14
3.2.3. Opholdstilladelse i åbenbar modstrid med barnets tarv	15
3.2.4. Karensperioden på 10 år ved vold m.v. mod børn	16
Kapitel 4: Bevisførelse for alder og slægtskab	17
4.1. Hvorfor er bevisførelse relevant?.....	17
4.2. Ansøgerens oplysningspligt i UDL § 40, stk. 1.....	18
4.2.1. Hvad indebærer oplysningspligten?.....	18
4.2.2. Hvem bærer bevisbyrden?	18
4.2.2.1. FOB 1983.120	19
4.2.2.2. U 2005.303 H	20
4.2.2.3. Konklusion på bevisførelse	21
4.2.3. Undladelse af opfyldelse af oplysningspligten.....	22
4.2.4. Urigtige oplysninger eller fortielse af oplysninger	23
Kapitel 5: Bevisførelse for alder	25
5.1. Indledning	25
5.2. Hvordan kan der føres bevis for ansøgerens alder?	26
5.3. Udtalelser fra Retslægerådet.....	27
5.3.1. Antallet af aldersudtalelser.....	28
5.3.2. Hvordan kommer Retslægerådet frem til sine udtalelser?	29
5.3.2.1. Knogleudviklingen	29

5.3.2.2. Den samlede aldersvurdering.....	29
5.3.3. Hvor bliver aldersundersøgelserne foretaget?	30
5.4. Retslægerådets rolle i familiesammenføringsager.....	30
5.4.1. Hvor præcise er Retslægerådets udtalelser?	30
5.4.2. Retslægerådets udtalelser som bevismiddel.....	33
5.4.2.1. Hvor meget vægt lægger udlændingemyndighederne på Retslægerådets udtalelser?	33
5.4.2.1.1. ÅB/2021/99.....	33
5.4.2.1.2. ÅB/2020/126.....	34
5.4.2.1.3. ÅB/2017/26.....	34
5.4.2.1.4. Hvad viser Udlændingenævnets praksis?.....	35
5.4.2.2. Hvor meget vægt lægger domstolene på Retslægerådets udtalelser?	35
5.4.2.2.1. U 2006.1370 Ø	35
5.4.2.2.2. Utrykt højesteretskendelse afsagt d. 27. august 2009.....	36
5.4.2.2.3. Hvad viser U 2006.1370 Ø og Højesterets kendelse fra d. 27. august 2009?	38
5.4.2.2.4. Indgår Retslægerådets udtalelser reelt alene med betydelig vægt?	38
5.5. Konsekvensen af manglende deltagelse i aldersundersøgelse.....	40
Kapitel 6: Bevisførelse for slægtskab	41
6.1. Indledning	41
6.2. Hvad skal der til for at dokumentere slægtskabet?	42
6.3. Hvornår er en dna-undersøgelse relevant?.....	43
6.4. Hvor bliver dna-undersøgelser foretaget og hvordan foregår det?	44
6.4.1. Antallet af dna-undersøgelser	45
6.5. Hvad er konsekvensen af undladelse i at medvirke til en dna-undersøgelse?	45
6.5.1. Undskyldelige omstændigheder	46
6.5.2. Strider medvirken til dna-undersøgelser mod barnets tarv?.....	49
6.6. Hvad er konsekvensen af en negativ dna-prøve?	52
6.7. Kan ansøgeren kræve, at der foretages en dna-undersøgelse?	53
6.7.1. U 2004.688 Ø.....	54
6.7.2. Utrykte kendelser afsagt af Østre Landsret i 2011 og 2012	55
6.7.3. Hvad kan der udledes af Østre Landsrets afgørelser?	56
Kapitel 7: Hvorfor er alders- og dna-undersøgelser ikke obligatoriske i familiesammenføringsager med børn?	56
Kapitel 8: Konklusion	57
Litteraturliste	59
Bøger.....	59
Artikler	59
Hjemmesider	60
Love, lovforslag, lovforarbejder og betænkninger	60
Noter, beretninger, vejledninger, udtalelser mv.....	61
Domme, kendelser og afgørelser.....	62

Abstract

This abstract aims to provide an overview of a master thesis on family reunification with children in Denmark. The purpose of the thesis is to investigate and analyse the rules regarding family reunification with children, with a particular focus on the applicant's duty to provide information and the possibilities for requesting and conducting age and dna-tests, as well as the evidential value of such tests in family reunification cases. The thesis adopts a legal dogmatic approach by analysing legal concepts, rules, and case law to establish the current legal framework in the area of immigration law, including relevant sources such as legal literature, laws, parliamentary materials, and court judgments.

The thesis examines the burden of proof in establishing the age and family relationship of the applicant and analyses the statement that it primarily rests on the applicant and their residing parent. However, the scope of this burden has been a matter of debate, and the thesis shows that what can be proven, and what cannot be proven, in relation to the age and family relationship of the applicant is significant for the decision-making process. This evaluation constitutes a question of proof, not discretion, and should not be primarily based on the authorities' subjective and non-expert discretion. The thesis further shows that the lack of accurate information or incorrect information provided by the applicant may result in the rejection of the application or even criminal prosecution.

The analysis shows that the age of the child is crucial for family reunification, and disputes may arise if the applicant's age is in question. The applicant can normally prove their age by providing proper certificates from the authorities in their home country. However, if this is not possible or if the Danish Immigration Service has doubts about the applicant's age, the National Board of Forensic Medicine's opinion on the applicant's most probable age at the time of the application can be obtained as additional evidence in family reunification cases.

The thesis discusses the criticism of the National Board of Forensic Medicine's method of age determination and its subsequent use by the immigration authorities and the courts. Although the Board provides an opinion on the applicant's most probable age, there is still a possibility that the applicant's actual age is different. In conclusion, this thesis demonstrates that the National Board of Forensic Medicine's opinions play a significant role in the evidentiary process in family reunification cases and is likely to carry substantial weight in the proceedings. Nonetheless, they may not always override other evidence presented in the case. The immigration authorities and the courts should exercise caution in attaching decisive weight to the Board's opinions on age even though they are considered a substantial piece of evidence and should take other evidence into account.

Similarly, disputes may arise over biological relationships, and dna-tests can be a valuable tool in resolving such disputes. The thesis therefore also examines the significance of dna-tests in family reunification cases. The biological relationship between the applicant and their family members is crucial for obtaining a residence permit. The thesis shows that the immigration authorities can require the applicant and the person to whom the applicant claims to have a family connection to undergo a dna-test. The thesis concludes that missing evidence of family ties can result in a rejection of the application for family reunification, and non-participation in dna-tests can be detrimental to the applicant's case unless there are reasonable grounds for this. Nonetheless if the dna-test confirms the biological relationship, it can be a strong piece of evidence in favor of granting a residence permit. The study also explores the argument that requiring dna-tests could violate the child's best interests under the UN Convention on the Rights of the Child. However, it was found that authorities believe that such tests are necessary to safeguard the child's welfare. Finally, the thesis discusses whether applicants have the right to request dna-testing and highlights the limitations and conditions that must be met for such a request to be granted.

Kapitel 1: Emnefelt

1.1. Indledning

Verden bliver mere og mere globaliseret og mennesker flytter, men også flygter, på tværs af landegrænser med et ønske om at samle familien i en ny tilværelse. Familiesammenføring med børn er derfor en central og vigtig del af den danske udlændingelovgivning, da det berører de grundlæggende menneskerettigheder og har afgørende indflydelse på familiers liv og fremtid. Udlændingeloven fastsætter en række regler og betingelser for, hvordan processen med familiesammenføring skal foregå, herunder regler om ansøgerens oplysningspligt efter lovens § 40, stk. 1, som udgør en væsentlig del af ansøgningsprocessen, idet udlændingemyndighederne umiddelbart herefter kan påse, om de fornødne betingelser for at meddele opholdstilladelse er opfyldt. Derudover er udlændingemyndighedernes muligheder for at kræve og foretage alders- og dna-undersøgelser ligeledes en vigtig del af processen, da disse undersøgelser kan være altafgørende for, hvorvidt ansøgeren skal meddeles opholdstilladelse eller ej.

Reglerne i udlændingeloven er med til at sikre, at familiesammenføringen sker på en retfærdig og sikker måde - både i forhold til Danmarks principper om udlændinges muligheder for at tage ophold i landet, samt Danmarks internationale forpligtelser, der ligger til grund herfor, men ligeledes i forhold til hensynet til barnet, da det kan påvirke dennes muligheder for at opnå stabilitet og sikkerhed i Danmark og være tæt på deres nærmeste familie. At reglerne påses overholdt af myndighederne kan ligeledes være med til undgå svindel og misbrug af ordningen, således at ingen der ikke er berettiget hertil, bliver meddelt opholdstilladelse og dermed også, at intet barn bliver familiesammenført med nogen, som de ikke er i familie med.

1.2. Problemformulering

På baggrund af ovenstående er det relevant og interessant at undersøge reglerne om familiesammenføring med børn i Danmark, da de netop kan have betydning for ansøgenes rettigheder og forhold. Det er i denne forbindelse relevant at se nærmere på ansøgerens og den herboende references oplysningspligt efter udlændingelovens § 40, stk. 1, da dette krav er afgørende for at sikre en retfærdig og sikker familiesammenføring. Yderligere er det særligt relevant at undersøge og analysere mulighederne for at kræve og foretage alders- og dna-undersøgelser, herunder hvor meget vægt myndighederne lægger på undersøgelsesresultater, da det kan have afgørende betydning for afgørelsernes udfald i sager om familiesammenføring.

Vores problemformulering lyder derfor: “En undersøgelse og analyse af reglerne om familiesammenføring med børn i Danmark, med særligt fokus på ansøgerens oplysningspligt, og mulighederne for at kræve og foretage alders- og dna-undersøgelser samt undersøgelsesresultaternes bevisstyrke i familiesammenføringssagerne.”

1.3. Afgrænsning af emne

Nærværende afhandling handler om familiesammenføring med børn og ikke med ægtefæller eller faste samlever. Afhandlingen vil således alene have sit fokus på, hvad betingelserne er for, at et udenlandsk barn kan meddeles opholdstilladelse i Danmark på baggrund af reglerne om familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3, samt § 9 c, stk. 1. Nærmere bestemt fokuseres der udelukkende på børn under 18 år, hvorfor familiesammenføring med “voksne børn” (ansøgere over 18 år) ikke vil blive behandlet.

1.4. Metode

Til at besvare ovenfor nævnte problemformulering er der i nærværende afhandling anvendt den retsdogmatiske metode. Pågældende metode består i at analysere retsbegreber, retsregler og retspraksis,

hvor formålet er at fastlægge og afklare, hvad der er gældende ret på området.¹ Der er i den forbindelse blevet inddraget relevant retspraksis og relevante retskilder herunder, love, lovforarbejder, betænkninger og afgørelser fra styrelser, nævn og domstole, samt relevant faglitteratur inden for et nærmere afgrænset område inden for udlændingeretten.

I familiesammenføringsager med børn efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 og 3, samt § 9 c, stk. 1, er der kun at finde et begrænset antal domme/kendelser afsagt af byretterne, landsretterne og af Højesteret. Flere af disse domme/kendelser er utrykte og ikke offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen (UfR/U), hvorfor gengivelse af dommene/kendelsernes fakta og resultat til dels er baseret på andre kilder. Her tænkes navnlig på Aarhus' rets kendelse af 15. marts 1990². I afhandlingen er der derfor blevet inddraget praksis fra Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet, i det omfang det har været nødvendigt, for at kunne affatte en redegørelse og analyse af gældende ret på området på trods af, at disse afgørelser står lavere i retskildehierarkiet end afgørelser afsagt af domstolene.

For at besvare problemstillingen har vi i forbindelse med informationssøgningen rettet direkte henvendelse til Retslægerådet, Udlændingestyrelsen samt Foreningen for Udlændingeadvokater. For så vidt angår henvendelsen til Retslægerådet var baggrunden herfor, at vi ønskede afklaret hvor mange aldersudtalelser rådet har givet i perioden fra 2008 til 2022.³ Vi henvendte os til Udlændingestyrelsen i tre omgange. Formålet med disse henvendelser var for det første at få svar på, hvorvidt der bliver foretaget aldersundersøgelser direkte i Danmark af Retsmedicinsk Institut i København i sager om familiesammenføring og for det andet, om det var muligt at få fremsendt dokumenter, som er blevet fjernet fra styrelsens hjemmeside. Navnlig var der tale om to vejledninger, som Udlændingestyrelsen havde offentliggjort (Vejledning om Familiesammenføring og Vejledning om Oplysningspligten). Disse henvendelser har vi på tidspunktet for afhandlingens aflevering ikke fået svar på. Herudover har vi sendt en forespørgsel til medlemmerne af Foreningen for Udlændingeadvokaters bestyrelse for at høre, om det var muligt at få tilsendt nogle af Retslægerådets udtalelser, som foreningen havde inddraget i artiklen "*Uegnet til retssager*", som er Publiceret i Advokaten 06/2009, s. 21-23.⁴ Disse henvendelser er heller ikke blevet besvaret, hvorfor der i afhandlingen er refereret indirekte til de i artiklen omtalte aldersudtalelser.

Endeligt bør det bemærkes, at der i den anvendte litteratur flere steder henvises til såkaldte "interne meddelelser", som ikke er blevet offentliggjort nogen steder. Der tænkes bl.a. på Direktoratet for udlændinges interne meddelelse nr. 3/91. Sådanne kilder er derfor blevet inddraget ved at henviser til de sekundære kilder, som omtaler primærkilderne.⁵

1.5. Definition af anvendte begreber

I nærværende afhandling anvendes ordet "ansøgeren". Hermed menes det barn, der ønsker at opnå opholdstilladelse i Danmark på baggrund af reglerne om familiesammenføring i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1.

Ligeledes anvendes ordet "reference". Med dette menes den person - f.eks. forældremyndighedens indehaver, som ansøgeren kan blive familiesammenført med og dermed opnå opholdstilladelse på baggrund af.

---

¹ Evald, Jens: *Juridisk teori, metode og videnskab*, 1. udgave 2016, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 13.

² Kendelsen er desuden omtalt i afsnit 3.1.1.

³ Retslægerådets svar er inddraget i afhandlingen i afsnit 5.3.1.

⁴ Artiklen er omtalt i afsnit 5.4.1.

⁵ Se bl.a. afsnit 6.7.3., hvor der henvises til Direktoratet for udlændinges interne meddelelse nr. 3/91.

Kapitel 2: Om familiesammenføring i sin helhed

2.1. Hvad er familiesammenføring og hvad er hensynene bag?

En meddelelse om tilladelse til familiesammenføring er en tilladelse til, at der sker sammenføring af familiemedlemmer, som befinder sig i forskellige lande. Ved familiesammenføring udstedes der en opholdstilladelse til den eller de familiemedlemmer, der ønsker at flytte til det land, hvor familiesammenføringen skal finde sted. I Danmark er der opstillet en række grundlæggende og supplerende betingelser, der skal være opfyldt, for at en sådan sammenføring kan finde sted. Reglerne herom findes i Lovbekendtgørelse 2022-08-25 nr. 1205, nærmere betegnet udlændingeloven.⁶ Disse grundlæggende og supplerende betingelser gennemgås nærmere i kapitel 3.

Bestemmelserne i UDL § 9 om opholdstilladelse til familiemedlemmer må også ses i lyset af Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte retten til familieliv, herunder navnlig forpligtelserne efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions⁷ art. 8.⁸ Loven trådte i kraft d. 1. juli 1992 og er efter inkorporeringen en del af dansk ret. EMRK art. 8 har i stk. 1. følgende ordlyd: *“Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance”*, mens det af stk. 2 lyder: *“Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret eller frihed.”* EMRK art. 8 indebærer ikke umiddelbart en direkte regulering af en udlændings ret til at rejse ind og opholde sig i Danmark, men en sådan ret for familiemedlemmer kan under visse omstændigheder være beskyttet i artiklen.⁹

Den internationale forpligtelse til at beskytte retten til respekt for familielivet har konsekvenser for udlændingelovgivningen i to henseender. For det første begrænses Danmarks adgang til at udvise udlændinge, der må antages at have en sådan familiemæssig tilknytning til en eller flere personer, der er bosat i landet. Baggrunden herfor er, at en eventuel udvisning og den dertil følgende adskillelse af en familie, vil medføre et indgreb i de berørte personers ret til respekt for deres familieliv. For det andet indebærer reglerne om retten til respekt for familieliv, at Danmark i et vist omfang ligeledes er forpligtet til at give ikke-danske statsborgere tilladelse til at rejse ind i landet og dermed også give personerne tilladelse til at opholde sig her, af hensyn til de pågældende personers mulighed for at udøve deres familieliv.¹⁰

Hvorvidt en afgørelse om indgreb i eller nægtelse af opholdsret vil være uforenelig med EMRK art. 8, beror på en konkret vurdering. I vurderingen heraf indgår bl.a., om der kan antages at bestå en relation mellem den udlænding, der ønsker opholdstilladelse i Danmark og en eller flere i Danmark bosatte personer, som kan karakteriseres som værende et reelt familieliv i EMRK art. 8's forstand. I vurderingen indgår ligeledes, om en nægtelse af opholdsret vil indebære et indgreb i retten til familieliv eller manglende opfyldelse af en positiv forpligtelse til at respektere denne ret, og om indgrebet i så fald kan legitimeres efter EMRK art. 8. stk. 2. Hvorvidt der består et reelt familieliv, beror både på den juridiske og biologiske familierelation, samt på det faktiske familiemæssige fællesskab mellem de pågældende personer. Den omfattede personkreds udgør ægtefæller og samlivspartnere af modsatte køn, samt eventuelle fællesbørn. Ligeledes er børn uden for ægteskab, søskende, forældre, bedsteforældre og børnebørn omfattet, hvis der faktisk har eksisteret et familieliv. Hertil kræves der almindeligvis, at der har

---

⁶ Udlændingeloven er herefter forkortet til UDL.

⁷ Herefter betegnet EMRK.

⁸ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 355.

⁹ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 360.

¹⁰ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 358-361.

været en form for husstandsfællesskab, eller at der aktuelt består en form for praktisk, økonomisk eller følelsesmæssig afhængighed. For så vidt angår de nærmeste familiemedlemmer forudsættes det ikke, at der allerede har bestået et faktisk samliv, for at man er beskyttet efter EMRK art. 8. EMD har i *Abdulaziz, Cabales og Balkandali mod UK* fra d. 28. maj 1985 statueret, at forholdet mellem personer, der har indgået et lovligt ægteskab er omfattet og beskyttet af EMRK, uanset at ægtefællerne endnu ikke har etableret i egentligt samliv. Ligeledes har EMD i *Berrehab mod Nederlandene* fra d. 21. juni 1988 udtalt, at der i og med fødslen af et barn som udgangspunkt består et familieliv mellem forældrene og barnet, der fødes som resultat af et sådant ægteskab - også selvom forældrene ikke længere kan anses for at være samlevende på tidspunktet for fødslen.¹¹

Som følge af de internationale forpligtelser er Danmark således forpligtet til at udstede opholdstilladelse til personer, der ønsker at flytte til Danmark til deres familie, forudsat at betingelserne i pågældende situation er opfyldt. Tal fra Danmarks Statistik viser, at der i 2022 blev familiesammenført ca. 2.700 personer, hvoraf ca. 425 var børn.¹² Nærværende afhandling vil have sit primære fokus på udenlandske børns muligheder for at blive familiesammenført i Danmark, hvorfor betingelserne herfor gennemgås i det følgende.

Kapitel 3: Betingelser for familiesammenføring med børn

UDL § 9, stk. 1 anfører to tilfælde, hvor børn kan opnå opholdstilladelse i Danmark på baggrund af familiesammenføring. Der skelnes her mellem UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og § 9, stk. 1, nr. 3. I undtagelsestilfælde er der dog også mulighed for at opnå opholdstilladelse, hvis ansøgeren er mellem 15 og 18 år efter UDL § 9 c, stk. 1. I det følgende vil de grundlæggende og supplerende betingelser blive gennemgået.

3.1. De grundlæggende betingelser

3.1.1. Sammenføring med mindreårige børn efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2

Ifølge UDL § 9, stk. 1, nr. 2 kan der udstedes en opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle. Udstedelse af opholdstilladelse efter UDL § 9 stk. 1, nr. 2 forudsætter, at det mindreårige barn under 15 år bor hos forældremyndighedens indehaver. Det forudsættes herudover, at det ansøgende barn skal være ugift og ikke må have stiftet en selvstændig familie.

Udlændingelovens regler om familiesammenføring med børn er hele tiden under udvikling. Eksempelvis er ordlyden i UDL § 9, stk. 1, nr. 2, litra d så sent som i 2022 ved L 2022 915 blevet ændret fra “3 år” til “2 år, jf. dog UDL § 37m”. Denne ændring indebærer, at der ikke vil kunne udstedes opholdstilladelse til et barn under 15 år efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 med henblik på familiesammenføring med en fastboende person i Danmark, der har opholdstilladelse efter UDL § 7, stk. 3, før vedkommende har haft denne opholdstilladelse i mere end de sidste 2 år, i stedet for - som hidtil - 3 år. Ved L 2022 915 blev der også indsat § 37 m i udlændingeloven. UDL § 9, stk. 1, nr. 2, litra d skal ses i sammenhæng med denne bestemmelse. UDL § 37 m giver udlændinge- og integrationsministeren hjemmel til at forlænge perioden fra 2 år til 3 år, i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark.

3.1.1.1. Aldersgrænsen på 15 år

Aldersgrænsen for opnåelse af opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 ligger i dag på 15 år. Aldersgrænsen har tidligere været på 18 år, men blev nedsat i 2004 ved lov nr. 427 af 9. juni 2004. Lovændringen blev i bemærkningerne til lovforslag nr. L 171/2003-04 begrundet med at: “(...) *mindreårige*

---

¹¹ *Ibid.*

¹² *Indvandrere og efterkommere.* (s.d.). Danmarks Statistik. Lokaliseret den 24. april 2023 på <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/indvandrere-og-efterkommere>

udlændinge, der skal bo i Danmark, bør efter regeringens opfattelse - af hensyn til barnet og af integrationsmæssige årsager - komme hertil så tidligt som muligt og få en så stor del af deres opvækst her i landet som muligt." Det var herudover meningen med lovændringen, at den skulle forhindre, at forældre sender deres børn på genopdragelsesrejser til hjemlandet og først lade dem komme tilbage til Danmark kort tid før deres 18-års fødselsdag, eller den situation, hvor forældrene bevidst lader børnene i hjemlandet indtil de næsten er 18 år gamle.¹³ Meningen med disse rejser var, at børnene skulle opdrages i det pågældende land og blive præget af landets værdier og normer. Hensigten var derudover, at barnet skulle have en opvækst, der stemte overens med hjemlandets eller nabolandets kultur og skikke, og dermed ikke skulle blive præget af danske normer og værdier. For at sikre, at udenlandske børn kom til Danmark så tidligt som muligt og dermed ville få en stor del af deres opvækst her i landet, blev aldersgrænsen nedsat fra 18 til 15 år.^{14 15}

Aldersbetingelsen skal være opfyldt ved indgivelsen af ansøgningen til den relevante danske myndighed i udlandet eller eventuelt her i landet.¹⁶ Det vil sige, at barnet ikke må være ældre end 15 år på det tidspunkt, hvor der indgives ansøgning om familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2.

Dette blev bl.a. fastslået ved en dom i 1990, hvor retten meddelte afslag på ansøgerens ansøgning om opholdstilladelse i Danmark med henvisning til, at ansøgeren havde overskredet aldersgrænsen på 18 år¹⁷ på ansøgningstidspunktet. Ansøgeren havde indgivet en ansøgning i 1987, hvor han efter eget udsagn var 17 år gammel. Herefter indgav han en ny ansøgning i 1988, hvor han anførte at være 18 år gammel, fordi han var i den tro, at den tidligere ansøgning fra 1987 ikke var bortfaldet. Udlændingemyndighederne anså dog ansøgningen fra 1987 for at være bortfaldet og lagde vægt på, at ansøgeren havde anført sin alder til at være 18 år i ansøgningen fra 1988. På dette grundlag blev ansøgningen afvist.¹⁸

Det forhold, at barnet er ældre end 15 år, når der træffes afgørelse om familiesammenføringen tillades, er dog uden betydning for afgørelsen.

Aldersgrænsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 må anses for at udgøre en absolut grænse. Dette indebærer, at hvis der skal tillades familiesammenføring med et barn over 15 år, så skal det ske efter undtagelsesbestemmelsen i UDL § 9 c, stk. 1.¹⁹

3.1.1.2. Ophold hos forældremyndighedens indehaver

Som nævnt ovenfor, forudsætter udstedelse af opholdstilladelse efter UDL § 9 stk. 1, nr. 2, at det mindreårige barn under 15 år bor hos forældremyndighedens indehaver. Det vil sige, at det efter bestemmelsens ordlyd ikke nødvendigvis behøver at være barnets forælder, som vedkommende bor hos. Hvis barnet ikke bor hos forældrene, er det dog en forudsætning for opnåelse af opholdstilladelsen, at barnet bor hos en person, der er gift med den ene af barnets forældre og at denne person har (eller får) forældremyndighed over barnet. Herudover skal personen også opfylde de øvrige betingelser om statsborgerskab eller opholdstilladelse i UDL § 9, stk. 1, nr. 2.²⁰

Man kan spørge sig, om det netop anførte er i strid med Højesterets afgørelse i dommen U 2003.1322 H. Højesteret anfører i dommen, at: "*efter ordlyden af og forarbejderne til udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3 (nu § 9, stk. 1, nr. 2), og denne bestemmelses sammenhæng med § 9, stk. 2, nr. 1 (nu § 9, stk. 1,*

¹³ Bemærkninger til L 171/2003-04, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 9.

¹⁴ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 130-131.

¹⁵ L 171/2003-2004, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004., alm. bemærkninger pkt. 3.1.

¹⁶ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 386.

¹⁷ Aldersgrænsen blev nedsat til 15 år ved lov nr. 427 af 9. juni 2004.

¹⁸ Retten i Århus' kendelse af 15. marts 1990, som er offentliggjort i Meddelelser fra Landsforeningen af Beskikkede Advokater, nr. 46/1990, refereret i Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 387, note 98.

¹⁹ Se nærmere om § 9 c, stk. 1 under afsnit 3.3.

²⁰ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 383-384.

nr. 3), tiltræder Højesteret, at der efter bestemmelsen i stk. 1, nr. 3 (nu § 9, stk. 1, nr. 2), ikke blot skal foreligge forældremyndighed, men - uden for tilfælde af adoption - også biologisk forældreskab". Højesteret stadfæster derfor landsrettens kendelse.

Bjørn Dilou Jacobsen og Jens Vedsted-Hansen mener ikke, at Højesteretsdommen er uforenelig med den ovennævnte fortolkning af UDL § 9, stk. 1, nr. 2, der går ud på, at det mindreårige barn også kan opnå opholdstilladelse, selvom barnet ikke bor hos de biologiske forældre, så længe barnet bor hos en person, der er gift med den ene af forældrene og at denne person har (eller får) forældremyndighed over barnet. Bjørn Dilou Jacobsen og Jens Vedsted-Hansen mener ikke, at Højesterets begrundelse i U 2003.1322 H-afgørelsen angår spørgsmålet om ophold hos en forældremyndighedsindehaver, som er gift med en af barnets forældre i en situation, hvor dennes forældreskab er uomtvistet. De mener derimod, at Højesterets udtalelse om krav af biologisk forældreskab skal forstås som en stillingtagen til de bevismæssige krav, der skal være opfyldt for at faderskabet kan lægges til grund ved udstedelse af opholdstilladelse til barnet.²¹

Peter Starup fortolker dommen på samme måde og anfører, at kravet om biologisk forældreskab ikke kan antages at indebære, at forældremyndighedsindehaveren samtidig er biologisk forælder til barnet.²²

Afgørelsen i U 2003.1322 H vil dermed nok ikke være til hinder for, at et barn tager ophold hos en herboende forældremyndighedsindehaver, når denne er gift med den ene af de biologiske forældre.²³

3.1.1.3. Etablering af selvstændig bolig

Opnåelse af opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 forudsætter som anført i afsnit 3.1.2., at barnet enten skal bo hos sin biologiske forælder eller ved ægtefælle til sin biologiske forælder, når denne har eller får forældremyndigheden over barnet.

Hvis et barn får opholdsret på baggrund af denne bestemmelse, vil barnet ikke kunne etablere selvstændig bolig i denne periode.²⁴

Det anførte krav om fælles bopæl med forældremyndighedsindehaveren bliver reelt kun håndhævet det første år. Herudover vil der også være mulighed for at fravige dette, hvis det begrundes i praktiske årsager (uddannelses-, helbredsforhold m.v.).²⁵

Når barnet fylder 18 år og dermed ikke længere er undergivet forældremyndigheden, så vil retten til fortsat opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 bestå uafhængigt af boligspørgsmålet.

Når betingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 er opfyldt, vil det ikke automatisk medføre, at der udstedes en opholdstilladelse til ansøgeren. Både ansøgerens og referencens forhold kan føre til, at familiesammenføring efter § 9, stk. 1, nr. 2 nægtes, jf. UDL § 9, stk. 19-22. Disse bestemmelser omtales nærmere i afsnit 3.4.

3.1.1.4. Krav til ansøgerens forældre

Før et barn kan meddeles opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring, kræves det, at ovenstående betingelser er opfyldt. Foruden disse betingelser, er der desuden visse krav til ansøgerens forælder, som forudsættes opfyldt, førend en opholdstilladelse kan meddeles.

---

²¹ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 384.

²² Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 130.

²³ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 130.

²⁴ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 384.

²⁵ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 130.

For det første er det et krav, at forælderen skal være dansk eller nordisk statsborger, eller have lovligt ophold i Danmark. Det lovlige ophold kan enten bestå i, at referencen har dansk indfødsret, har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, har opholdstilladelse efter UDL § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

For det andet er det en betingelse, at forælderen skal have fuldstændig eller delvis forældremyndighed over ansøgeren. For det tredje er det et krav, at forælderen og en eventuel ægtefælle eller samlever ikke inden for en periode på 10 år, inden det tidspunkt, hvor der skal træffes afgørelse om familiesammenføringen, er blevet idømt en betinget eller ubetinget frihedsstraf for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet begået mod mindreårige børn. Det er dog muligt at dispensere fra denne betingelse, såfremt kriminaliteten skyldtes forælderen eller ægtefællens/samleverens psykiske lidelse, som i mellemtiden er kureret, eller hvis det skyldes et alkohol- eller narkotikamisbrug, som nu er ophørt.²⁶ I visse situationer er det også en betingelse, at forælderen skal råde over en selvstændig bolig af en rimelig størrelse. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forælderen efter eget valg ikke har haft kontakt med ansøgeren i en lang periode. For at der er tale om en selvstændig bolig, kræves det, at boligen har sin egen indgang og fremstår som en enhed, men det er ikke et krav, at boligen har sit eget køkken eller toilet. Det forudsættes, for så vidt angår rådigheden, at forælderen skal eje, leje eller fremleje boligen, eller være andelshaver eller anpartshaver af denne. Boligen skal have en rimelig størrelse, hvilket medfører, at der efter familiesammenføringen er gennemført, højst må bo 2 personer pr. beboelsesrum eller, at boligens areal skal være på mindst 20 m² pr. person.

I visse tilfælde kræves det også, at forælderen skal være selvforsørgende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forælderen efter eget valg ikke har haft kontakt med ansøgeren i en lang periode. At være selvforsørgende betyder, at forælderen ikke må modtage ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven. Dette indebærer, at forælderen i så fald ikke må modtage integrationsydelse, starthjælp, kontanthjælp, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller uddannelseshjælp. Er der tale om ydelser, der er givet efter anden lovgivning end efter aktivloven og integrationsloven, har det ikke betydning for muligheden for at blive familiesammenført med barnet.²⁷

3.1.2. Sammenføring med andre herboende personer end forældremyndighedsindehaveren efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3

Med UDL § 9, stk. 1, nr. 3 er der indsat en mulighed for at få opholdstilladelse som mindreårig udlænding, selvom vedkommende ikke tager ophold hos forældremyndighedens indehaver. Efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3 kan den mindreårig udlænding opnå opholdstilladelse ved at tage ophold hos andre end forældremyndighedens indehaver, når opholdstilladelsen gives med henblik på adoption, ophold som led i et plejeforhold, eller hvis særlige grunde taler derfor, ophold hos barnets nærmeste familie. Bestemmelsen giver således hjemmel til, at adoptiv- og plejebørn kan opnå opholdstilladelse på et lignende grundlag som referencens biologiske børn. UDLbkg²⁸ § 21 anfører nærmere, hvornår der kan udstedes opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3 i tilfælde af adoption, plejeforhold og ophold hos barnets nærmeste familie. Herudover stiller UDL § 9, stk. 23 yderligere krav til "*den herboende person*" i tilfælde af, at der søges om opholdstilladelse som led i et plejeforhold eller med henblik på ophold hos barnets nærmeste familie.²⁹

Der stilles direkte i UDL § 9, stk. 1, nr. 3 krav til den eller de herboende personer. Den eller de herboende personer skal være fastboende i Danmark, have dansk indfødsret (litra a), have statsborgerskab i et af de nordiske lande (litra b), have opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8 (litra c), have haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år, jf. dog § 37 m (litra d) eller havde tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold (litra e).

²⁶ Se nærmere om karenperioden i afsnit 3.4.4.

²⁷ *Ansøg om familiesammenføring i Danmark som barn.* (s.d.). Ny i Danmark. Lokaliseret den 7. april 2023 på <https://www.nyidanmark.dk/da/Du-vil-ansøge/Familie/Familiesammenføring/Barn>.

²⁸ Bekendtgørelse nr. 1206 om udlændinges adgang her i landet, af den 23. august 2022.

²⁹ Se nærmere afsnit 3.4.1.2.

Det er værd at bemærke, at ordlyden i UDL § 9, stk. 1, nr. 3 omfatter “en *mindreårig* udlænding”, mens ordlyden i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 omfatter “et ugift mindreårigt barn *under 15 år*”. Som nævnt i afsnit 3.1.1., så har aldersgrænsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 tidligere været på 18 år, men blev nedsat i 2004 ved lov nr. 427 af 9. juni 2004. Aldersgrænsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 3 er derimod *ikke* blevet ændret ved denne lovændring i 2004, hvorfor der således er mulighed for opnåelse af opholdstilladelse efter denne bestemmelse for udlændinge, så længe de er under 18 år.

Aldersbetingelsen skal være opfyldt på ansøgningstidspunktet til den relevante danske myndighed i udlandet eller eventuelt her i landet.³⁰

3.1.3. Opholdstilladelse til børn mellem 15 og 18 år efter UDL § 9 c, stk. 1

Som anført i afsnit 3.1.1., er det helt klare udgangspunkt, at det er en forudsætning, for at et barn kan blive familiesammenført i Danmark, at den pågældende er under 15 år, jf. UDL § 9, stk. 1, nr. 2. Det blev ligeledes anført ovenfor, at aldersgrænsen tidligere var 18 år, men at den blev nedsat til 15 år ved lov nr. 427/2004.

Aldersgrænsen på 15 år er en absolut grænse og UDL § 9, stk. 1 nr. 2 indeholder ikke nogen muligheder for dispensation.³¹ Såfremt barnet på ansøgningstidspunktet er fyldt 15 år og dermed ikke længere opfylder alderskravet i UDL § 9, stk. 1, nr. 2, er der kun mulighed for at opnå familiesammenføring efter reglen i UDL § 9 c, stk. 1. Det følger af denne bestemmelse, at der skal foreligge ganske særlige grunde, der taler for, at barnet - på trods af, at pågældende er fyldt 15 år - alligevel skal have mulighed for at blive sammenført. Efter ordlyden i UDL § 9 c, stk. 1 er der tale om en bestemmelse, der giver plads til et skøn, jf. ordet “kan”. Der vil således altid være tale om en konkret og individuel vurdering. De *særlige omstændigheder*, der kan indgå i vurderingen og tale for, at der alligevel skal tillades familiesammenføring, kan bl.a. være hensynet til familiens enhed, herunder om nægtelse af opholdstilladelse efter UDL § 9 c, stk. 1 vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, navnlig EMRK art. 8 og FN’s Børnekonvention. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis barnet og den herboende forælder ellers vil henvises til at udøve familielivet i et andet land, hvor forælderen ikke vil have mulighed for at indrejse, samt tage ophold med barnet.

Yderligere vil det indgå i vurderingen, om det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforvarsligt at henvise den herboende forælder til at tage ophold i et andet land end Danmark, hvor der vil være dårligere eller manglende pasnings- og behandlingsmuligheder. Hensynet til barnets tarv skal i den skønsmæssige vurdering tillægges særlig vægt. Der vil her lægges vægt på, om barnet har familie, herunder en forælder i hjemlandet, som ville kunne tage vare på barnet, samt om der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at der er risiko for, at barnet vil blive eller er blevet tvangsfjernet fra forælderen i hjemlandet.³² Ligeledes vil det indgå med betydelig vægt, om barnet søger om opholdstilladelse i Danmark sammen med den forælder, som barnet hidtil har boet hos i hjemlandet og om den af barnets forældre i hjemlandet, som barnet hidtil har opholdt sig hos, får tilladelse til familiesammenføring i Danmark med en person, der ikke er barnets anden forælder.³³ Yderligere må det tillægges særlig betydning, om afslag på opholdstilladelse til et barn over 15 år vil resultere i en adskillelse fra det pågældende barns mindre søskende³⁴, eller om barnet skal bo med en forælder i

³⁰ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 386.

³¹ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 384.

³² L 567, Lov om ændring af udlændingeloven, af den 18. juni 2012.

³³ Bemærkningerne, jf. lovforslag nr. L 150 fremsat den 11. april 2012, afsnit 4.2.

³⁴ Jf. Integrationsministeriets notat af d. 9. marts 2004 om høringssvar vedrørende Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 27.

hjemlandet, som det pågældende barn ikke tidligere har haft noget familieliv sammen med, og hensynet til barnets tarv derfor taler imod at henvise denne til at leve hos forælderen i hjemlandet.^{35 36}

Såfremt der er ganske særlige grunde der taler for, at barnet bør familiesammenføres og dermed få opholdstilladelse, så medfører dette ikke automatisk, at sådan en udstedes. For at blive meddelt opholdstilladelse som barn, er det efter UDL § 9 c, stk. 1 en forudsætning, at barnet er under 18 år, jf. bestemmelsens ordlyd. Hvis der opstår tvivl om barnets alder, navnlig om barnet er under 18 år, har udlændingemyndighederne mulighed for at kræve, at der bliver foretaget en aldersundersøgelse af barnet.³⁷ Ydermere er det et krav, at barnet skal bo hos sin forælder i Danmark, hvis opholdstilladelsen bliver givet. Dernæst er det en betingelse, at barnet ikke må have stiftet sin egen familie, herunder have en fast samlever eller have fået børn. Afslutningsvist er det en forudsætning, at det ikke må stride mod barnets tarv at blive familiesammenført. Disse supplerende betingelser forudsættes alle opfyldt, førend en ansøger om familiesammenføring efter UDL § 9 c, stk. 1 bliver meddelt opholdstilladelse.³⁸

Foruden kravene til ansøgeren, så er det en forudsætning, at ansøgerens forælder skal have lovligt ophold i Danmark. Det lovlige ophold kan enten bestå i, at forælderen har permanent opholdstilladelse i Danmark på andet grundlag end asyl, eller at forælderen har opholdstilladelse i Danmark med mulighed for varigt ophold. Dernæst er det en betingelse, at forælderen og en eventuel ægtefælle/samlever ikke inden for en periode på 10 år, inden det tidspunkt, hvor der skal træffes afgørelse om familiesammenføringen, er blevet idømt en betinget eller ubetinget frihedsstraf for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet begået mod mindreårige børn. Der er mulighed for dispensation fra denne betingelse, såfremt kriminaliteten skyldtes forælderen eller ægtefællens/samleverens psykiske lidelse, som i mellemtiden er kureret, eller hvis det skyldtes et alkohol- eller narkotikamisbrug, som nu er ophørt.^{39 40}

3.2. De supplerende betingelser

I UDL § 9, stk. 19-23 findes de supplerende betingelser, som kan kræves opfyldt, inden der kan udstedes en opholdstilladelse til ansøgeren. Dette indebærer, at det ikke altid vil være nok, at betingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 er opfyldt, hvis de supplerende betingelser i stk. 19-23 *ikke* er. I en sådan situation kan familiesammenføring nægtes. Nedenfor vil der blive foretaget en gennemgang af de supplerende betingelser.

3.2.1. Forsørgelses- og boligkrav

3.2.1.1. *Krav om selvforsørgelse*

Det følger af UDL § 9, stk. 19, 1. pkt., at opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2 kan betinges af, at den herboende person - *såfremt væsentlige hensyn taler derfor* - ikke modtager hjælp efter aktivloven eller integrationsloven, i tiden indtil ansøgeren meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse.

Udgangspunktet ifølge UDL § 9, stk. 19's ordlyd er, at der ikke stilles særlige krav til den herboendes forsørgelsesevne.⁴¹ Bestemmelsens ordlyd blev ændret ved L 2007 89.⁴² Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den gældende retsstilling inden lovændringen var, at "*i sager om familiesam-*

---

³⁵ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 385.

³⁶ L 171/2003-2004, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 30- 31.

³⁷ Se nærmere om aldersundersøgelser i kapitel 5.

³⁸ Se gennemgang af de supplerende betingelser nedenfor i afsnit 3.4.

³⁹ Se nærmere om karenperioden i afsnit 3.4.4.

⁴⁰ *Ansøg om familiesammenføring i Danmark som barn.* (s.d.). Ny i Danmark. Lokaliseret den 7. april 2023 på <https://www.nyidanmark.dk/da/Du-vil-ansøge/Familie/Familiesammenføring/Barn>.

⁴¹ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 135.

⁴² Den nuværende UDL § 9, stk. 19 blev indført ved L 2007 89 i § 9, stk. 12.

menføring med mindreårige børn, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan Udlændingesservice ligeledes stille krav om, at forælderen i Danmark dokumenterer, at han eller hun tjener nok til at forsørge det barn, der søger om familiesammenføring. Dette krav kan stilles, når særlige grunde taler for det. Særlige grunde kan f.eks. være, at der efter parternes eget valg ikke har været kontakt mellem forælderen og barnet i lang tid".⁴³ Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at hensigten med de nye regler var, at der som udgangspunkt fortsat ikke stilles særlige krav til den herboendes forsørgelsesevne. Det er således meningen, at man ikke med den nye bestemmelse ville ændre på den dagældende praksis med hensyn til, hvornår der stilles krav til den herboendes forsørgelsesevne.⁴⁴

Opnåelse af opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3 - enten som led i plejeforhold eller som led i ophold hos barnets nærmeste familie - vil altid være betinget af, at den herboende person påtager sig at forsørge barnet, jf. UDL § 9, stk. 23, 1. pkt. Der er således tale om en forsørgelsespligt, som i sådanne tilfælde ikke i forvejen består efter lovgivningen.⁴⁵ Herudover følger det af UDL § 9, stk. 23, 1. pkt., at den herboende person ikke må modtage hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i tiden indtil ansøgeren meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Det følger af 2. pkt. i både UDL § 9, stk. 19 og 23, at "1. pkt. omfatter dog ikke hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke direkte er relateret til forsørgelse, eller ydelser der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor". Det vil sige, at ikke enhver modtagelse af ydelser vil få den konsekvens, at den herboende person ikke opfylder selvforsørgelseskravet i UDL § 9, stk. 19 og 23.

3.2.1.2. Boligkrav

Efter UDL § 9, stk. 19, 3. pkt. kan opnåelse af opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 betinges af, at den herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse. Opholdstilladelsen kan betinges af boligkravet, når væsentlige hensyn taler herfor.

Modsat ordlyden i UDL § 9, stk. 19, 3. pkt., der anfører, at opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 kan betinges af, at den herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, så fremgår det direkte af UDL § 9, stk. 23, 3. pkt., at den herboende skal godtgøre at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, for at ansøgeren kan opnå opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 3, hvis herboende er barnets nærmeste familie.

3.2.2. Ansøgningsfrist på 3 måneder for sammenføring med børn

Det fremgår af UDL § 9, stk. 20 at et barn, når det opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene (eller anden fast omsorgsperson), kun kan opnå opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2, hvis der ansøges herom senest 3 måneder efter, at den anden forælder er meddelt opholdstilladelse her i landet eller, hvis den anden forælder har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de nordiske lande, er tilmeldt folkeregisteret.

UDL § 9, stk. 20, nr. 1-3 anfører dog tre situationer, hvor 3-månedersfristen først begynder at løbe senere.

Efter bestemmelsens ordlyd kan 3-månedersfristen fraviges, når ganske særlige grunde taler derfor. I lovens forarbejder er der anført flere eksempler, hvornår der foreligger ganske særlige grunde. Dette kan f.eks. være, hvis barnet og forælderen ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor forælderen ikke har mulighed for at indrejse og tage ophold sammen med barnet, hvis forælderen har forældremyndighed over eller samværsret med andre mindreårige børn bosiddende i Danmark eller, hvis det på

---

⁴³ Bemærkninger til L 17/2006-07, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love, af den 4. oktober 2006., s. 13.

⁴⁴ *Ibid.* s. 14.

⁴⁵ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 434.

grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap ikke vil være humanitært forsvarligt at henvise forælderen til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder.⁴⁶

UDL § 9, stk. 20 er blevet indsat ved en lovændring i 2019.⁴⁷ Denne lovændring afskaffede den tidligere § 9, stk. 20 som indeholdt et krav om vellykket integration i sager om familiesammenføring med børn. I forarbejderne til loven bliver ændringen begrundet med, at den nye frist vil *“betyde klarere og mere gennemskuelige regler om familiesammenføring med børn, der er lettere at forstå, og som vil føre til et mere forudsigeligt og ensartet udfald af sagerne”*.⁴⁸

Yderligere anføres der som begrundelse for lovændringen i forarbejderne, at *“det er naturligt og fornuftigt, at forældre, der har fået opholdstilladelse i Danmark eller, hvis forælderen har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, er tilmeldt folkeregistret, og som ønsker, at deres børn også skal have ophold her i landet, ansøger om at få deres børn her til landet i umiddelbar tilknytning til eller inden for kort tid efter, at de selv har fået opholdstilladelse eller er tilmeldt folkeregistret”*.⁴⁹ Det fandtes herudover også at være *“bedst for at sikre en bedre integration af de børn, der skal have en fremtid her i landet, at de kommer hertil så tidligt som muligt efter, at forælderen, som barnet skal bo sammen med i Danmark, meddeles opholdstilladelse eller tilmeldes folkeregistret.”*⁵⁰

Det fremgår af ordlyden i UDL § 9, stk. 20, at et barn kan opnå opholdstilladelse i Danmark på baggrund af, at vedkommende opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson. Barnet vil dog ikke kunne henvises til at tage ophold sammen med en hvilken som helst anden omsorgsperson end den herboende forælder.⁵¹

Forarbejderne anfører, at der skal foretages en vurdering af den omsorgsperson, som barnet opholder sig i udlandet med. Ifølge forarbejderne skal det ved vurderingen heraf indgå *“om der gennem opvæksten har været daglig eller tæt regelmæssig kontakt mellem barnet og den pågældende, og om hensynet til barnets tarv taler imod at henvise barnet til at bo sammen med den pågældende. Det vil være en forudsætning, at den pågældende gennem en længere periode og kontinuerligt har taget del i den faste omsorg for barnet. Et barn kan således bl.a. ikke henvises til at tage ophold hos slægtninge eller andre, som barnet kun har set i forbindelse med weekendophold”*.⁵²

3.2.3. Opholdstilladelse i åbenbar modstrid med barnets tarv

Det fremgår af UDL § 9, stk. 21, at opholdstilladelse til et barn efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 ikke kan gives, såfremt en sådan opholdstilladelse åbenbart strider mod barnets tarv. Det følger af FN's børnekonventions art. 3, at barnets tarv i alle foranstaltninger - hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer - skal komme i første række. Det anføres i bemærkningerne til lovforslag nr. L 171/2003-04 til UDL § 9, stk. 21, at det især vil være relevant at give afslag på familiesammenføring - og dermed også afslag på at give opholdstilladelse til barnet - i de tilfælde, hvor den herboende families forhold er af en sådan karakter, at der vil kunne forudses alvorlige sociale problemer for barnet, såfremt dette tager ophold i Danmark.⁵³ Dette vil navnlig være tilfældet, hvis der må antages at være en betydelig og nærliggende risiko for, at det pågældende barn vil blive tvangsfjernet kort tid efter ankomsten til Danmark, eller hvis der er risiko for, at barnet vil blive udsat for fysiske eller seksuelle overgreb. I denne vurdering bør bl.a. indgå, om den/de herboende forælder/forældre eller dennes ægtefælle eller samlivspartner i udlandet tidligere er blevet dømt for overgreb begået mod børn, og om der må antages at være risiko for nye

⁴⁶ Bemærkninger til L 43/2019, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, af den 31. oktober 2019, s. 7-8.

⁴⁷ Indsat ved Lov nr. 1591 af 27.12.2019 1591.

⁴⁸ Bemærkninger til L 43/2019, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, af den 31. oktober 2019, s. 3.

⁴⁹ *Ibid.*

⁵⁰ *Ibid.*

⁵¹ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret. Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 136.

⁵² Bemærkninger til L 43/2019, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, af den 31. oktober 2019, s. 7.

⁵³ Bemærkninger til L 171/2003-04, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 36-37

overgreb.⁵⁴ Der må derfor foretages en vurdering af barnets situation i hjemlandet, herunder om barnet har gået i skole og dermed haft sin primære opvækst der, samt om barnet opholder sig hos sin nære familie i hjemlandet. Denne vurdering skal herefter indgå i en hypotetisk sammenligning med barnets forventede situation i Danmark, såfremt barnet vil få opholdstilladelse. Før opholdstilladelsen vil være i åbenbar modstrid med barnets tarv forudsættes det, at der eksisterer ganske tungtvejende grunde i relation til barnets herboende forældre.^{55 56}

For at vurdere om familiesammenføringen vil være i åbenbar modstrid med barnets tarv, kan Udlændingestyrelsen foretage en særskilt høring af det pågældende barn.⁵⁷ Herudover følger det af UDL § 9, stk. 31, at Udlændingestyrelsen kan anmode den relevante kommune om en udtalelse, der vil klargøre hvorvidt meddelelse af opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 åbenbart vil stride mod barnets tarv. Denne udtalelse kan gives uden samtykke fra de involverede personer, jf. stk. 31. Uanset indholdet er Udlændingestyrelsen ikke bundet heraf.^{58 59}

3.2.4. Karensperioden på 10 år ved vold m.v. mod børn

Det følger af UDL § 9, stk. 22, at en opholdstilladelse til et barn efter § 9, stk. 1, nr. 2 som udgangspunkt ikke kan gives, såfremt den herboende forælder eller vedkommendes ægtefælle eller en samlivspartner inden for en periode på 10 år inden det tidspunkt, hvor der skal træffes afgørelse om familiesammenføringen, er blevet idømt en betinget eller ubetinget frihedsstraf for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet begået mod mindreårige børn. Det fremgår direkte af bestemmelsens ordlyd, hvilke bestemmelser i straffeloven der er omfattet og dermed kan udløse denne karensperiode.

Karensperioden på 10 år regnes fra det tidspunkt, hvor den endelige dom bliver afsagt. Har den herboende forælder eller dennes ægtefælle/samlivspartner begået flere overtrædelser af straffeloven af den nævnte karakter, regnes karensperioden fra tidspunktet for den senest afsagte endelige dom. Det er dog en forudsætning for karensperiodens indtræden, at den herboende forælder eller dennes ægtefælle/samlivspartner er blevet idømt frihedsstraf i Danmark. Det er således ikke tilstrækkeligt, at vedkommende er blevet dømt i udlandet. Det er ej heller tilstrækkeligt for karensperiodens indtræden, at der er sket strafbortfald eller at vedkommende udelukkende er blevet idømt en bødestraf.⁶⁰

Reglen i UDL § 9, stk. 22 er dog ikke uden undtagelser. Karensperioden på 10 år kan fraviges, såfremt ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at der kan blive tale om dispensation, såfremt den begåede kriminalitet skyldes en psykisk lidelse, som den herboende forælder eller dennes ægtefælle eller samlivspartner i mellemtiden er blevet kureret for, eller såfremt den begåede kriminalitet skyldes et nu ophørt misbrug af alkohol eller narkotika. Det forhold, at den herboende forælder ikke har mulighed for at få ophold med barnet i et andet land end Danmark, vil normalt ikke kunne begrunde dispensation for karensperioden. Der kan dog opstå konkrete situationer, hvor der dog alligevel godt kunne foreligge ganske særlige grunde, der ville tale for, at der alligevel bør gives tilladelse til, at barnet familiesammenføres med sin eller sine herboende forældre. Det kan navnlig være i de tilfælde, hvor barnets forældre opholder sig i Danmark, og den forælder, der ikke er blevet idømt en frihedsstraf for overtrædelse af ovenstående bestemmelser i straffeloven, ikke har nogen mulighed for at tage ophold sammen med barnet i et andet land. Det

---

⁵⁴ *Ibid.*

⁵⁵ *Ibid.*

⁵⁶ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 438-439.

⁵⁷ Bemærkninger til L 171/2003-04, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 37 og s. 39.

⁵⁸ Bemærkninger til L 171/2003-04, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 37 og s. 39.

⁵⁹ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 439.

⁶⁰ Jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 5 i Folketingets Integrationsudvalgs betænkning over lovforslag 171/2003-2004 om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004, s. 7-9.

samme ville gælde den situation, hvor kun en af barnets forældre opholder sig i Danmark, mens den anden forælder, som barnet aldrig har haft kontakt med, opholder sig i hjemlandet. Sidstnævnte situation vil dog ikke medføre en dispensation af karensperioden, såfremt barnet ville kunne henvises til at tage ophold hos nærtstående familiemedlemmer i hjemlandet, og det må antages, at hensynet til barnets tarv ikke taler imod dette.^{61 62}

Kapitel 4: Bevisførelse for alder og slægtskab

4.1. Hvorfor er bevisførelse relevant?

Indledningsvist bør det klarlægges, hvorfor det er relevant at fokusere på bevisførelsen for alder og slægtskab i forbindelse med familiesammenføring med mindreårige børn. Barnets alder og slægtskabet til referencen står i centrum i både UDL § 9, stk. 1, nr. 2, § 9, stk. 1, nr. 3 og § 9 c, stk. 1.

UDL § 9, stk. 1, nr. 2⁶³ angiver betingelserne for en udlændings familiesammenføring med forældremyndighedsindehaveren. Det følger af bestemmelsen, at der alene kan ske familiesammenføring, hvis barnet er under 15 år gammel. Det er derfor af afgørende betydning, at ansøgeren kan føre bevis for, at vedkommende er under 15 år gammel. Selvom ansøgeren for at opnå opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 ikke behøver at bo hos sin biologiske forælder⁶⁴, så skal der stadig føres bevis for, at forældremyndighedsindehaveren er gift med den ene af barnets forældre.⁶⁵ I den situation, hvor der direkte ansøges om opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring med den biologiske forælder, skal slægtskabet til referencen kunne dokumenteres.

UDL § 9, stk. 1, nr. 3⁶⁶ giver mulighed for, at et udenlandsk barn kan opnå opholdstilladelse, selvom barnet tager ophold hos andre end forældremyndighedsindehaveren. Slægtsspørgsmålet er derfor ikke relevant i forhold til alle situationer denne bestemmelse omfatter. Opnåelse af opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3 er dog stadig betinget af, at ansøgeren er mindreårig (dvs. er under 18 år på tidspunktet for ansøgningens indgivelse) og at der kan føre bevis for dette.

UDL § 9 c, stk. 1⁶⁷ er en undtagelsesregel, der hjemler muligheden for, at et mindreårigt barn over 15 år - selvom barnet ikke opfylder aldersbetingelsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 - alligevel kan opnå opholdstilladelse på baggrund af en familiemæssig tilknytning til en herboende person. Bestemmelsen stiller krav til barnets alder (barnet skal være mellem 15 år og 18 år) og dette medfører, at det også efter UDL § 9 c, stk. 1, skal føres bevis for ansøgerens alder på ansøgningstidspunktet.

De ovennævnte betingelser om et bestående slægtskabsforhold mellem ansøgeren og referencen, samt betingelserne om ansøgerens alder (under 15 år, jf. UDL § 9, stk. 1, nr. 2 eller under 18 år, jf. § 9, stk. 1, nr. 3 og § 9 c, stk. 1) på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen, har medført visse bevisspørgsmål i praksis. Disse bevisspørgsmål relaterer sig både til ansøgerens samt referencens oplysningspligt i UDL § 40, stk. 1, samt til aldersundersøgelser og dna-undersøgelser med henblik på at fastslå slægtskabsforholdet mellem ansøgeren og referencen.

---

⁶¹ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 439-440.

⁶² Karnovs note nr. 141 og 142 til UDL § 9, stk. 22.

⁶³ Se nærmere om UDL § 9, stk. 1, nr. 2 i afsnit 3.1.

⁶⁴ Se diskussionen af dommen U 2003.1322 H i afsnit 3.1.2., hvor det konkluderes, at det mindreårige barn også kan opnå opholdstilladelse, selvom barnet ikke bor hos de biologiske forældre, så længe barnet bor hos en person der er gift med den ene af forældrene og at denne person har (eller får) forældremyndighed over barnet.

⁶⁵ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 384.

⁶⁶ Se nærmere om UDL § 9, stk. 1, nr. 3 i afsnit 3.2.

⁶⁷ Se nærmere om UDL § 9 c, stk. 1 i afsnit 3.3.

I de følgende afsnit vil der derfor foretages en redegørelse og analyse af ansøgerens og referencens oplysningspligt i relation til UDL § 40, stk. 1, herunder hvem der bærer bevisbyrden, konsekvensen af undladelse af opfyldelse af oplysningspligten, samt en redegørelse og analyse af bevisspørgsmålene vedrørende alder og slægtskab.

4.2. Ansøgerens oplysningspligt i UDL § 40, stk. 1

4.2.1. Hvad indebærer oplysningspligten?

Ifølge UDL § 40, stk. 1 og de almindelige forvaltningsretlige principper for sagsoplysning, skal en udlænding eller andre personer, som skønnes at kunne bidrage med oplysninger til brug for sagens oplysning, meddele alle relevante oplysninger til bedømmelse af, om en opholdstilladelse i henhold udlændingeloven kan gives. Det påhviler derfor som udgangspunkt ansøgeren selv eller dennes herboende forældre, at godtgøre ansøgerens alder og dennes slægtskab med herboende.⁶⁸ Herman Langlouis og Claus W. Tornøe anfører, at UDL § 40, stk. 1 er et udtryk for, at udlændingen bærer risikoen⁶⁹ for sagens oplysning og at manglende opfyldelse af oplysningspligten kan have den konsekvens, at ansøgningen om opholdstilladelse ikke imødekommes.⁷⁰

Det følger af UDL § 40, stk. 1, 2. pkt., at ansøgeren efter tilsigelse skal give personligt møde, samt på begæring stille sit pas eller anden rejselegitimation til rådighed i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om familiesammenføring. For at dokumentere ansøgerens alder og slægtskab til herboende reference, kan yderligere kræves vedkommendes fødselsattest, dåbsattest, skoleattest og andre relevante attester af lignende karakter, som er blevet udstedt af myndighederne i hjemlandet. Det bør dog bemærkes, at der ved de danske udlændingemyndigheders bedømmelse af de krav, der stilles til dokumentationen af ansøgerens alder og slægtskab, bør tages et rimeligt hensyn til de muligheder, der efter hjemlandets lovgivning og administration er, for ansøgeren eller dennes forælder, at fremskaffe den ønskede dokumentation.⁷¹

4.2.2. Hvem bærer bevisbyrden?

Som anført i afsnit 4.2.1., påhviler det som udgangspunkt ansøgeren selv eller dennes herboende reference at godtgøre ansøgerens alder og slægtskab. Det har dog været omdiskuteret i teorien, hvor langt denne bevisbyrde reelt rækker. Herman Langlouis og Claus W. Tornøe anfører i 1993 meget tydeligt, at *“udlændingen bærer således bevisbyrden”*.⁷²

Bjørn Dilou Jacobsen og Jens Vedsted-Hansen har dog sat spørgsmålstegn ved denne formulering og påpeger, at det ikke er dækkende, at beskrive forholdet således, at det alene er ansøgeren som bærer *bevisbyrden* for sagsoplysningen.⁷³ Bjørn Dilou Jacobsen og Jens Vedsted-Hansen tager her udgangspunkt i betænkning nr. 968/1982, hvor det anføres, at det i visse situationer kan være meget svært eller umuligt for udlændinge, at fremskaffe alle nødvendige oplysninger til sagen. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis udlændingen kommer fra et land, hvor personregistreringen er mangelfuld og det derfor kan være svært eller umuligt at fremskaffe selv elementære oplysninger om udlændingens identitet, civilstand m.v.⁷⁴ Det fremgår yderligere af betænkningen, at det ved afgørelsen af, om en ansøgning bør imødekommes eller ikke, vil være rimeligt, at tage hensyn til de vanskeligheder, der kan være for

⁶⁸ Se nærmere om *bevisbyrden* i afsnit 4.2.2.

⁶⁹ Se nærmere om bevisbyrde-begrebet nedenfor i afsnit 4.2.2.

⁷⁰ Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 321.

⁷¹ Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 104.

⁷² *Ibid.*

⁷³ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 387 ved note 99.

⁷⁴ Betænkning nr. 968 om udlændingelovgivningen af 1982, s. 202.

udlændingen for at fremskaffe beviserne, da det netop ikke altid beror på den manglende vilje hos udlændingen, at oplysningerne ikke kan fremskaffes. Risikoen for de manglende oplysninger eller bevisusikkerheden skal derfor ikke nødvendigvis lægges på udlændingen med den følge, at ansøgningen afslås.⁷⁵

4.2.2.1. FOB 1983.120

Folketingets ombudsmand vælger også at henvise til betænkning nr. 968/1982 i **FOB 1983.120**⁷⁶, hvor ombudsmanden udtalte, at *“jeg (ombudsmanden) tidligere har givet udtryk for, at det ikke kan give mig (ombudsmanden) anledning til bemærkninger, at tilsynet med udlændinge og justitsministeriets afgørelser er baseret på den opfattelse, at det som udgangspunkt påhviler den, der ansøger om opholds- og arbejdstilladelse, at dokumentere, at de nødvendige forudsætninger herfor er til stede”*.⁷⁷ I denne forbindelse henviser ombudsmanden dog til betænkning nr. 968/1982, s. 202 og anfører, at *“jeg (ombudsmanden) har dog tilføjet, at der ved bedømmelsen af de krav, der stilles til dokumentationen, må tages hensyn til de muligheder, der efter det fremmede lands lovgivning og administration er for at tilvejebringe dokumentation”*.⁷⁸

Sagen (FOB 1983.120) gik ud på, at både Tilsynet med Udlændinge og Justitsministeriet flere gange gav en ansøger (C) afslag på familiesammenføring med sin far (B). Ved afslaget blev der navnlig lagt vægt på den omstændighed, at registreringen af C's fødsel først fandt sted omkring 17 år efter fødslen. Justitsministeriet ændrede ikke deres afgørelse, selvom der kunne fremlægges en erklæring fra den embedsmand, der forestod fødselsregistreringerne i sin tid, hvor vedkommende tilkendegav, at han ved en fejltagelse ikke havde sørget for at få gennemført fødselsregistreringen for C's vedkommende. Efter anmodning om en supplerende udtalelse anførte Tilsynet med Udlændinge, at tilsynet *“fandt det principielt betænkeligt at acceptere vidneudsagn som bevis for familieforholdet”*.⁷⁹

Ved afslaget blev der herudover lagt vægt på, at der ikke kunne tilvejebringes en skoleattest fra den skole, hvor C påbegyndte sin skolegang. Tilsynet med Udlændinge anførte, at selvom man ikke kan fremlægge en fødselsattest, har tilsynet i visse tilfælde anset familieforholdene for godtgjort på grundlag af skoleattester fra den skole, hvor ansøgeren var startet i første klasse. Den skoleattest, som C kunne fremlægge, kunne dog ikke verificeres, da skoleprotokollen (der angav den præcise dato for C's optagelse og afgang på skolen) efter det oplyste var blevet stjålet. I den forbindelse blev der fremlagt en udtalelse fra C's tidligere skoleleder, som bekræftede, at C var søn af B og at C var blevet optaget på skolen i 1970. Tilsynet med Udlændinge udtalte på denne baggrund, at *“forklaringen og erklæringen fra skolens rektor efter tilsynets opfattelse ikke (kan) tillægges nogen værdi som bevismiddel, idet der alene er tale om udsagn, som det ikke på anden måde er muligt at verificere, ligesom der ingen garanti er for udsagnets rigtighed”*.⁸⁰

På trods af det ovenstående mente ombudsmanden, at der var en række omstændigheder, som pegede i retning af, at C måtte betragtes som B's “ægte barn”, uagtet at han har været afskåret fra at fremlægge egentlig dokumentation herfor. I denne forbindelse pegede ombudsmanden på, at den oprindelige fødselsdato og de oplysninger som B havde afgivet, svarede til de ikke verificerede oplysninger, som var forsøgt tilvejebragt. Ombudsmanden mente, at disse omstændigheder bør vurderes i lyset af den omstændighed, at *“den ældste broder (D) tilsyneladende uden væsentlige krav til dokumentation for familieforholdet har opnået opholds- og arbejdstilladelse her i landet, og at broderen (E) ligeledes har opnået opholds- og arbejdstilladelse her i landet, uagtet der i forbindelse med dokumentation for hans familietilknytning forelå omstændigheder, der kunne begrunde - og rent faktisk begrundede - væsentlig tvivl om karakteren af den foreliggende dokumentation”*.⁸¹ Ombudsmanden anførte videre, at et afslag på C's ansøgning om opholdstilladelse med henvisning til karakteren af den foreliggende dokumentation for fødselsdata og skoleforhold på denne baggrund ville kunne opfattes som en urimelig skærpelse af kravene til dokumentation for familieforhold for C's vedkommende. Ombudsmanden mente derfor,

⁷⁵ *Ibid.*

⁷⁶ FOB 1983.120 (J. nr. 1982-962-613).

⁷⁷ FOB 1983.120 (J. nr. 1982-962-613), s. 6-7.

⁷⁸ *Ibid.*, s. 7.

⁷⁹ Tilsynet med Udlændinges skrivelse af. 23. december 1981, refereret i FOB 1983.120, s. 2.

⁸⁰ Tilsynet med Udlændinges skrivelse af. 03. november 1982, refereret i FOB 1983.120, s. 4.

⁸¹ FOB 1983.120 (J. nr. 1982-962-613), s. 8.

at denne skærpelse ville virke meget mere belastende i betragtning af, at hele den øvrige familie havde fået opholds- og arbejdstilladelse i Danmark og skærpelsen ville forekomme mindre velstemt med de humanitære hensyn, der ligger bag reglerne om familiesammenføring. På denne baggrund fandt ombudsmanden det mest rigtigt at henstille Justitsministeriet til, at tage den trufne afgørelse op til fornyet behandling. Justitsministeriet valgte at efterkomme ombudsmandens forslag og tilkendte C opholds- og arbejdstilladelse efter en fornyet gennemgang af sagen.

Det kan således udledes af ombudsmandsudtalelsen i FOB 1983.120, at det vil være for enkelt, hvis man beskrev oplysningspligten i UDL § 40, stk. 1 ved at sige, at ansøgeren bærer bevisbyrden for opfyldelse af betingelserne for at få udstedt opholdstilladelse her i landet. Sagen viser, at selvom ansøgeren ikke kunne fremskaffe den fornødne dokumentation, der skulle bevise hans alder og slægtskab til B, så blev der taget hensyn til, at det ikke skyldtes manglende vilje hos ansøgeren, at dokumentationen ikke kunne fremskaffes. Risikoen for de manglende oplysninger og bevisusikkerheden blev i FOB 1983.120 *ikke* lagt på C, hvilket resulterede i, at i sidste ende C modtog opholds- og arbejdstilladelse i Danmark.

4.2.2.2. U 2005.303 H

De hensyn der anføres i betænkning nr. 968/1982 og FOB 1983.120 understøttes yderligere af U **2005.303 H**. Dommen handler om en irakisk statsborger (F), der i december 1999 fik asyl i Danmark i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2. Omkring januar/februar måned i 2000 ansøgte F's hustru og fem børn, A, B, C, D og E om familiesammenføring gennem det danske konsulat i Libyen. Udlændingestyrelsen meddelte i august 2000 opholdstilladelse til hustruen og tre af parrets børn, da oplysninger om ansøgernes fødselsdatoer blev lagt til grund. I modsætning hertil fik de to sidste børn, A og B, i maj 2001 afslag på deres ansøgning om familiesammenføring. Afslaget skete under henvisning til, at A og B fremstod som ældre end 18 år på ansøgningstidspunktet⁸², samt at de ikke i medfør af UDL § 40, stk. 1 havde meddelt de oplysninger, der var nødvendige til at bedømme, om A og B rent faktisk var mindreårige. Udlændingestyrelsens afgørelse blev stadfæstet af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Umiddelbart herefter blev afgørelsen om afslag indbragt for domstolene.

Ved Københavns Byret nedlagde A og B's (herefter betegnet "klagerne" nogle steder) advokat påstand om, at afslaget vedrørende ansøgning om opholdstilladelse skulle ophæves, idet klagerne ved indgivelse af ansøgningen opfyldte aldersbetingelsen i den dagældende udlændingelovs § 9, stk. 1, nr. 3. Indstævnte, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration ved Udlændingestyrelsen, nedlagde derimod påstand om, at det pågældende afslag skulle opretholdes, idet man ikke anså aldersbetingelsen for godtgjort.

Til støtte for klagerens påstand udtalte F, at han i alt har fem børn, herunder klagerne A og B, som er født henholdsvis 13. august 1982 og 14. maj 1984. I forbindelse med ansøgningen om opholdstilladelse til børnene oplyste F over for en tolk oplysninger som børnenes fødselsdag, fødselsmåned og fødselsår, men F har ikke været klar over, hvorfor tolken kun havde anført de respektive fødselsår i ansøgningskemaet. Herudover udtalte F, at han og klagerne havde givet tilladelse til alle de begærede undersøgelser af A og B, som skulle være nødvendige for at fastslå, at de var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Yderligere blev det af klagerne anført, at Udlændingestyrelsen efter deres opfattelse havde stillet uopnåelige krav med hensyn til, at de skulle tilvejebringe lægelige oplysninger fra Irak. Endvidere anførtes, at Udlændingestyrelsen havde lagt den herboende references (F) oplysninger vedrørende fødselsdatoer for de resterende af referencens herboende børn til grund, og dermed også var forpligtet til at lægge oplysningerne om A og B's til grund, samt at den manglende undersøgelsesmulighed af A og B skyldes libyske forhold, idet ingen længe har indvilliget i at undersøge A og B's alder. Herudover blev det gjort gældende, at bevisbyrden for A og B's alder efter almindelige forvaltningsretlige principper var overgået til Udlændingestyrelsen, idet A og B havde gjort, hvad der kunne gøres, samt at det måtte være Udlændingestyrelsen der bærer ansvaret for, at det ikke var muligt at verificere de irakiske dokumenter, da det netop var Udlændingestyrelsen, der havde bedt om dokumenterne.

---

⁸² Aldersgrænsen blev nedsat fra 18 år til 15 år ved lov nr. 427 af 9. juni 2004. Se nærmere i afsnit 3.1.1.

Som modsvar hertil anførte Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, at det efter UDL § 40, stk. 1 påhviler en udlænding at meddele de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til udlændingeloven kan gives. Efter styrelsens opfattelse havde A og B ikke kunne dokumentere deres alder. Yderligere blev det anført, at det ikke havde været muligt at få irakiske dokumenter verificeret og at de dokumenter, som styrelsen generelt modtager fra Irak, kan være forfalsket, da at det er muligt i Irak og de omkringliggende lande, mod vederlag, at få udstedt irakiske dokumenter, herunder pas og nationalitetsbeviser. Endvidere blev det gjort gældende, at Retslægerådet ikke på baggrund af det tilsendte materiale havde kunnet foretage en aldersvurdering af A og B, som ville kunne udgøre et tilstrækkeligt grundlag for at træffe en bestemmelse om opholdstilladelse, idet en sådan vurdering kræver, at der foreligger røntgenbilleder af håndrodsknogler, kraveben, hoftelid og bækken, samt tandlægeundersøgelser og et aktuelt foto af pågældende ansøger. Styrelsen anførte afslutningsvist, at A og B således ikke på tilstrækkelig måde havde opfyldt betingelserne i UDL § 40, stk. 1, med hensyn til at dokumentere oplysningerne om deres alder på tidspunktet for ansøgning om opholdstilladelse.

Københavns Byret udtalte, at der ikke har kunnet foretages en fuldstændig aldersundersøgelse og -vurdering af klagerne, hvorfor man efter en samlet vurdering kom frem til, at klagerne ikke på tilstrækkelig vis har kunne dokumentere eller sandsynliggøre, at de var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Byretten – og senere landsretten fandt derfor ikke grundlag for at tilsidesætte det skøn, der lå til grund for Integrationsministeriets afslag på opholdstilladelse.

Sagen blev herefter indbragt for Højesteret. Efter at sagens oplysninger var blevet forelagt Højesteret, udtalte retten, at det efter ordlyden af og forarbejderne til UDL § 40, stk. 1 som udgangspunkt var op til A og B, at godtgøre at aldersbetingelsen var opfyldt. Højesteret lagde til grund, at en aldersundersøgelse af A og B ville have kunnet dokumenteret alderen. Det anførtes hertil, at den manglende undersøgelse ikke beroede på ansøgenes eller deres families manglende vilje, men derimod skyldtes, at det danske konsulat i Libyen ikke havde kunne finde en læge, som ville medvirke til aldersundersøgelsen. Højesteret anførte i forlængelse heraf, at det i sådan en situation, hvor manglende aldersundersøgelse ikke skyldes manglende vilje hos ansøgeren, kan det være *“rimeligt at tage hensyn hertil, således at risikoen for de manglende oplysninger eller for bevisusikkerheden ikke nødvendigvis lægges på udlændingen med den følge, at ansøgningen afslås”*, jf. forarbejderne til UDL § 40, stk. 1.⁸³ Højesteret mente derfor, at det måtte anses som en mangel ved udlændingemyndighedernes bevisbedømmelse, at risikoen for den manglende aldersundersøgelse var lagt på A og B. Denne mangel blev forstærket af, at udlændingemyndighederne havde foretaget en ikke-sagkyndig og subjektiv aldersbedømmelse af A og B ud fra to billeder af de pågældende, hvilket herefter havde udgjort en ikke uvæsentlig del af begrundelsen for kravet om aldersundersøgelsen. Højesteret fandt, at den manglende aldersundersøgelse ikke kunne være afgørende og bevisbedømmelsens udfald måtte derfor i overensstemmelse med forarbejderne bero på, om *“udlændingens oplysninger dog er blevet rimeligt bestyrket af andre omstændigheder”* end en aldersundersøgelse.⁸⁴ Højesteret ophævede derfor om afslaget og hjemviste sagen til fornyet behandling i Udlændingestyrelsen.

4.2.2.3. Konklusion på bevisførelse

På baggrund af ombudsmandsudtalelsen i FOB 1983.120, Højesterets afgørelse i U 2005.303 H og betænkningen nr. 968/1982 kan det konkluderes, at den definition af hvem der bærer *bevisbyrden* og risikoen for sagens oplysning, som Herman Langlouis og Claus W. Tornøe anfører i Udlændingeloven med kommentarer (1993), nok er for *“sort/hvid”*. Herudover kan det konkluderes, at vurderingen af, om ansøgere om opholdstilladelse efter reglerne om familiesammenføring opfylder aldersbetingelserne i nugældende UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3, samt § 9 c, stk. 1., udgør et *bevisspørgsmål* og ikke et udgør et spørgsmål om *skøn*. Det skal derfor tillægges afgørende betydning, hvad der reelt kan og ikke bevises i forhold til ansøgerens alder. Myndighedernes subjektive og ikke-sagkyndige skøn over ansøgenes alder bør derimod ikke tillægges meget betydning. I forlængelse af U 2005.303 H sammenholdt med forarbejderne til UDL § 40, stk. 1, kan det yderligere konkluderes, at manglende oplysninger - som ikke

⁸³ U 2005.303 H, s. 308.

⁸⁴ U 2005.303 H, s. 309.

skyldes ansøgerens manglende vilje, men er begrundet i andre omstændigheder - ikke altid skal medføre et afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Der bør derimod lægges mere vægt på de muligheder udlændingen har for at fremskaffe oplysningerne og der bør tages hensyn til de vanskeligheder, der kan være i denne proces.

4.2.3. Undladelse af opfyldelse af oplysningspligten

Som anført ovenfor i afsnit 4.2.2. er udgangspunktet efter UDL § 40, stk. 1, at ansøgeren selv eller dennes herboende reference skal godtgøre ansøgerens alder og slægtskab. UDL § 40, stk. 1, som svarer til § 35 i Udlændingebekendtgørelsen nr. 196/1980⁸⁵, kan derfor tages som et udtryk for, at den umiddelbare bevisbyrde må bæres af udlændingen, idet en opholdstilladelse kan nægtes, såfremt vedkommende undlader at give de oplysninger, som kræves til opfyldelse af UDL § 40, stk. 1.⁸⁶ Som ligeledes anført i afsnit 4.2.2., er det dog ikke retvisende at konkludere, at risikoen for at fremskaffe de fornødne oplysninger til sagens oplysning, i alle tilfælde skal placeres hos udlændingen med den eventuelle konsekvens, at vedkommende vil få afslag på ansøgning om opholdstilladelse, såfremt det ikke er muligt at fremskaffe de fornødne oplysninger til at løfte bevisbyrden. Der kan tænkes situationer, hvor det kan være meget svært og endda umuligt for udlændingen, at fremskaffe de oplysninger som kræves til at opfylde pligten i UDL § 40, stk. 1. På denne baggrund bør ikke enhver undladelse af at opfylde oplysningspligten automatisk medføre et afslag på ansøgningen om familiesammenføring.⁸⁷ Dette kan f.eks. være tilfældet i den situation, hvor ansøgeren kommer fra et land, hvor personregistreringen af landets indbyggere er mangelfuld eller slet ikke eksisterende. I disse situationer er det ikke et tilfælde af manglende vilje hos udlændingen, der gør, at de fornødne oplysninger ikke kan fremskaffes. Af forarbejderne til UDL § 40, stk. 1 (tidligere UDL § 37, stk. 1) fremgår det, at der ved afgørelsen af, om en ansøgning om opholdstilladelse kan gives, bør tages hensyn til, om undladelsen af at afgive oplysninger skyldes manglende vilje hos udlændingen eller ikke. Denne hensyntagen vil således resultere i, at risikoen for de manglende oplysninger eller for bevisusikkerheden ikke nødvendigvis lægges på ansøgeren med den konsekvens, at ansøgningen bliver afvist.⁸⁸

Det er imidlertid klart, at jo færre oplysninger ansøgeren kan fremskaffe, des "sværere" er det at belyse vedkommendes sag. Baggrunden herfor er, at aldersbetingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og nr. 3, samt § 9 c, stk. 1, ufravigeligt skal være opfyldt, før man som ansøger kan få opholdstilladelse. Udlændingemyndighederne bør dog meddele opholdstilladelse i familiesammenføringssager, hvor det ikke direkte har været muligt at dokumentere ansøgerens alder eller slægtskab til den herboende, men hvor oplysningerne dog er blevet rimeligt bestyrket af andre omstændigheder.⁸⁹

Dette blev tydeligt i ovennævnte Højesteretsafgørelse U 2005.303 H⁹⁰ og ombudsmandsudtalelsen FOB 1983.120⁹¹. Som anført ovenfor kunne ansøgeren i FOB 1983.120 ikke fremskaffe tilfredsstillende dokumentation for alder og familieforholdene. Dette skyldtes dog netop ikke ansøgerens manglende vilje, men omstændighederne i landet. Blandt andet havde den lokale embedsmand ved en fejl glemt at registrere ansøgerens fødsel, hvorfor der ikke fandtes en fødselsattest, som var blevet udstedt på fødselstidspunktet, men alene en fødselsattest, som var blevet udstedt 17 år efter fødslen. Herudover var det heller ikke muligt for ansøgeren at dokumentere alder og familieforholdene igennem en skoleattest, fordi papirerne som angiver ansøgerens indskrivnings- og afgangstidspunktet på den lokale skole, var blevet stjålet fra skolen. Som anført ovenfor lægger ombudsmanden i sin udtalelse vægt på, at ansøgerens brødre har opnået opholds- og arbejdstilladelse her i landet uden tilsyneladende væsentlige krav til dokumentation for familieforholdet og at et afslag på ansøgerens ansøgning om opholdstilladelse, med henvisning til karakteren af den foreliggende dokumentation for fødselsdata og skoleforhold, på denne

⁸⁵ Bekendtgørelse nr. 196 af den 23. maj 1980.

⁸⁶ Betænkning nr. 968 om udlændingelovgivningen, af 1982, s. 202.

⁸⁷ Se nærmere afsnit 4.2.2.

⁸⁸ Betænkning nr. 968 om udlændingelovgivningen, af 1982, s. 202.

⁸⁹ *Ibid.*

⁹⁰ U 2005.303 H er gennemgået mere detaljeret ovenfor i afsnit 4.2.2.2.

⁹¹ FOB 1983.120 er gennemgået mere detaljeret ovenfor i afsnit 4.2.2.1.

baggrund ville kunne opfattes som en urimelig skærpelse af kravene til dokumentation for familieforhold for ansøgerens vedkommende. På baggrund af ombudsmandens udtalelse vælger Justitsministeriet at genoptage sagen og tilkende ansøgeren opholds- og arbejdstilladelse her i landet. FOB 1983.120 og U 2005.303 H viser således, at ikke enhver undladelse af at opfylde oplysningspligten i UDL § 40, stk. 1 bør medføre afslag på ansøgningen om opholdstilladelse i Danmark. Sagerne gør det tydeligt, at der lægges vægt på, om manglende oplysninger skyldes ansøgerens manglende vilje eller om det skyldes omstændighederne i landet. Endvidere viser sagerne, at der også kan lægges vægt på andre forhold - f.eks. om øvrige familiemedlemmer har opnået opholdstilladelse i Danmark på lempeligere grundlag og om et afslag ville kunne opfattes som en urimelig skærpelse af kravene til dokumentation for familieforhold for ansøgerens vedkommende.

Der kan opstå situationer, hvor en ansøger undlader at give oplysninger enten ved en mindre væsentlig eller utilsigtet fejl, eller fordi ansøgeren ikke er i besiddelse af de fornødne oplysninger. I sidste ende vil myndighederne nok altid foretage en konkret vurdering af den enkelte sag, hvor der tages stilling til de relevante omstændigheder og hvor myndighederne vurderer, om der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at sagen kan behandles. Det kan derfor tænkes, at såfremt fejlen eller den manglende oplysning ikke har betydning for myndighedernes vurdering af ansøgerens situation, så vil myndighederne – på trods af de manglende oplysninger - kunne vælge at fortsætte behandlingen af ansøgningen.

4.2.4. Urigtige oplysninger eller fortielse af oplysninger

Som anført under afsnit 4.2.1. følger det af UDL § 40, stk. 1, at en udlænding eller andre personer, som skønnes at kunne bidrage med oplysninger til brug for sagens oplysning, skal afgive alle relevante oplysninger om sin alder og sit slægtskab til den herboende reference, som er nødvendige til bedømmelsen af, om vedkommende kan meddeles opholdstilladelse efter bestemmelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1. Det er naturligvis en forudsætning, at de oplysninger der bliver afgivet til udlændingemyndighederne, er sandfærdige.

En udlænding der bevidst afgiver urigtige eller svigagtigt fortier oplysninger, der ellers ville have ført til afslag og derved skaffer sig adgang til landet gennem den danske paskontrol eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet, vil efter UDL § 59, stk. 1, nr. 2 kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.⁹² Foruden UDL § 59, stk. 1, nr. 2 findes der også hjemmel i UDL § 60, stk. 1, 1. pkt. til at straffe den udlænding, som undlader at opfylde oplysningspligten i UDL § 40, stk. 1. Bestemmelsen medfører, at en overtrædelse af § 40, stk. 1, 1., 2. eller 4., pkt. vil kunne straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder.⁹³ Der er dermed hjemmel til strafansvar i udlændingeloven. Udover at konsekvensen for de ovenfor anførte handlinger er strafansvar, så vil det også kunne medføre, at ansøgningen om familiesammenføring afvises.⁹⁴ Det bør dog bemærkes, at et mindreårigt barn, der er under den kriminelle lavalder på 15 år, naturligvis ikke kan strafforfølges for at afgive urigtige oplysninger om sin alder eller sit slægtskab til herboende reference. Dette er imidlertid ikke tilfældet for de forældre eller øvrig familie, der på barnets vegne afgiver urigtige oplysninger eller fortier oplysninger. I sådanne tilfælde vil oplysningspligten i UDL § 40, stk. 1 og et evt. strafansvar efter UDL § 59, stk. 1, nr. 2 og § 60, stk. 1, 1. pkt., samt straffelovens § 161 og 163, der gennemgås nedenfor, overgå til disse.

De oplysninger om alder og slægtskab, som barnet eller dennes forældre/familie oplyser i forbindelse med ansøgningen om familiesammenføring, kan af udlændingemyndighederne kræves afgivet på tro og love, jf. UDL § 40, stk. 6. Bestemmelsen i UDL § 40, stk. 6 (tidligere § 40, stk. 4) blev indsat i udlændingeloven med henblik på at skærpe strafansvaret for de erklæringer, som der bliver afgivet til udlæn-

---

⁹² Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 382-385.

⁹³ *Ibid.*, s. 390.

⁹⁴ *Ibid.*, s. 105.

dingemyndighederne til brug for behandling af ansøgninger om opholdstilladelse, herunder familiesammenføringsager.⁹⁵ Foruden straffebestemmelserne i udlændingeloven følger det af straffelovens § 161, at såfremt der afgives en falsk erklæring på tro og love til en offentlig myndighed, kan vedkommende straffes med bøde eller med fængsel i op til to år. Et krav om, at en udlænding afgiver en erklæring på tro og love, kan stilles af udlændingemyndighederne i enhver sag, der hører under udlændingeloven herunder også sager om meddelelse af opholdstilladelse. Ligeledes kan et krav om afgivelse af en erklæring på tro og love stilles over for enhver person, der afgiver en erklæring til oplysning af en konkret sag, herunder ansøgeren selv, der efter UDL § 40, stk. 1 har oplysningspligt, samt andre personer, der på eget initiativ eller efter opfordring fra udlændingemyndighederne afgiver en erklæring til brug for sagen.⁹⁶ Nægter en ansøger, over for hvem udlændingemyndighederne har stillet krav om afgivelse af en erklæring på tro og love, at afgive en erklæring, vil nægtelse heraf efter en konkret vurdering kunne medføre, at der tillægges processuel skadevirkning. Tilsvarende konsekvens gælder, såfremt udlændingen vælger at afgive en erklæring, men i forbindelse hermed tilkendegiver, at denne ikke er afgivet på tro og love.⁹⁷

Udover straffelovens § 161 er der i § 163 hjemmel til at straffe den udlænding, som i øvrigt til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Bestemmelsen i § 163 er mere videregående end § 161, idet den ikke forudsætter hjemmel til at afgive erklæringer på tro og love. Såfremt det viser sig, at en udlænding har afgivet oplysninger om alder og slægtskab, der er i modstrid med resultatet af en aldersundersøgelse⁹⁸ eller dna-undersøgelse⁹⁹, vil udlændingemyndighederne som udgangspunkt indgive en politianmeldelse for afgivelse af urigtige oplysninger i forbindelse med en familiesammenførings sag med henblik på eventuel tiltale for strafbart forhold.¹⁰⁰

I Tfk 2000.617 Ø blev en kvinde fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 161, idet hun efter rettens overbevisning havde afgivet falske erklæringer på tro og love i forbindelse med en ansøgning om familiesammenføring af en mand og tre børn fra Kenya. Kvinden havde på tro og love tilkendegivet, at hun var gift med manden og at de tre børn var parrets fællesbørn. Under behandlingen af familiesammenførings sagen blev der foretaget en dna-undersøgelse af kvinden, manden og de tre børn, og resultatet viste, at kvinden og manden var søskende og at det med tilstrækkelig sikkerhed var udelukket, at kvinden var mor til de tre børn. Landsretten fandt det derfor ubetænkeligt at lægge til grund, at kvinden med forsæt havde afgivet en urigtig erklæring på tro og love og straffen blev fastsat til fængsel i 30 dage.

Det bør dog bemærkes, at der kan være forhold der fører til, at udlændingemyndighederne ikke indgiver en politianmeldelse. Dette ville navnlig være tilfældet i den situation, hvor den herboende person (referencen) oplyser at være far til ansøgeren om familiesammenføring, men hvor en dna-undersøgelse påviser, at dette ikke er tilfældet og referencen har været uvidende om de faktiske forhold og dermed ikke har haft forsæt til at afgive urigtige oplysninger. Dette blev forsøgt påberåbt i U 1998.1622 Ø, hvor en udlænding i forbindelse med fremsættelse af en ansøgning om familiesammenføring i strid med sandheden havde afgivet en erklæring om, at ansøgeren var hans søn. Retsgenetisk Institut havde afgivet en erklæring, hvis indhold slog fast, at den tiltalte ikke var ansøgerens far, men at dna-undersøgelsen viste, at der måtte antages at være en vis familiemæssig tilknytning mellem de pågældende. Ligeledes blev det under sagen lagt til grund, at den tiltalte ikke i Somalia var registreret som far til ansøgeren, at der ikke var tilvejebragt dokumentation for, at han har været gift med ansøgerens mor, at han til de danske myndigheder havde oplyst, at han ikke var eller ikke havde været gift, samt at han ikke tidligere havde oplyst, at han havde en søn. Under de anførte omstændigheder fandt Østre Landsret, at den tiltaltes

---

⁹⁵ Lovforslag nr. L 190 om forslag til ændring af udlændingeloven, fremsat den 12. marts 1997, s. 3989.

⁹⁶ *Ibid.*

⁹⁷ Lovforslag nr. L 190 om forslag til ændring af udlændingeloven, fremsat den 12. marts 1997, s. 3990.

⁹⁸ Se nærmere om aldersundersøgelser i kapitel 5.

⁹⁹ Se nærmere om dna-undersøgelser i kapitel 6.

¹⁰⁰ Lovforslag nr. L 190 om forslag til ændring af udlændingeloven, fremsat den 12. marts 1997, s. 3990.

forklaring om at han troede, at han var far til ansøgeren, måtte forkastes som utroværdig og den tiltalte dermed med forsæt havde afgivet en urigtig erklæring. Den tiltalte blev herefter dømt for overtrædelse af straffelovens § 163 og blev idømt fængsel i 30 dage.

Ligeledes vil den pågældende persons ophold i udlandet, eller hvis de oplysninger der er afgivet er af mindre væsentlig betydning for sagen, føre til, at der ikke indgives en politianmeldelse, idet udlændingemyndighederne i disse situationer ofte vil konkludere, at anmeldelsen vil være formålsløs.¹⁰¹

Med bestemmelserne i UDL §§ 59 og 60 og straffelovens §§ 161 og 163 har udlændingemyndighederne således mulighed for, under trussel om politianmeldelse og straf, at pålægge en udlænding at opfylde oplysningspligten, i det omfang det er nødvendigt for at belyse sagen. Spørgsmålet er herefter, om en udlænding vil have mulighed for at påberåbe sig forbuddet mod selvinkriminering efter EMRK art. 6¹⁰² og derved frigøre sig fra oplysningspligten i UDL § 40, stk. 1. Dette spørgsmål må dog besvares benægtende, idet det ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) er blevet afgjort, at ansøgningsager fra udlændinge om indrejse og ophold i Danmark ikke er omfattet af EMRK art. 6, jf. *Maaouia mod Frankrig* fra d. 5. oktober 2000. Domstolen konkluderer i afgørelsen, at: “*decisions regarding the entry, stay and deportation of aliens do not concern the determination of an applicant’s civil rights or obligations or of a criminal charge against him, within the meaning of Article 6 § 1 of the Convention*”.^{103 104}

På baggrund af *Maaouia mod Frankrig* kan det derfor konkluderes, at en udlænding ikke vil kunne påberåbe sig forbuddet mod selvinkriminering efter EMRK art. 6 og derved frigøre sig fra oplysningspligten efter UDL § 40, stk. 1. Udlændingen er således forpligtet til at fremkomme med de nødvendige oplysninger for, at udlændingemyndighederne kan træffe afgørelse i en sag om familiesammenføring. Dette gælder, selvom oplysningerne vedrører eventuelle strafbare forhold.¹⁰⁵

Kapitel 5: Bevisførelse for alder

5.1. Indledning

Som det fremgår af afsnit 4.1 står barnets alder i centrum, når der ansøges om familiesammenføring efter reglerne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2, § 9, stk. 1, nr. 3 og § 9 c, stk. 1. Det afgørende tidspunkt for barnets alder er det tidspunkt, hvor der indgives en ansøgning om familiesammenføring. Betingelsen om at barnet skal være yngre end 15 år efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og yngre end 18 år efter § 9, stk. 1, nr. 3 og § 9 c, stk. 1 medfører, at der ofte opstår tvister om barnets reelle alder. Hvorvidt ansøgeren opfylder aldersbetingelserne i de nævnte bestemmelser og dermed kan meddeles tilladelse til familiesammenføring, afgøres af hvad der reelt kan bevises i relation til barnets alder. I de følgende afsnit vil der foretages en redegørelse og analyse af, hvordan der kan føres bevis for ansøgerens alder.

---

¹⁰¹ Udlændinge- og Integrationsministeriets svar den 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup, s. 3.

¹⁰² EMRK art. 6 indeholder ikke noget udtrykkeligt forbud mod selvinkriminering. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har imidlertid indfortolket et forbud mod selvinkriminering i artikel 6, stk. 1 og 2, jf. bl.a. *Saunders mod Storbritannien*, dom af 17. december 1996, præmis 68.

¹⁰³ Dom af 5. oktober 2000 afsagt af EMD, sag 39652/98, *Maaouia mod Frankrig*, præmis 40.

¹⁰⁴ Karnovs note nr. 916 til UDL § 40, stk. 1.

¹⁰⁵ Karnovs note nr. 916 til UDL § 40, stk. 1.

5.2. Hvordan kan der føres bevis for ansøgerens alder?

Ansøgeren vil normalt kunne føre bevis for sin alder på ansøgningstidspunktet ved at tilvejebringe behørigte attester fra hjemlandsmyndighederne, som viser indholdet af hjemlandsmyndighedernes registreringer. Dette kan være fødselsattester, dåbsattester, skoleattester og lignende.¹⁰⁶

Tilsynet med Udlændinge anfører, at der som udgangspunkt foretages en samlet, konkret vurdering af de i sagen foreliggende dokumenter.¹⁰⁷ Tilsynet anfører mere specifikt vedrørende attesterne fra hjemlandsmyndighederne, at tilsynet normalt vil anse fødselsattester, der viser, at registreringen af fødslen har fundet sted umiddelbart efter fødslen, for at udgøre tilfredsstillende dokumentation. Det forudsætter dog, at fødselsprotokollen i øvrigt ikke indeholder rettelser, ændringer og senere tilføjelser.¹⁰⁸ Det samme gælder for skoleattester, som kan bevise tidspunktet for, hvornår ansøgeren er startet i første klasse. Det fremgår direkte af tilsynets påtegningsskrivelse, at selvom der foretages en samlet vurdering af alle forholdene, vil der lægges stor vægt på korrekt verificerede fødsels- og skoleattester ved afgørelsen om, hvorvidt ansøgeren opfylder alderskravet eller ikke.¹⁰⁹

Ikke enhver form for dokumentation eller myndighedsafgørelse fra hjemlandet vil dog uden videre kunne lægges til grund som en del af bevisførelsen for ansøgerens alder.¹¹⁰ Hvis ansøgeren f.eks. fremlægger en attest, som i realiteten alene er ansøgerens bekræftelse overfor en notar af familieforholdene, vil denne attest ikke tillægges bevismæssig betydning.¹¹¹

Et særligt dokument, som ligeledes kan indgå i vurderingen vedrørende barnets alder sammen med det øvrige bevismateriale, er såkaldte aldersændringsdomme. Disse aldersændringsdomme afsiges efter begæring og medfører, at barnets officielle alder nedsættes.¹¹² Herman Langlouis og Claus W. Tornøe vurderer disse aldersændringsdomme som værende problematiske, fordi aldersændringsdomme typisk bliver afsagt umiddelbart forud for en ansøgning om familiesammenføring her i landet og hele formålet med dommen derfor er, at ansøgeren efter dommens afsigelse opfylder alderskravet og på denne baggrund kan opnå opholdstilladelse.¹¹³ Selvom disse aldersændringsdomme ikke vil have umiddelbar retskraft i Danmark, kan dommene stadig indgå i sagens samlede bedømmelse. Dette forudsætter, at der foretages en nærmere undersøgelse af aldersændringsdommen. Undersøgelsen vil foregå ved, at man ser på baggrunden for, at der blev afsagt den konkrete aldersændringsdom og omstændighederne omkring dommens tilblivelse. Udlændingemyndighederne vil herefter tage stilling til, om denne undersøgelse medførte et overbevisende resultat. Afhængigt af om resultatet er overbevisende eller ikke, vil den alder, som aldersændringsdommen fastslår som værende ansøgerens alder, blive lagt til grund i den samlede bedømmelse.¹¹⁴

Et yderligere element som også indgår i den samlede bevisførelse for ansøgerens alder er vidneudtalelser. Dette vil typisk være erklæringer eller forklaringer fra ansøgerens familie.¹¹⁵ Vidneudsagn vil nok aldrig kunne betragtes som et tilstrækkeligt bevismiddel i sig selv og skal derfor normalt blive vurderet sammen med andre relevante beviser i sagen. Dette giver Tilsynet med Udlændinge udtryk for i en

---

¹⁰⁶ Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 104.

¹⁰⁷ Tilsynet med Udlændinges påtegningsskrivelse af 26. juli 1982 refereret i FOB 1983.120, s. 3.

¹⁰⁸ *Ibid.*

¹⁰⁹ *Ibid.*

¹¹⁰ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 388.

¹¹¹ Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 104.

¹¹² Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 388.

¹¹³ Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 104.

¹¹⁴ *Ibid.*

¹¹⁵ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag s. 133.

skrivelse af 23. december 1981, hvor tilsynet anfører, at det var “*principielt betænkeligt at acceptere vidneudsagn som bevis*” i forbindelse med sager om familiesammenføring.¹¹⁶

Et eksempel, der viser udlændingemyndighedernes håndtering af vidneudsagn, er Udlændingenævnets afgørelse **FAM/2017/114**. Udlændingenævnet stadfæstede i denne sag Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på aldersændring for en somalisk statsborger, som tidligere havde indgivet en ansøgning om familiesammenføring og ansøgning om pas, hvor vedkommende begge gange havde anført sit fødselsår til at være 1999. Sagen gik ud på, at den somaliske statsborger ønskede at få ændret sit fødselsår fra 1999 til 2000. I afgørelsen lagde Udlændingestyrelsen vægt på, at ansøgeren netop havde angivet 1999 som fødselsår både i forhold til ansøgningen om familiesammenføring (i august 2012) og om ansøgning om pas (i oktober 2014). Udover dette lagde Udlændingestyrelsen endvidere vægt på, at ansøgningen om opholdstilladelse i Danmark var underskrevet på tro og love af klagerens mor, samt at begge ansøgerens forældre havde underskrevet på ansøgningen om pas i 2014, hvor de således bekræftede ansøgerens fødselsår til at være 1999. Efterfølgende anførte ansøgerens forældre, at fødselsåret oprindeligt var blevet angivet forkert, men at familien havde fået forståelsen af, at det ville være mest praktisk at henvise til det forkerte fødselsår i forbindelse med ansøgningen om pas i 2014. Udlændingenævnet valgte ikke at lægge vægt på disse udtalelser og stadfæstede Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på aldersændring.¹¹⁷

5.3. Udtalelser fra Retslægerådet

Som nævnt i afsnit 5.2 er udgangspunktet, at ansøgeren kan føre bevis for sin alder på ansøgningstidspunktet, ved at tilvejebringe behørigte attester fra hjemlandsmyndighederne, som viser indholdet af hjemlandsmyndighedernes registreringer. Dette kan f.eks. være fødselsattester, dåbsattester, skoleattester og lignende.¹¹⁸

Såfremt ansøgeren ikke kan dokumentere sin alder eller hvis udlændingemyndighederne har mistanke om, at ansøgeren er ældre end påstået, kan et yderligere bevismiddel i familiesammenføringsager, til at bestemme ansøgerens alder være, at udlændingemyndighederne indhenter udtalelser fra Retslægerådet. Retslægerådet består af 12 læger med psykiatriske specialer og somatiske specialer¹¹⁹ og rådet har i henhold til retslægerådslovens § 1, 1. pkt. til opgave at afgive lægevidenskabelige og farmaceutiske skøn til offentlige myndigheder i sager om enkeltpersoners retsforhold, herunder i sager om familiesammenføring med børn.¹²⁰ Når Retslægerådet skal udtale sig i forbindelse med sager om familiesammenføring, så vil hver sag vurderes af tre sagkyndige, hvoraf én vil være tandlæge.¹²¹

I denne sammenhæng kan der til illustration henvises til Udlændingenævnets afgørelse **FAM/2018/25**. I sagen søgte en kvindelig somalisk statsborger i december 2015 om familiesammenføring med sin mor i Danmark. Ansøgeren kunne ikke fremlægge fødselsattest, pas eller andre personlige dokumenter, som kunne dokumentere eller godtgøre ansøgerens fødselsdato. Udlændingenævnet anførte i denne forbindelse, at officielle somaliske dokumenter efter fast praksis ikke tillægges sædvanlig bevismæssig betydning. Baggrunden herfor er forholdene i Somalia, hvor der bl.a. ikke eksisterer en central myndighed, der har legitimitet til udøvelse af myndighed. I og med at ansøgeren ikke kunne dokumentere sin alder ved fremlæggelse af officielle dokumenter, indhentede Udlændingestyrelsen en udtalelse fra Retslægerådet i juni 2016. Retslægerådet udtalte i den forbindelse, at ansøgeren på tidspunktet for aldersundersøgelsen i juni 2016 var 14 år, hvorfor Udlændingestyrelsen herefter fastsatte ansøgerens fødeår til

---

¹¹⁶ Tilsynet med Udlændinges skrivelse af 23. december 1981 til Justitsministeriet, som er refereret i FOB 1983.120, s. 2.

¹¹⁷ Udlændingenævnets afgørelse af 15. november 2017, *FAM/2017/114*.

¹¹⁸ Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 104.

¹¹⁹ *Om Retslægerådet*. (s.d.). Justitsministeriet, Civilstyrelsen. Lokaliseret den 14. marts 2023 på <https://civilstyrelsen.dk/sagsomraader/retslaegeraadet/om-retslaegeraadet>.

¹²⁰ L 60, Lov om Retslægerådet af den 25. marts 1961.

¹²¹ Retslægerådets årsberetning 2001-2002, s. 53.

2002. Selvom ansøgeren på baggrund af aldersundersøgelsen kunne blive familiesammenført, så var ansøgerens moder ikke indforstået med aldersudtalelsen og anførte, at ansøgeren var født i 2005 og at hun kendte rækkefølgen på sine børns fødsler og aldersspredning. Ansøgerens moder anførte desuden, at aldersvurderingen var foretaget på et “*spinkelt grundlag*”, idet der var et vist spænd i aldersvurderingen og at det ville medføre store problemer i skolen for ansøgeren, fordi hun ikke ville være sammen med jævnaldrende. Udlændingestyrelsen valgte ikke at tillægge disse udtalelser betydning og anførte, at Retslægerådet havde foretaget en lægefaglig vurdering af ansøgerens alder og at denne skulle tillægges den største bevismæssige betydning i denne sammenhæng. Udlændingenævnet stadfæstede Udlændingestyrelsen afgørelse.¹²²

5.3.1. Antallet af aldersudtalelser

Som anført under afsnit 5.3. indgår Retslægerådets udtalelser som et bevismiddel i forhold til at vurdere barnets alder i familiesammenføringssager efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1. Det fremgår i afsnit 2.1., at der i 2022 blev familiesammenført 2.700 personer, hvoraf 425 personer var børn.¹²³ Det er derfor nærliggende at formode, at udlændingemyndighederne i denne forbindelse – men også i forbindelse med tidligere sager - har benyttet sig af aldersudtalelser fra Retslægerådet når det skulle vurderes, om ansøgeren opfyldte aldersbetingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1.

I en artikel kaldet “*Ugent til retssager*” trykt i Advokaten 06/09 fremgår det, at Retslægerådet i perioden fra 2001 til 2008, på bestilling af udlændingemyndighederne, har afgivet 1009 udtalelser om ansøgers alder, i sager der drejer sig om børn der ønsker at blive familiesammenført og på denne baggrund få opholdstilladelse i Danmark.¹²⁴ Der er altså tale om et betydeligt antal udtalelser på bare 8 år, hvilket giver en klar indikation af, at der ofte er et behov for sådanne udtalelser i relation til at bestemme barnets alder og at udlændingemyndigheder således må være i tvivl om ægtheden af de i øvrigt fremlagte oplysninger om barnets alder.

Retslægerådet har i brev af d. 28. marts 2023 oplyst, at der for så vidt angår perioden fra 2008 til 2015, er blevet afgivet udtalelser i 226 sager.¹²⁵ Det bør dog bemærkes, at det ikke fremgår af oplysningerne, hvorvidt disse udtalelser er blevet benyttet i familiesammenføringssager, uanset at der må antages at være en klar formodning for, at en stor del er blevet benyttet hertil, idet ansøgerens alder er altafgørende for, om der kan meddeles opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 1 og 3 og § 9 c, stk. 1.

Udlændingemyndighederne har i perioden fra d. 1. januar 2015 til d. 31. august 2020 foranstaltet 135 aldersundersøgelser i familiesammenføringssager med børn, med ægtefæller og med anden familie efter UDL § 9, stk. 1, nr. 1-2 og § 9 c, stk. 1. Oplysningerne herom fremgår af Udlændinge- og Integrationsudvalget svar den 27. august 2020 på spørgsmål nr. 408, der bl.a. lød på, hvor mange aldersundersøgelser der er blevet foretaget i årene fra 2015 til 2020. Det fremgår ikke af denne statistik, hvor mange aldersundersøgelser der udelukkende er blevet foretaget på børn, og idet UDL § 9, stk. 1, nr. 3 ej heller er en del af statistikken, giver denne ikke et dækkende overblik over antallet af aldersudtalelser på børn. Det fremgår heller ikke af statistikken, om aldersundersøgelserne reelt blev gennemført eller om resultatet af disse kunne be- eller afkræfte ansøgerens og de herboende personers angivne oplysninger.¹²⁶

På baggrund af ovenstående kan det dermed konkluderes, at der består en vis usikkerhed i det nøjagtige antal af aldersundersøgelser og aldersudtalelser foretaget på børn i familiesammenføringssager. Uanset kan det dog med sikkerhed konkluderes, at udlændingemyndighederne i praksis benytter sig af aldersundersøgelser og anvender resultaterne af disse i forbindelse med at aldersbestemme barnet.

¹²² Udlændingenævnets afgørelse af 19. februar 2018, *FAM/2018/25*.

¹²³ *Indvandrere og efterkommere*. (s.d.). Danmarks Statistik. Lokaliseret den 24. april 2023 på <https://www.google.com/url?q=https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/indvandrere-og-efterkommere&sa=D&source=docs&ust=1682593203366784&usg=AOvVaw2KkOxqe14BAPG4dTnmdpg4>.

¹²⁴ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 21.

¹²⁵ Retslægerådets brev af d. 28. marts 2023 (**J.nr.:** 23-3039-00160).

¹²⁶ Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup, s. 4.

5.3.2. Hvordan kommer Retslægerrådet frem til sine udtalelser?

I forbindelse med afgivelse af aldersudtalelser anmoder Retslægerrådet sædvanligvis om grundlæggende oplysninger som ansøgerens højde, vægt og kønsudvikling. Herudover anmodes der normalt om røntgenbilleder af ansøgerens hånd, håndled, kraveben, hoftelid, bækken og tandsæt.¹²⁷

Retslægerrådet har i et brev af 26. februar 2004 præciseret over for Udlændingestyrelsen, at det alene vil være nødvendigt at medsende røntgenbilleder af kraveben, bækken og hofter, hvis ansøgeren påberåber sig en alder mellem 16 år og 20 år. Retslægerrådet finder det ikke nødvendigt for aldersvurderingen, at der skal fremsendes røntgenbilleder af kraveben, bækken og hofter, hvis ansøgeren angiver en alder, der ligger uden for intervallet 16-20 år. For at undgå unødvendig strålerisiko for ansøgeren, skal der således alene fremsendes røntgenbilleder af hånd, håndled og tandsæt. Disse sidstnævnte røntgenbilleder skal fremsendes til Retslægerrådet, uanset hvilken alder ansøgeren påberåber sig.¹²⁸

5.3.2.1. Knogleudviklingen

Retslægerrådet lægger betydelig vægt på de modtagne røntgenbilleder af ansøgerens knogler. Baggrunden for dette er beskrevet i Retslægerrådets årsberetning 2001-2002. Her anfører Retslægerrådet, hvorfor knogleudviklingen er et anvendeligt mål til vurdering af den biologiske alder. Retslægerrådet anfører følgende: *“Hos det nyfødte barn består røknoglerne kun af forbenet materiale svarende til midterpartiet (diaphysen). Knogleenderne (epifyserne) består af brusk. Forbeningen af epifyserne i røknoglerne foregår i hele barndommen og ungdommen. Sidste fase i knogleudviklingen består i lukning af epifyselinierne (sammenvoksning af diaphysen med epifysen). Knogleudviklingen foregår efter ganske bestemte mønstre, der er videnskabeligt dokumenterede og beskrevet statistisk. Knogleudviklingen har således vist sig at være et graderet og anvendeligt mål til vurdering af den biologiske alder”*.¹²⁹

Retslægerrådet anfører samme sted, at fordelene ved at fokusere på knogleudviklingen er, at variationen er mindst i de yngre aldersklasser. Selvom variationen tiltager omkring puberteten, så når variationen dog et maksimum der, hvorefter variationen aftager gradvist. Der vil således være mindre variation mellem ansøgerne - og dermed større sandsynlighed for at udtale sig om ansøgerens korrekte biologiske alder - end hvis Retslægerrådet ville fokusere på andre fysiske egenskaber som ansøgerens tandudvikling, kønsudvikling eller højdevækst.¹³⁰ Retslægerrådet anfører et eksempel, der illustrerer, at højdevæksten har en meget større variation hos børn og derfor vil være langt mindre egnet til at vurdere ansøgerens biologiske alder, end knogleudviklingen er. Ifølge Retslægerrådet er variationen i længdevæksten så stor, at en 14 år gammel dreng kan være mellem 145 cm og 180 cm høj og være inden for de normale grænser, samtidig med at en dreng der er 150 cm høj, kan være mellem 10 år og 15 år gammel og også befinde sig inden for de normale grænser.¹³¹

5.3.2.2. Den samlede aldersvurdering

Selvom der i den samlede vurdering af ansøgerens biologiske alder vil indgå de fremsendte oplysninger om ansøgerens vægt, højde, kønsudvikling og helbredsstatus, samt en aldersbestemmelse ud fra røntgenbilleder af ansøgerens tænderne, vil knoglealdersbestemmelsen vægte højest.¹³² Baggrunde herfor er, at variationen ved knoglebestemmelsen er mindst.¹³³

Når Retslægerrådet anmodes om at udtale sig om ansøgerens biologiske alder, er der tale om ansøgerens biologiske alder på ansøgningstidspunktet. De røntgenbilleder som ansøgeren fremlægger, vil sjældent falde sammen med ansøgningstidspunktet, hvorfor der ved Retslægerrådets udtalelse skal tages hensyn

¹²⁷ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 53.

¹²⁸ Retslægerrådets svar til Udlændingestyrelsen af d. 26. februar 2004, gengivet i Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 53.

¹²⁹ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 53-54.

¹³⁰ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54.

¹³¹ *Ibid.*

¹³² *Ibid.*

¹³³ Se nærmere om variationen ovenfor i afsnit 5.3.2.1.

hertil. Dette problem løses ved, at tidsrummet mellem ansøgningstidspunktet og røntgenbillederne må fratrækkes ved bedømmelsen af knoglealderen på ansøgningstidspunktet.¹³⁴

Hvis Retslægerrådet bliver anmodet om at udtale sig om ansøgerens biologiske alder er over eller under 15 eller 18 år, vil Retslægerrådet tage udgangspunkt i knoglealderen. Hvis knoglealderen afviger mindre end 12 måneder fra 15 eller 18 år på ansøgningstidspunktet, så vil Retslægerrådet udtale, at *“det ikke er muligt med rimelig sikkerhed at afgøre, om ansøgeren var over eller under 15 år (hhv. 18 år)”*.¹³⁵ I den situation, hvor knoglealderen afviger mere end 12 måneder fra 15 år (hhv. 18 år) på ansøgningstidspunktet, vil Retslægerrådet udtale, at *“det er sandsynligt, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet var over/under 15 år (hhv. 18 år)”*.¹³⁶

5.3.3. Hvor bliver aldersundersøgelserne foretaget?

Såfremt udlændingemyndighederne finder det nødvendigt, at der bliver foretaget en aldersundersøgelse af ansøgeren, bliver sådan en undersøgelse som det altovervejende udgangspunkt foretaget i udlandet. Baggrunden herfor er, at ansøgeren normalt ikke befinder sig i Danmark, når der bliver indgivet en ansøgning om familiesammenføring, jf. UDL § 9, stk. 24. Efter denne bestemmelse kan der kun indgives en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1 i Danmark, hvis vedkommende allerede i forvejen har lovligt ophold i landet eller hvis Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK art. 8¹³⁷, tilsiger dette. Dette belyses også af U 2006.1370 Ø¹³⁸, hvor der blev foretaget en aldersundersøgelse af ansøgeren i Teheran på foranledning af Udlændingestyrelsen.

Retslægerrådet vil afgive aldersudtalelserne på baggrund af de oplysninger, som rådet modtager. Aldersudtalelserne afgives derfor ikke på baggrund af fysiske undersøgelser foretaget direkte i Danmark. Sådanne undersøgelser foretages af Retsmedicinsk Institut i København bl.a. for uledsagede mindreårige, som søger asyl i Danmark og som allerede befinder sig i landet. Det er imidlertid ikke utænkeligt, at der kan opstå situationer, hvor der vil kunne foretages fysiske undersøgelser direkte i Danmark. Dette kunne f.eks. være tilfældet, hvis en ansøger har fået taget sin ansøgning om familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2, § 9, stk. 1, nr. 3 eller § 9 c, stk. 1 under realitetsbehandling under sit ophold her i landet, fordi sagen bliver hjemvist til fornyet behandling ved Udlændingestyrelsen.

5.4. Retslægerrådets rolle i familiesammenføringsager

Retslægerrådets fremgangsmåde i forbindelse med aldersudtalelser er nærmere gennemgået ovenfor i afsnit 5.3.2. Her blev der redegjort for Retslægerrådets metode og det blev slået fast, at Retslægerrådet lægger afgørende vægt på knogleundersøgelser i deres vurderinger. Retslægerrådet har i deres årsberetning anført, at baggrunden herfor er, at variationen ved knoglebestemmelsen er mindst.¹³⁹

Retslægerrådets fremgangsmåde har fremkaldt kritik, både med henblik på den anvendte metode i forbindelse med afgivelse af udtalelserne, men også i forhold til domstolens inddragelse af udtalelserne i deres afgørelser.¹⁴⁰

5.4.1. Hvor præcise er Retslægerrådets udtalelser?

Et kernepunkt i kritikken af Retslægerrådets udtalelser er blevet fremsat af den tidligere formand for Foreningen af Udlændingeadvokater, Anders Chr. Jensen i sin artikel *“Uegnet til retssager”*¹⁴¹, som

¹³⁴ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54-55.

¹³⁵ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54.

¹³⁶ *Ibid.*

¹³⁷ Se nærmere om Danmarks internationale forpligtelser i afsnit 2.1.

¹³⁸ Se nærmere om U 2006.1370 Ø nedenfor i afsnit 5.4.2.2.1.

¹³⁹ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54.

¹⁴⁰ Kritikken blev især fremsat i form af forskellige artikler i Advokaten nr. 6 og nr. 9 i året 2009.

¹⁴¹ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Uegnet til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerrådet*, s. 21-23.

anfører at Retslægerrådet ikke følger den i afsnit 5.3.2. beskrevne metode¹⁴², men at de anvender en “*særegen metode*”.¹⁴³ Bag Anders Chr. Jensens beskrivelse af Retslægerrådets “*særegne metode*” ligger en undersøgelse af Foreningen af Udlændingeretsadvokater, hvorigennem foreningen fik kendskab til en lang række aldersudtalelser fra Retslægerrådet.¹⁴⁴

Ved at analysere Retslægerrådets aldersudtalelser kunne Foreningen for Udlændingeretsadvokater udele en regelmæssighed i udtalelserne. Her spiller knoglealderen en central rolle. Foreningen kom frem til, at Retslægerrådet satte knoglealderen til 20 år, hvis hånden var fuldt udviklet.¹⁴⁵ Anders Chr. Jensen anfører samme sted, at hånden typisk er fuldt udviklet, når piger er 16 år (+/- 2 år) og når drenge er 18 år (+/- 2 år).¹⁴⁶ Denne oplysning svarer ca. til Retslægerrådets egne angivelser, hvorefter håndens og håndleddets knogler i gennemsnit vil være færdigudviklet i 17-års alderen hos piger og i 19-års alderen hos drenge.¹⁴⁷

Foreningen kom herudover frem til, at Retslægerrådet automatisk vil sætte knoglealderen til 22 år, hvis både hånden og kravebenet var fuldt udviklet.¹⁴⁸ Baggrunden for dette er sandsynligvis, at Retslægerrådet mener, at kravebenet udvikles senere end hænderne og at kravebenet tidligst anses for at være færdigudviklet i 22-års alderen for begge køns vedkommende.¹⁴⁹

På denne baggrund konkluderer Foreningen for Udlændingeadvokater i undersøgelsen, at såfremt hånden og/eller kravebenet er udviklet, vil udtalelsen lyde på, at ansøgeren sandsynligvis er over 18 år på ansøgningstidspunktet, hvilket vil være lig med et afslag på familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3.¹⁵⁰ Såfremt hånden ikke er fuldt udviklet, så vil Retslægerrådet sætte knoglealderen til 18 år eller derunder og udtalelsen ville dermed lyde på, at ansøgeren sandsynligvis er under 18 år på ansøgningstidspunktet. Anders Chr. Jensen anfører kritik ved denne fremgangsmåde, idet han anfører følgende: “*Retslægerrådet hævder selv, at knoglealderen fastsættes efter et ‘samlet skøn’. Dette er ikke rigtigt. Det ses tydeligt, at der kun er tre knoglealdre, 22 år, 20 år og 18 år. Hvis det var rigtigt (at knoglealderen fastsættes efter et samlet skøn), ville der være mere end tre knoglealdre*”.¹⁵¹ Anders Chr. Jensen kritiserer Retslægerrådets udtalelser yderligere på den baggrund, at der sammenlignes med befolkningsgrupper, som ikke vil være repræsentative set i forhold til den etniske baggrund af de personer, der undersøges i Danmark. Han anfører i denne forbindelse, at “*Retslægerrådet ved bedømmelse af røntgenbilleder af hånden anvender en undersøgelse af hvide middelklassebørn i Amerika fra omkring 1930. Dette gælder også for børn fra for eksempel Somalia*”.¹⁵²

Et yderligere element i den af Anders Chr. Jensen beskrevne “*særegne metode*” er, at Retslægerrådet ikke foretager et fradrag for den periode, som typisk ligger mellem tidspunktet for ansøgningens indgivelse og optagelse af røntgenbillederne til Retslægerrådets aldersundersøgelse. Retslægerrådet har selv anført, at der foretages et sådant fradrag,¹⁵³ hvilket der ifølge Foreningen for Udlændingeadvokater dog ikke er belæg for. Hvis der skal foretages et sådant fradrag, vil der ifølge Anders Chr. Jensen ikke kun være tre knoglealdre¹⁵⁴, men mange forskellige og skæve knoglealdre, som svarer til den varierende størrelse af mellemprioden.¹⁵⁵

---

¹⁴² Redegørelsen bygger på Retslægerrådets egne udtalelser i Retslægerrådets årsberetning 2001-2002.

¹⁴³ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerrådet*, s. 22.

¹⁴⁴ *Ibid.*

¹⁴⁵ *Ibid.*, s. 23.

¹⁴⁶ *Ibid.*

¹⁴⁷ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54.

¹⁴⁸ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerrådet*, s. 23.

¹⁴⁹ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54.

¹⁵⁰ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerrådet*, s. 23.

¹⁵¹ *Ibid.*

¹⁵² Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerrådet*, s. 22.

¹⁵³ Retslægerrådets årsberetning 2001-2002, s. 54.

¹⁵⁴ I denne forbindelse kan der dog henvises til afsnit 5.4.2.1., hvor der gennemgås afgørelser, hvor Retslægerrådets aldersudtalelser er skæve.

¹⁵⁵ *Ibid.*, s. 23.

Foreningen af Udlændingeretsadvokaters undersøgelse af Retslægerådets aldersudtalelser baserer, som nævnt ovenfor på en lang række udtalelser, som foreningen direkte har modtaget fra Retslægerådet. Undersøgelsen viser, at Retslægerådet i ingen af tilfældene har ramt den alder, som det ansøgende barn havde efter dets egne og familiens papirer. Tværtimod viste det sig, at børnene oftest er blevet gjort tre til fem år ældre, end de var efter deres egne og familiens papirer.¹⁵⁶

Anders Chr. Jensen ser dette som et stort problem og anfører, at der på denne baggrund var en *“tungtvejende indikation for, at Retslægerådets udtalelser ikke var retvisende”*.¹⁵⁷

For at understøtte sin påstand valgte Anders Chr. Jensen at henvise til en specifik aldersudtalelse, som Retslægerådet havde givet efter anmodning fra Udlændingestyrelsen. Retslægerådet udtalte sig i forbindelse med en ansøgning fra d. 12. november 2011, hvor fem irakiske børn søgte om familiesammenføring med deres far i Danmark. Anders Chr. Jensen lægger her særlig vægt på det ene barn, C, som har været 14 år og 11 måneder på ansøgningstidspunktet. Retslægerådet foretager en aldersundersøgelse og udtalte, at C ifølge hendes knoglealder var 20 år gammel. C's nøgleben var ikke fuldt udviklet endnu, men i og med hendes håndknogler var udviklede, blev hendes knoglealder fastsat til 20 år, hvilket indebar et afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Aldersundersøgelsen på tre af C's søskende medførte, at der i sidste ende blev vendt op og ned på rækkefølgen af søskendeflokkens alder. På ansøgningstidspunktet var C's søskende (benævnt A, B og D) 17 år og 10 måneder (A), 16 år og 11 måneder (B) og 13 år og 11 måneder (D). Ifølge Retslægerådets udtalelse var A 17 år gammel på ansøgningstidspunktet, mens B var 20 år og D var 17 år. Det vil sige, at C og hendes søster B fik forhøjet deres alder med 5 og 3 år, hvilket medførte at de blev anset for at være de ældste i søskendeflokken. D fik forhøjet sin alder med 5 år, hvilket dog var uden betydning, da han stadig var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Det ældste barn, A, fik tillagt en alder, der var 10 måneder mindre, og hun blev nu det tredje barn i søskendeflokken og tilsyneladende tvilling til D.¹⁵⁸

Anders Chr. Jensen anfører i sin artikel, at *“eksemplet - og flere tilsvarende - illustrerer den fabulerende karakter af Retslægerådets udtalelser”*.¹⁵⁹ Han skriver videre, at selvom det kunne tænkes, at nogle forældre forsøger at presse barnets alder ned under 18 år ved angivelse af urigtige oplysninger, så er det utænkeligt, at samtlige undersøgte børn skulle have forsøgt dette.¹⁶⁰

Et andet eksempel fra nyere praksis er Retslægerådets udtalelse i forbindelse med afgørelsen **ÅB/2020/126**¹⁶¹, som er blevet afsagt af Udlændingenævnet i februar 2020. I februar 2017 søgte en pige fra Eritrea om familiesammenføring med sin mor i Danmark. Det blev oplyst, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet var 12 år gammel. Udlændingestyrelsen indhentede i denne forbindelse en aldersudtalelse fra Retslægerådet, som konkluderede, at det var sandsynligt, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet i september 2017 var over 26,7 år gammel, svarende til en alder på 26 år på ansøgningstidspunktet. Dette var en betydelig forskel til den af ansøgeren anførte alder på 12 år, hvorfor ansøgerens repræsentant gjorde gældende, at det ikke med sikkerhed kunne siges, at de billeder som Retslægerådet havde behandlet, faktisk var billeder af ansøgeren, samt at der var tale om billeder, der ikke passede sammen. Det blev yderligere anført, at billederne havde været usædvanligt længe undervejs fra det tidspunkt de blev sendt fra Den Danske Ambassade i Etiopien og indtil Retslægerådet modtog dem. Udlændingenævnet vurderede dog i denne sammenhæng, at det fremgik af den såkaldte *“sampling form”*¹⁶² at den person, der havde fået udtaget dna-prøven i Etiopien, var den samme person, som Retslægerådet havde foretaget aldersundersøgelsen på. Retslægerådet konkluderede på denne baggrund at, selvom *“en aldersvurdering er undergivet en vis usikkerhed”*¹⁶³ og at den fundne alder derfor måtte tages i betragtning sammen med de øvrige beviser ved den samlede bevisbedømmelse, måtte Retslægerådets aldersudtalelse føre til, at ansøgeren var *“væsentligt ældre end 18 år på ansøgningstidspunktet,*

¹⁵⁶ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 22.

¹⁵⁷ *Ibid.*, s. 22.

¹⁵⁸ *Ibid.*, s. 22-23.

¹⁵⁹ *Ibid.*, s. 23.

¹⁶⁰ Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Ugent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 22.

¹⁶¹ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2020/126 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 313-316.

¹⁶² Sampling formen er den formular, som bruges til en dna-undersøgelse og som indeholder billeder af den person, der har fået udtaget en dna-prøve.

¹⁶³ Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 314.

og at der ikke i øvrigt er fremsendt dokumentation, der giver Udlændingenævnet anledning til at tilsidesætte Retslægerådets udtalelse”.¹⁶⁴ Udlændingenævnet stadfæstede på denne baggrund Udlændingestyrelsens afslag på ansøgningen om familiesammenføring.

Retslægerådet valgte at gå meget kortfattet ind på den af Anders Chr. Jensen fremsatte kritik og udtalte i “Retslægerådets Årsberetning 2009”, at “artiklen vedrørende aldersvurderinger gav ingen nævneværdig genklang alene af den grund, at påstanden om at efterprøve Retslægerådets skøn på basis af de aldersvurderedes egne udsagn ikke giver mening”.¹⁶⁵

Selvom Retslægerådet anfører en god pointe i, at det ikke er hensigtsmæssigt at efterprøve Retslægerådets skøn på basis af de aldersvurderedes egne udsagn, så indeholder Anders Chr. Jensens artikel, samt det anførte eksempel om ansøgningen om familiesammenføring af d. 12. november 2011 og Retslægerådets udtalelse i forbindelse med sag ÅB/2020/126, nok materiale til at vække tvivl vedrørende nøjagtigheden af Retslægerådets udtalelser. Det kan herefter med forsigtighed udledes, at Retslægerådets udtalelser ikke altid er helt præcise. I og med at Retslægerådet angiver ansøgerens alder ud fra, hvad der er mest sandsynligt, vil dette også efterlade et rum for, at ansøgeren reelt har en anden alder, end det Retslægerådet vurderer. Udlændingemyndighederne og domstolene burde derfor udvise forsigtighed med at lægge *altafgørende* vægt på Retslægerådets aldersudtalelser. Det vil derfor i det følgende blive undersøgt, hvor meget vægt udlændingemyndighederne og domstolene reelt lægger på Retslægerådets udtalelser i deres afgørelser.

5.4.2. Retslægerådets udtalelser som bevismiddel

Når udlændingemyndighederne anmoder om aldersudtalelser fra Retslægerådet, sker dette på baggrund af, at Retslægerådet skal bidrage med den lægevidenskabelige kompetence, som ligger uden for domstolens juridiske viden. Dette vil netop være særlig relevant i familiesammenføringssager, hvor der skal foretages en vurdering af, om ansøgeren har nået en vis alder på ansøgningstidspunktet. Hvis alderen ikke kan dokumenteres på anden måde, så vil der ofte lægges vægt på Retslægerådets udtalelser. Lægevidenskaben og juraen indgår dermed i et tæt sammenspil. Der vil i det følgende foretages en nærmere undersøgelse af indflydelsen af Retslægerådets aldersudtalelser, i sager afgjort af udlændingemyndighederne.

5.4.2.1. Hvor meget vægt lægger udlændingemyndighederne på Retslægerådets udtalelser?

Udlændinge- og Integrationsministeriet har udtalt, at når “en ansøger ikke opfylder de aldersmæssige betingelser for at opnå familiesammenføring, vil den pågældende som altovervejende udgangspunkt blive meddelt afslag på ansøgningen”.¹⁶⁶ Udlændinge- og Integrationsministeriet anfører dog, at dette undtagelsesvist kan fraviges. Som eksempel anføres, at der kan meddeles opholdstilladelse til en ung ugift kvinde sammen med sine søskende, selvom hun ifølge Retslægerådets udtalelse overskrider aldersgrænsen, hvis hun ellers ville blive efterladt i en særdeles sårbar situation i hendes hjemland.¹⁶⁷ Der vil herefter foretages en nærmere analyse af Udlændingenævnets praksis for at undersøge, hvordan udlændingemyndighederne inddrager Retslægerådets udtalelser.

5.4.2.1.1. ÅB/2021/99¹⁶⁸

I denne sag søgte en eritreisk statsborger om familiesammenføring efter UDL § 9 c, stk. 1 med en reference i Danmark. Ansøgerens far var afgået ved døden og ansøgeren havde boet sammen med referencen, siden ansøgeren var født og indtil referencen havde forladt Eritrea og fik ophold i Danmark. Ansøgeren angav, at hun var født i januar 2000 og at hun dermed var 16 år gammel på ansøgningstidspunktet. Udlændingestyrelsen iværksatte i maj 2018 en aldersundersøgelse af ansøgeren. Retslægerådet

¹⁶⁴ Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 315.

¹⁶⁵ Retslægerådets årsberetning 2009, s. 8.

¹⁶⁶ Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup, s. 2.

¹⁶⁷ *Ibid.*

¹⁶⁸ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2021/99 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2021, s. 257-259.

udtalte i denne forbindelse i oktober 2018, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet (i juni 2018) var 20,9 år eller derover, men under 26,7 år og konkluderede, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet var “over 15 år og over 18 år”.¹⁶⁹ Udlændingenævnet udtalte på denne baggrund, at ansøgeren ikke kunne meddeles opholdstilladelse i medfør af UDL § 9 c, stk. 1, 1. pkt. Udlændingenævnet begrundede endvidere afgørelsen med, at “Udlændingenævnet har herved lagt vægt på, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet i marts 2016 var over 18 år og dermed myndig. Udlændingenævnet har ved afgørelsen lagt afgørende vægt på Retslægerådets udtalelse fra oktober 2018, hvoraf det fremgår, at det er sandsynligt, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet i juni 2018 var 20,9 år eller derover, men under 26,7 år”.¹⁷⁰ Det indgik i Udlændingenævnets vurdering, at den af ansøgeren fremlagte dåbsattest bekræftede, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet var 16 år gammel, men Udlændingenævnet valgte alligevel i denne situation, at lægge “afgørende vægt”¹⁷¹ på Retslægerådets udtalelse, idet denne udtalelse “er baseret på en samlet vurdering af bl.a. røntgenbilleder af ansøgerens knogle- og tandudvikling samt en fysisk undersøgelse af ansøgeren”.¹⁷² Det indgik yderligere i vurderingen, at dåbsattesten ikke kunne sidestilles med en egentlig fødselsattest. Derfor blev den lægefaglige vurdering fra Retslægerådet tillagt den største bevismæssige betydning.

5.4.2.1.2. ÅB/2020/126 ¹⁷³

I denne sag, som er nærmere gennemgået ovenfor i afsnit 5.4.1., havde en pige fra Eritrea i februar 2017 søgt om familiesammenføring med sin mor i Danmark. Det blev oplyst, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet var 12 år gammel. Udlændingestyrelsen indhentede i denne forbindelse en aldersudtalelse fra Retslægerådet, som konkluderede, at det var sandsynligt, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet i september 2017 var over 26,7 år gammel, svarende til en alder på 26 år på ansøgningstidspunktet. Selvom ansøgerens repræsentanter prøvede at gøre gældende, at der måtte være sket en fejl i Retslægerådets aldersudtalelse, så har Udlændingenævnet “ved afgørelsen navnlig lagt vægt på Retslægerådets udtalelse”.¹⁷⁴ Udlændingenævnet anfører videre, at selvom en aldersvurdering er undergivet en vis usikkerhed og den fundne alder derfor må tages i betragtning sammen med de øvrige beviser, så “tillægges (Udlændingenævnet) den lægefaglige vurdering fra Retslægerådet den største bevismæssige betydning i denne sammenhæng”.¹⁷⁵

5.4.2.1.3. ÅB/2017/26 ¹⁷⁶

I februar 2017 har Udlændingenævnet truffet afgørelse i sagen ÅB/2017/26, hvor nævnet stadfæstede Udlændingestyrelsen afslag på ansøgningen om familiesammenføring af en somalisk statsborger med hendes moder efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2. Ansøgeren anførte, at hun var 14 år gammel på ansøgningstidspunktet. Udlændingestyrelsen iværksatte i denne forbindelse en aldersundersøgelse. Retslægerådet udtalte i april 2016 efter foretagelse af undersøgelsen, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet i november 2015 var ca. 21 år gammel og med sikkerhed var ældre end 18 år og dermed også ældre end 15 år. På trods af, at moderen anførte, at hun “med sikkerhed vidste, hvornår han var født”¹⁷⁷, samt at lokale læger i Etiopien havde vurderet ansøgerens alder som værende 17-18 år på undersøgelsestidspunktet, så lagde Udlændingenævnet ved afgørelsen “vægt på Retslægerådets udtalelse”.¹⁷⁸ Udlændingenævnet udtalte endvidere, at Retslægerådets udtalelser baserer sig på en samlet vurdering af bl.a. røntgenbilleder af ansøgerens knogler og tænder, samt en fysisk undersøgelse af ansøgeren, hvorfor “Udlændingenævnet tillægges den lægefaglige vurdering fra Retslægerådet den største bevismæssige betydning i denne sammenhæng”.¹⁷⁹ Udtalelserne fra de lokale etiopiske læger vedrørende ansøgerens alder ville

¹⁶⁹ Udlændingenævnets årsberetning 2021, s. 257.

¹⁷⁰ *Ibid.*, s. 258.

¹⁷¹ *Ibid.*

¹⁷² *Ibid.*

¹⁷³ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2020/126 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 313-316.

¹⁷⁴ Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 314.

¹⁷⁵ *Ibid.*

¹⁷⁶ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2017/26 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2017, s. 131-133.

¹⁷⁷ Udlændingenævnets årsberetning 2017, s. 131.

¹⁷⁸ *Ibid.*

¹⁷⁹ *Ibid.*, s. 132.

ikke ændre noget i den forbindelse, da de alene var baseret på en fysisk undersøgelse af ansøgerens tandudvikling.

5.4.2.1.4. *Hvad viser Udlændingenævnets praksis?*

Ud fra gennemgangen af udlændingemyndighedernes praksis,¹⁸⁰ kan det med ret stor sikkerhed konkluderes, at Retslægerådets aldersudtalelser indgår som et bevis med *betydelig* vægt i udlændingemyndighedernes afgørelser. Udlændingenævnet gør det i afgørelsen fra 2020 tydeligt, at selvom en aldersvurdering er undergivet en vis usikkerhed og den af Retslægerådet fundne alder derfor må tages i betragtning sammen med de øvrige beviser, så *“tillægges (Udlændingenævnet) den lægefaglige vurdering fra Retslægerådet den største bevismæssige betydning i denne sammenhæng”*.¹⁸¹ Det er værd at bemærke, at Udlændingenævnet i alle de tre ovenfor refererede afgørelser anfører, at nævnet tillægges den lægefaglige vurdering fra Retslægerådet den største bevismæssige betydning. I afgørelsen fra 2021 anfører Udlændingenævnet endda, at nævnet tillægges Retslægerådets aldersudtalelser *afgørende* vægt. Selvom der i alle afgørelser har været andre beviser som værende bl.a. aldersvurderinger fra lokale læger, vidneudsagn om ansøgerens alder eller dåbsattester, så valgte udlændingemyndighederne i alle tilfælde at rette sig efter Retslægerådets aldersudtalelser. Retslægerådets udtalelser indgår således uden tvivl som et tungtvejende bevis i udlændingemyndighedernes vurdering. Det kan på denne baggrund med en vis forsigtighed konkluderes, at Retslægerådets aldersudtalelser i stort omfang nok vil blive fulgt af udlændingemyndighederne og at udtalelserne anses for at være et så tungtvejende bevis, at de i realiteten ikke overlader meget “spillerum” for, at udlændingemyndighederne tager aldersudtalelserne i betragtning sammen med de øvrige beviser.

5.4.2.2. *Hvor meget vægt lægger domstolene på Retslægerådets udtalelser?*

Ovenfor i afsnit 5.4.2.1. er der foretaget en analyse af, hvor meget udlændingemyndighederne lægger vægt på Retslægerådets udtalelser, når de træffer afgørelser i familiesammenføringssager med børn. Såfremt en ansøger ikke er enig i den afgørelse, som Udlændingestyrelsen har truffet, er det muligt at påklage afgørelsen til Udlændingenævnet, som er den øverste klageinstans for sager omfattet af udlændingeloven. Herefter er ansøgere nødsaget til at indbringe sagen for domstolene som den næste instans, hvilket rejser spørgsmålet, hvor meget vægt domstolene lægger på Retslægerådets udtalelser, når de træffer afgørelser i familiesammenføringssager med børn. Nedenfor foretages en analyse af to afgørelser - U 2006.1370 Ø og en utrykt højesteretskendelse afsagt den 27. august 2009, som benyttes til at illustrere, hvor meget vægt domstolene lægger på Retslægerådets udtalelser.

5.4.2.2.1. *U 2006.1370 Ø*

Sagen fra 2006 handler om U, der den 12. februar 2001 havde søgt om familiesammenføring med sine herboende forældre i Danmark. I forbindelse med indgivelse af ansøgningen om opholdstilladelse havde U vedlagt en kopi af et irakisk id-kort, samt en tro og love-erklæring fra U's far, begge hvorefter U skulle være født d. 27. december 1983 og således ville være 17 år på ansøgningstidspunktet¹⁸². U fik dog afslag på opholdstilladelse ved en afgørelse af d. 5. november 2003, idet Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration ved Udlændingestyrelsen havde lagt vægt på en udtalelse fra Retslægerådet af d. 14. oktober 2001, som konkluderede, at U på ansøgningstidspunktet mest sandsynligt var fyldt 18 år. Denne udtalelse var begrundet i en aldersundersøgelse foretaget på Udlændingestyrelsens foranledning via ambassaden i Teheran d. 14. oktober 2001, umiddelbart før U, efter eget udsagn, fyldte 18 år. I forbindelse med aldersundersøgelsen, foretaget i Teheran, blev det vedrørende U's tandudvikling konkluderet, at den anslåede alder måtte være 18 år. Yderligere blev det fastslået, at U's knoglealder for så vidt angik hånd/håndled og bækken måtte være henholdsvis 19 år og 17-19 år, mens det på baggrund

---

¹⁸⁰ Som yderligere eksempel fra Udlændingenævnets administrative praksis kan anføres **ÅB/2015/152**, hvor Udlændingenævnet *“lagde vægt på”* Retslægerådets aldersudtalelse, der konkluderede at ansøgeren var 19 eller ældre - og ikke 14 år som anført af ansøgeren. Udlændingenævnet stadfæstede på denne baggrund Udlændingestyrelsens afslag på ansøgningen om familiesammenføring, jf. Udlændingenævnets årsberetning 2015, s. 103 ff.

¹⁸¹ Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 314.

¹⁸² Aldersgrænsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 har tidligere været 18 år, men blev nedsat til 15 år i 2004 ved lov nr. 427 af 9. juni 2004. Se nærmere i afsnit 3.1.1.

af en somatisk undersøgelse af U blev konkluderet, at den anslåede alder måtte være 17 år. På baggrund af ovenstående undersøgelser og konklusioner vedrørende U's alder, udtalte Retslægerådet således, at de fandt det mest sandsynligt, at U var over 18 år gammel på ansøgningstidspunktet om opholdstilladelse d. 12. februar 2001. Dermed opfyldte U ikke aldersbetingelsen for familiesammenføring i den dagældende UDL § 9, stk. 1, nr. 3 og fik dermed afslag på ansøgningen om opholdstilladelse.

Spørgsmålet ved **Københavns Byret** var således, om U var mindreårig på ansøgningstidspunktet og dermed skulle meddeles opholdstilladelse. I byretten nedlagde U og dennes advokat påstand om, at Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations afslag på ansøgning om opholdstilladelse af d. 5. november 2003 skulle ophæves. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration ved Udlændingestyrelsen nedlagde dertil påstand om, at afslaget på opholdstilladelse skulle opretholdes.

Til støtte for påstanden om ophævelse anførte U's advokat, at U var født d. 27. december 1983 og således var 17 år og 2 måneder på det tidspunkt, hvor ansøgningen om familiesammenføring blev indgivet (d. 12. februar 2001). Herudover blev det af advokaten gjort gældende, at U's herboende far på tro og love efter straffelovens § 161 og udlændingelovens § 40, stk. 1 havde erklæret, at hans søn var født d. 27. december 1983, samt at man ved ansøgningen havde vedlagt en kopi af et irakisk id-kort, som også anførte, at U var født d. 27. december 1983. Ligeledes blev det anført, det ikke af Retslægerådets udtalelse fremgik, hvilken sandsynlighedsmargin beregningen af U's alder var foretaget ud fra eller om der overhovedet er taget hensyn til en evt. usikkerhedsmargin, idet aldersundersøgelsen af U blev foretaget meget tæt på vedkommendes 18-års fødselsdag. Afslutningsvist anførte U's advokat, at det af udtalelsen fremgik, at Retslægerådet alene fandt det mest *sandsynligt* - men ikke godtgjort - at U var fyldt 18 år på ansøgningstidspunktet. Under henvisning til, at ægtheden og rigtigheden af de øvrige oplysninger og dokumenter om U, der var brugt under sagen, ikke var blevet bestridt af udlændingemyndighederne, måtte Udlændingestyrelsen være forpligtet til at lægge til grund, at U var født d. 27. december 1983 og dermed opfyldte aldersbetingelsen i dagældende § 9, stk. 1, og 3.

Til støtte for sin påstand om opretholdelse af afslaget på opholdstilladelse, anførte Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, at Retslægerådets udtalelse om, at rådet fandt det mest sandsynligt, at U var fyldt 18 år på ansøgningstidspunktet, måtte tillægges en afgørende vægt, uanset, at der under sagen var fremlagt beviser for, at dette ikke skulle være tilfældet.

Københavns Byret udtalte i sin afgørelse, at man under hensyn til Retslægerådets udtalelse om U's mest sandsynlige alder, ikke fandt grundlag for at tilsidesætte det skøn, som Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration havde udøvet under sagen. Byretten bestemte derfor, at Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations afslag af d. 5. november 2003 på U's ansøgning om opholdstilladelse efter dagældende UDL § 9, stk. 1, nr. 3 skulle opretholdes.

Herefter blev sagen kærret til **Østre Landsret**. I deres kendelse udtalte retten, at det for tiden ikke var muligt at få de irakiske dokumenter - herunder U's irakiske id-kort - verificeret. Kopien af det irakiske id-kort kunne derfor ikke i sig selv tillægges afgørende betydning i bevisbedømmelsen. Yderligere udtalte retten, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte den bevisbedømmelse, som Ministeriet havde foretaget, herunder at der ved deres afgørelse var blevet lagt afgørende vægt på udtalelsen fra Retslægerådet. Landsretten stadfæstede herefter byrettens kendelse, idet retten ikke fandt, at der var grundlag for at tilsidesætte ministeriets bevisbedømmelse.

5.4.2.2.2. Utrykt højesteretskendelse afsagt d. 27. august 2009

Sagen handler om ansøgeren U, der d. 10. juni 1985 blev født i Kabul i Afghanistan. Da U gik i første klasse i Kabul i 1992, indtog en række Mujahedin-bevægelser hovedstaden, hvilket tvang familien på flugt. U's mor var flygtet til Danmark med to af U's mindre søskende, hvor de alle havde fået asyl i 2001. Herefter søgte U's far om at blive familiesammenført med U's mor og de to yngste børn, således at han og de resterende børn kunne blive forenet med familien i Danmark. U's far og lillebror fik meddelt opholdstilladelse, men U's ansøgning blev afslået, idet myndighederne ikke mente, at U var under

18 år og dermed ikke opfyldte aldersbetingelsen i dagældende UDL § 9, stk. 1, nr. 2¹⁸³ på ansøgningstidspunktet. Baggrunden for, at man ikke mente, at U opfyldte aldersbetingelsen var, at U i 2004 havde fået foretaget røntgenbilleder af sine knogler og tænder på en lægeklinik i Moskva. Disse billeder var herefter blevet forelagt Retslægerådet, som i en erklæring udtalte, at de fandt det 84 % sandsynligt, at U var 18 år på ansøgningstidspunktet. Afslaget blev påklaget til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, som d. 15. september 2006 valgte at afslå U's ansøgning om opholdstilladelse.¹⁸⁴

Herefter blev sagen indbragt for **Københavns Byret**. Spørgsmålet ved byretten var således, om der skulle meddeles opholdstilladelse i medfør af den dagældende UDL § 9, stk. 1, nr. 2 til et ugift mindreårigt barn, U, idet der i sagen var usikkerhed om, hvorvidt ansøgeren på ansøgningstidspunktet var fyldt 18 år. I byretten fremhævede U's advokat, at der ifølge knogleundersøgelserne var 84 % sandsynlighed for, at U var 18 år på ansøgningstidspunktet, men at der dermed var 16 % sandsynlighed for, at han *ikke* var. Yderligere fremlagde advokaten erklæringer fra en svensk retsodontolog, der udtalte, at det var sandsynligt, at U var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Afslutningsvist blev U's afghanske identifikationspapirer fremlagt, samt at to vidner for retten kunne berette, at U var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Da sagen var færdigprocederet i byretten, valgte retten at give U medhold i sin påstand om, at han var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration valgte dog herefter at kære afgørelsen til landsretten.

Landsretten gav Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration medhold i, at det var korrekt at give afslag på U's ansøgning om at blive familiesammenført med sin øvrige familie i Danmark. Et af argumenterne fra ministeriets side var bl.a., at det er af afgørende betydning for sagsbehandlingen, at udlændingemyndighederne kan lægge vægt - og også afgørende vægt - på Retslægerådets udtalelser baseret på en aldersundersøgelse af barnet.¹⁸⁵

U's advokat ansøgte herefter om en tilladelse til at indbringe sagen for Højesteret, idet han mente, at sagen var af principiel karakter.

I sin kendelse afsagt d. 27. august 2009 udtalte **Højesteret**, at der ved afgørelsen af, om aldersbetingelsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 er opfyldt, må lægges *betydelig* vægt på Retslægerådets aldersvurdering, idet den er baseret på objektive fund, men aldersvurderingen bør ikke tillægges *afgørende* vægt, som Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration under sagen ellers har påstået. På baggrund af Retslægerådets foretagne aldersvurdering af ansøgeren, måtte det antages, at der var op til 16 % sandsynlighed for, at vedkommende var under 18 år på ansøgningstidspunktet. Vurderingen er undergivet en vis usikkerhed og den ved vurderingen fundne alder må derfor sammen med de i øvrigt foreliggende beviser, tages i betragtning ved en *samlet* bevisbedømmelse. Det fremgik af U's afghanske identitetspapirer, at han var under 18 år på tidspunktet for ansøgningen om opholdstilladelse. Udenrigsministeriet havde i den forbindelse indhentet oplysninger fra identifikationsenheden i det afghanske indenrigsministerium, hvoraf det fremgik, at afghanske familier normalt ansøger om identifikationspapirer til et barn, når barnet skal starte i skole. Troværdigheden af disse papirer kan dog i visse tilfælde være tvivlsom, idet udstedelsen udelukkende sker på baggrund af forældrenes oplysninger om barnet. Højesteret fandt dog, at der ikke var grundlag for at antage, at forældrene skulle have meddelt urigtige oplysninger om ansøgerens fødselsdato til de afghanske myndigheder. Henset til, at de forelagte oplysninger om ansøgerens alder også blev støttet af tre forskellige vidner, endte Højesteret med at give byretten medhold i, at ansøgeren var under 18 år på ansøgningstidspunktet. U skulle derfor meddeles opholdstilladelse efter dagældende UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og kunne herefter blive forenet med sin familie i Danmark.¹⁸⁶

---

¹⁸³ Aldersgrænsen i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 har tidligere været 18 år, men blev nedsat til 15 år i 2004 ved lov nr. 427 af 9. juni 2004. Se nærmere i afsnit 3.1.1.

¹⁸⁴ Ejg Jarbøl, L. (2009, 1. september). *Den afghanske forbindelse*, publiceret i *Advokaten nr. 09, Højesteret*, s. 18.

¹⁸⁵ *Ibid.*

¹⁸⁶ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 134.

5.4.2.2.3. *Hvad viser U 2006.1370 Ø og Højesterets kendelse fra d. 27. august 2009?*

U 2006.1370 Ø viser, at Retslægerådets udtalelser i forbindelse med familiesammenføringssager både ved Udlændingestyrelsen, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration samt ved domstolene, udgør et bevis, som kan tillægges en særlig vægt sammenholdt med eventuelle øvrige fremlagte beviser. Højesterets kendelse afsagt d. 27. august 2009 var første gang, at en endelig retsafgørelse tilsidesatte Retslægerådets aldersvurdering, og dermed gav en udlænding medhold i sin påstand om, at vedkommende var under 18 år på tidspunktet for ansøgning om opholdstilladelse.¹⁸⁷ Sagen viser altså, at Retslægerådets udtalelser skal indgå i bevisbedømmelsen med en *betydelig* vægt, men ikke altid med en *afgørende* vægt. Advokat Jens Bruhn-Petersen, der repræsenterede U i kendelsen fra 27. august 2009, udtaler i artiklen "*Den Afghanske Forbindelse*" i Advokaten 09/2009, at Højesteret med sin afgørelse signalerer, at Retslægerådets erklæringer ikke er på niveau med fingeraftryk eller dna-analyser, der som udgangspunkt og til enhver tid, vil trumfe ethvert andet bevis i en sag.¹⁸⁸ Der er imidlertid ikke tale om, at Højesteret underkender Retslægerådet og deres udtalelser, hvilket tidligere Højesteretsdommer Niels Grubbe (2000-2016) slår fast i et interview kaldet "*En vurdering med betydelig vægt*" i Advokaten 09/2009. Niels Grubbe udtaler, at Højesterets afgørelse ikke er en tilsidesættelse af, hvad Retslægerådet har gjort og vurderet i forbindelse med aldersvurderingen og at der ved afgørelsen ikke er tale om, at retten sætter spørgsmålstegn ved Retslægerådets metoder, eller at man i bevisbedømmelsen ikke længere vil benytte sig af Retslægerådets vurderinger og udtalelser.¹⁸⁹ Det bør dog bemærkes, at Højesteret i kendelsen fra 2009 udtalte, at der skal foreligge stærke modstående beviser i relation til bevisbedømmelsen, før man i en sag om familiesammenføring med børn, ikke vil tillægge Retslægerådets aldersvurderinger afgørende betydning. Kan sådanne stærke modstående beviser fremlægges, bør Retslægerådets aldersvurdering ikke indgå som et bevis, der trumfer de i øvrigt fremlagte beviser.

5.4.2.2.4. *Indgår Retslægerådets udtalelser reelt alene med betydelig vægt?*

Analysen af U 2006.1370 Ø og Højesterets kendelse fra d. 27. august 2009 ovenfor i afsnit 5.4.2.2. 3. viser, at Højesteret mener, at Retslægerådets udtalelser skal indgå som et bevis med betydelig, men ikke altid afgørende vægt. Dette har rejst spørgsmålet, om domstolene reelt følger og har fulgt denne fremgangsmåde. Spørgsmålet er blevet rejst af to forskere på Københavns Universitet, Michael Gøtze (lektor, ph.d) og Janne Rothmar Herrmann (adjunkt, ph.d), som foretog en undersøgelse af ca. 50 afgørelser primært afsagt af Landsretterne og Højesteret i perioden fra 1998 til 2009.¹⁹⁰ Resultatet af forskernes undersøgelse af retspraksis viser, at dommerne i 95% af afgørelserne¹⁹¹ valgte at følge Retslægerådets udtalelser. Forfatterne anfører, at "*dommerne lægger de afgivne udtalelser fra Retslægerådets medlemmer til grund, og at sagerne i sidste ende med andre ord står og falder med lægernes vurderinger*".¹⁹² Forfatterne anfører desuden, at undersøgelsen af domspraksis har vist, at Retslægerådets udtalelser har for meget gennemslagskraft i forhold til retssagens udfald. Forfatterne kommer med mulige forklaringer på dette fænomen og peger på domstolenes "*fasttømrede respekt for Retslægerådet*", der bygger på en forestilling om, at lægevidenskab altid giver rigtige og præcise svar.¹⁹³ Dette vil også give domstolene sikkerhed i den forstand, at domstolene har mulighed for at forsvare en kritiseret afgørelse med, at det er lægevidenskaben, der reelt har afgjort tvivlsspørgsmålene i sagen.¹⁹⁴ Forfatterne mener, at denne

¹⁸⁷ Ejg Jarbøl, L. (2009, 1. september). *Den afghanske forbindelse*, publiceret i *Advokaten nr. 09, Højesteret* s. 18.

¹⁸⁸ Ejg Jarbøl, L. (2009, 1. september). *Den afghanske forbindelse*, publiceret i *Advokaten nr. 09, Højesteret* s. 18.

¹⁸⁹ Ejg Jarbøl, L. (2009, 1. september). *En vurdering med betydelig vægt*. *Advokaten nr. 09, Højesteret*, s. 21.

¹⁹⁰ Undersøgelsens resultater blev offentliggjort i Gøtze, M. & Rothmar Herrmann, J. (2009, 1. juni). *Skal Retslægerådet være overdommer?*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 16-19.

¹⁹¹ Der er alene tale om afgørelser trykt i UfR og FED. Det skal herudover gøres tydeligt, at afgørelserne hovedsageligt handler om erstatningssager, hvor der er opstået en tvist mellem det forsikringsselskab eller den myndighed, der skal udbetale en erstatning/godtgørelse og det individ, som har pådraget sig en skade. Disse er dermed ikke én til én anvendelig i diskussionen omkring aldersudtalelser. Artiklen er alligevel blevet inddraget i afhandlingen for at vise Retslægerådets generelle indflydelse på dommerne, når disse træffer afgørelser.

¹⁹² Gøtze, M. & Rothmar Herrmann, J. (2009, 1. juni). *Skal Retslægerådet være overdommer?*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 18.

¹⁹³ Gøtze, M. & Rothmar Herrmann, J. (2009, 1. juni). *Skal Retslægerådet være overdommer?*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 19.

¹⁹⁴ *Ibid.*

udvikling ville være betænkelig. Det er derfor centralt, at det er domstolene som foretager en endelig selvstændig vurdering af sagen og at “Retslægerådet ikke gøres til overdommer på juraens område”.¹⁹⁵

Retslægerådet valgte at kommentere kort på Michael Gøtze og Janne Rothmar Herrmanns artikel i “Retslægerådets Årsberetning 2009”, hvor Retslægerådet anførte, at “Gøtze/Herrmanns artikel baserer sig angiveligt på en videnskabelig undersøgelse, hvilket der dog kan sættes spørgsmålstegn ved, idet der ud af ca. 7.000 sager er undersøgt 50, hvor afgørelsen i størstedelen af tilfældene går skadelidte imod. Der gives ikke kriterier for udvælgelsen, og der er kun undersøgt sager, der har ført til dom, hvorimod forlig, der formentlig indgår i sager, hvor Retslægerådet udtaler sig til fordel for skadelidte, ikke er medtaget i undersøgelsen”.¹⁹⁶ Selvom Retslægerådet mente, at Michael Gøtzes og Janne Rothmar Herrmanns undersøgelse nærmere kunne ses som kritik af domstolene end af Retslægerådet i og med Retslægerådet ikke har indflydelse på, hvorledes domstolene anvender rådets udtalelser, så iværksatte Retslægerådet som en yderligere reaktion på den fremsatte kritik en selvstændig undersøgelse af 776 sager¹⁹⁷, der var blevet forelagt Retslægerådet til udtalelse i perioden 20. august 2007 til d. 19. august 2008.¹⁹⁸ Ud af de 776 sager var der reelt kun 99 sager, hvor domstolene har afsagt dom eller truffet en afgørelse. En nærmere undersøgelse af sagerne viser, at Retslægerådets udtalelse indgik helt eller delvis som en “delmængde” i præmisserne for domstolens afgørelse i 80 ud af de 99 sager.¹⁹⁹ Efter Retslægerådets vurdering viser undersøgelsen, at “rådets lægefaglige skøn indgår som en delmængde af den juridiske vurdering, når domstolene træffer deres afgørelse”, samt at “Retslægerådet afgør således ikke retssager, men lever op til sit formål som det er beskrevet i § 1 i lov om Retslægerådet: at afgive lægevidenskabelige og farmaceutiske skøn til offentlige myndigheder i sager om enkeltpersoners retsforhold”.²⁰⁰

Dette synspunkt deles også af advokat Ulrik Christrup, der i sin artikel “Tillid til Retslægerådets vurderinger”²⁰¹ anfører, at der er “intet betænkeligt ved det nuværende system, hvor Retslægerådet foretager de lægevidenskabelige vurderinger til brug for retssager”.²⁰² Selvom Ulrik Christrup ikke vil bestride, at Retslægerådets udtalelser ikke altid er helt klare, så mener han, at de i sidste ende ikke adskiller sig fra andre sagkyndige vurderinger, som indhentes i forbindelse med retssager, da domstolene har mulighed for at stille supplerende spørgsmål, såfremt der er en uklarhed.²⁰³ Ulrik Christrup ser derfor ikke noget problem i, at domstolene oftest lægger Retslægerådets lægevidenskabelige udtalelser til grund. Han anfører, at domstolene ikke selv kan vurdere rigtigheden af de udtalelser, som de har indhentet fra Retslægerådet, hvorfor det virker naturligt, at disse ikke tilsidesættes, medmindre det fremstår klart, at Retslægerådet har lagt urigtige faktiske omstændigheder til grund.²⁰⁴ I denne sammenhæng

---

¹⁹⁵ *Ibid.*

¹⁹⁶ Retslægerådets årsberetning 2009, s. 8.

¹⁹⁷ De pågældende afgørelser omhandlede primært klager om medicinalpersoner, arbejdsskader/ulykker samt erstatning/pensionssager.

¹⁹⁸ Retslægerådets kommentar, samt undersøgelsens resultater blev offentliggjort i *Retslægerådet og domspraksis*. (s.d.). Civilstyrelsen. Lokaliseret den 21. marts 2023 på <https://civilstyrelsen.dk/Media/1/8/Undersogelse%20af%20776%20e-sager.pdf>.

¹⁹⁹ Retslægerådets undersøgelse af 9. maj 2011 omtalt i *Retslægerådet og domspraksis*. (s.d.). Civilstyrelsen. Lokaliseret den 21. marts 2023 på <https://civilstyrelsen.dk/Media/1/8/Undersogelse%20af%20776%20e-sager.pdf>, s. 3.

²⁰⁰ Retslægerådets undersøgelse af 9. maj 2011 omtalt i *Retslægerådet og domspraksis*. (s.d.). Civilstyrelsen. Lokaliseret den 21. marts 2023 på <https://civilstyrelsen.dk/Media/1/8/Undersogelse%20af%20776%20e-sager.pdf>, s. 6.

²⁰¹ Christrup, U. (2009, 1. september). *Tillid til Retslægerådets vurderinger*, publiceret i *Advokaten 09, Kommentarer*, s. 24-26.

²⁰² *Ibid.*, s. 26.

²⁰³ Christrup, U. (2009, 1. september). *Tillid til Retslægerådets vurderinger*, publiceret i *Advokaten 09, Kommentarer*, s. 24.

²⁰⁴ *Ibid.*, s. 25-26.

henviser han til Højesteretskendelsen af 27. august 2009,²⁰⁵ hvor domstolene netop havde valgt at tilsidesætte Retslægerådets vurdering og havde anført, at Retslægerådets udtalelser har betydelig, men ikke afgørende vægt i denne type sager.

Michael Gøtzes og Janne Rothmar Herrmanns undersøgelse formidler et indtryk af, at Retslægerådets udtalelser i sidste ende er afgørende i de fleste afgørelser, hvor domstolene indhenter Retslægerådets vurdering. Dette standpunkt vil også kunne overføres til sager om familiesammenføring, hvor der er opstået tvivl om ansøgerens alder, idet Retslægerådets udtalelser spiller en stor rolle i den samlede bevisførelse. Retslægerådet prøvede at modbevise Michael Gøtzes og Janne Rothmar Herrmanns påstand, ved at iværksætte deres egen undersøgelse af de sager, som var blevet forelagt rådet til udtalelse. Retslægerådet konkluderede i denne undersøgelse, at deres udtalelser ikke er altafgørende, men at det alene indgår som en "delmængde" i bevisførelsen, samt at rådet netop kun leverer det lægevidenskabelige synspunkt og at det i sidste ende er de juridiske dommere, som træffer afgørelsen på baggrund af de fremlagte beviser. Ulrik Christrup pointerer i denne forbindelse, at selvom Retslægerådets udtalelser er behæftet med en vis usikkerhed, så er det naturligt, at domstolene oftest lægger disse til grund, da de ikke selv kan vurdere rigtigheden af udtalelserne. Retslægerådets udtalelser vil derfor altid udgøre et tungtvejende element i bevisførelsen, men det ville være betænkeligt at anse dem som det altafgørende bevis, som altid trumfer igennem. Højesteret delte netop dette standpunkt i deres kendelse fra 2009, hvor retten gjorde det klart, at Retslægerådets udtalelser indgår i bevisførelsen med betydelig vægt, men ikke altid med afgørende vægt, såfremt ansøgeren fremlægger veldokumenterede modstridende beviser for vedkommendes alder.

I forbindelse med undersøgelsen af spørgsmålet, om Retslægerådets udtalelser reelt alene indgår med betydelig vægt, har det ikke været muligt at finde trykt retspraksis fra domstolene efter 2009. Det er på denne baggrund ikke muligt at foretage nærmere undersøgelse af domstolenes praksis efter 2009, for at se om domstolene har valgt at følge den fremgangsmåde, som Højesteret har anvendt i kendelsen. Dette kan muligvis skyldes, at der ikke efter 2009 har været lignende sager ved domstolene, som har omhandlet familiesammenføring med børn, hvor Retslægerådets udtalelser har haft afgørende indflydelse på myndighedernes vurdering af, om barnet skulle meddeles opholdstilladelse eller ikke. Dette vækker dog en vis undren, da Højesteret med kendelsen fra 2009 netop har gjort det klart, at domstolene er indstillet på at tilsidesætte Retslægerådets aldersudtalelser, hvis ansøgeren kan frembringe tilstrækkelige og veldokumenterede beviser for sin alder. Dermed har Højesteret tydeliggjort, at vurderingen af ansøgerens alder *altid* er konkret og individuel, hvorfor aldersbestemmelsen derfor altid bør afhænge af, hvad der reelt kan bevises. Med Højesterets kendelse fra 2009 gøres det dermed klart, at domstolene er indstillet på, at lade Retslægerådets aldersudtalelser indgå i en samlet vurdering og ikke lade udtalelserne udgøre et bevis, der konsekvent vil trumfe i øvrigt fremlagte beviser i sagen. Man kunne derfor forestille sig, at dette ville medføre, at der blev indbragt flere af sådanne sager for domstolene og dermed lade domstolene vurdere hvad der reelt kunne bevises, men det har, jf. ovenfor nævnte, ikke været muligt at be- eller afkræfte denne formodning.

5.5. Konsekvensen af manglende deltagelse i aldersundersøgelse

I de ovenstående afsnit er der foretaget en redegørelse og analyse af aldersundersøgelser i sin helhed, hvem der foretager dem, samt hvordan Retslægerådet kommer frem til deres aldersudtalelser. Endvidere er der foretaget en analyse af, hvilken indflydelse disse aldersundersøgelser og aldersudtalelser har som bevismiddel i henhold til at meddele opholdstilladelse til det barn, som ansøger om at blive familiesammenført med herboende familie efter reglerne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1. Man kan herefter rejse spørgsmålet om, hvad konsekvensen er - hvis der overhovedet er sådan en - hvis man ikke deltager i en aldersundersøgelse, der er foranstaltet af udlændingemyndighederne. For at illustrere denne problemstilling, tages der udgangspunkt i en afgørelse truffet af Udlændingenævnet, ÅB/2018/44.

---

²⁰⁵ Kendelsen er nærmere gennemgået ovenfor i afsnit 5.4.2.2.2.

Sagen **ÅB/2018/44** handler om en ansøger fra Etiopien, der ansøgte om at blive familiesammenført med sin far i Danmark efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2. Ansøgeren, der var eritreisk statsborger, fik afslag på sin ansøgning om opholdstilladelse, idet Udlændingestyrelsen ikke med sikkerhed kunne anse det for fastlagt, hvilken alder ansøgeren havde på tidspunktet for ansøgningens indgivelse, jf. UDL § 40 c, stk. 1. Udlændingenævnet valgte i 2018 at stadfæste Udlændingestyrelsens afgørelse. Der blev i denne forbindelse lagt afgørende vægt på, at man fra Udlændingestyrelsens side i 2016 havde iværksat en aldersundersøgelse via Den Danske Ambassade i Addis Ababa i Etiopien. Denne aldersundersøgelse skulle være med til at klarlægge, hvilken alder ansøgeren havde på tidspunktet for ansøgningens indgivelse, men da ansøgeren ikke mødte op på ambassaden, var det ikke muligt at få foretaget de nødvendige undersøgelser af vedkommende. Dermed var det ikke muligt at fastslå ansøgerens alder på afgørelsestidspunktet og dermed vurdere, hvorvidt betingelserne for at meddele opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2, var opfyldt.²⁰⁶

For så vidt angår praksis ved udlændingemyndighederne, kan det på baggrund af **ÅB/2018/44** konkluderes, at hvis ansøgeren ikke umiddelbart selv kan løfte bevisbyrden vedrørende sin alder og herefter vælger ikke at deltage i en aldersundersøgelse, som er iværksat af udlændingemyndighederne i Danmark, så vil den manglende deltagelse have processuel skadevirkning for vedkommende. Det bør dog bemærkes, at manglende deltagelse ikke altid vil få den konsekvens, at der indtræder processuel skadevirkning for ansøgeren, idet aldersundersøgelser og resultaterne heraf ikke altid står alene i bevisførelsen, men indgår som et bevis med betydelig vægt i den samlede vurdering.

Kapitel 6: Bevisførelse for slægtskab

6.1. Indledning

I sager om familiesammenføring med børn efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og § 3²⁰⁷ og § 9 c, stk. 1, er fastlæggelse af det biologiske slægtskabsforhold mellem ansøgeren og dennes familie af afgørende betydning for, om der kan meddeles opholdstilladelse eller ej. For at vurdere, om ansøgeren og referencen er i familie på den fornødne måde, er en sikker metode hertil, at der bliver foretaget dna-undersøgelser af de involverede.²⁰⁸ Det følger af UDL § 40 c, stk. 1, at Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet ved behandling af en ansøgning om opholdstilladelse efter UDL § 9 eller § 9 c, stk. 1, kan kræve, at ansøgeren og den person, til hvem ansøgeren oplyser at have familiemæssig tilknytning til, som skal danne grundlag for opholdstilladelsen, skal medvirke til en dna-undersøgelse med henblik på at fastslå den familiemæssige tilknytning, såfremt denne tilknytning ikke på anden måde kan anses for tilstrækkeligt dokumenteret, eller med henblik på at fastslå en anden familiemæssig tilknytning end den, som ansøgeren oplyser. Udlændingemyndighedernes krav om en dna-undersøgelse vil således navnlig komme på tale, hvis ansøgeren ikke kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation for det slægtskab, som man ønsker at lægge til grund, eller hvis de dokumenter, som ansøgeren fremlægger, ikke kan verificeres som følge af forholdene i ansøgerens hjemland. Dna-undersøgelser er velegnede til personidentifikation og bestemmelse af slægtskab, idet dna-molekyler i deres opbygning varierer fra menneske til menneske og indeholder unikke arvelige anlæg.^{209 210}

Bestemmelsen i § 40 c, stk. 1 blev indsat i udlændingeloven ved L 1997 407 og blev senere konsekvensrettet ved L 2002 365, således at bestemmelsen nu ligeledes omfatter UDL § 9 c, stk. 1-situationer. Bestemmelsens sidste led "*eller med henblik på at fastslå en anden familiemæssig tilknytning end den,*

²⁰⁶ Udlændingenævnets afgørelse **ÅB/2018/44** er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2018, s. 148-150.

²⁰⁷ UDL § 40 c, stk. 1 henviser til hele UDL § 9 og omfatter således også § 9, stk. 1, nr. 3-tilfælde. Det er imidlertid ikke alle § 9, stk. 1, nr. 3-situationer, hvor dna-undersøgelser er relevante, da bestemmelsen ligeledes omfatter adoptiv- og plejeforhold.

²⁰⁸ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 134-135.

²⁰⁹ Kronborg, Annette, *DNA i bevisretligt perspektiv*, publiceret i *Juristen* nr. 9 fra 1998., s. 344.

²¹⁰ Se nærmere om, hvorfor dna-undersøgelser er velegnede til personidentifikation og bestemmelse af slægtskab nedenfor i afsnit 6.6.

ansøgeren oplyser” blev indsat ved L 2017 703 og medfører en præcisering af, at bestemmelsen også hjemler anvendelse af dna-undersøgelser i de tilfælde, hvor formålet er at undersøge, om der faktisk er en anden familiemæssig tilknytning mellem ansøgeren og referencen end den, som ansøgeren ved ansøgning om opholdstilladelse oplyser. Af lovforarbejderne fremgår det, at sådanne situationer navnlig kan komme på tale i de tilfælde, hvor der f.eks. er ansøgt om ægtefællesammenføring, men hvor udlændingemyndighederne har en konkret mistanke om, at ansøgerne rent faktisk er søskende.²¹¹ Dette må ligeledes antages at finde anvendelse i sager om familiesammenføring med børn, da der kan opstå konkret mistanke om, hvorvidt ansøgerne rent faktisk er børn af referencepersonerne, eller at ansøgerne evt. er kusiner/fætre eller niecer/nevøer til den herboende reference.

6.2. Hvad skal der til for at dokumentere slægtskabet?

Som anført under indledningen i afsnit 6.1. er det biologiske slægtskab mellem ansøgeren og referencen altafgørende for, om der kan meddeles opholdstilladelse efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1. Herefter kan man rejse spørgsmålet, hvad der skal til, for at dokumentere det nødvendige slægtskab mellem ansøgeren og referencen?

Gyldig dokumentation i form af en fuldstændig kopi af ansøgerens og referencens pas, fødselsattest, evt. dåbsattest og andre personlige papirer, der er udstedt af myndighederne i ansøgerens hjemland og som kan oversættes og verificeres, kan umiddelbart bruges som bevis til at dokumentere slægtskabet mellem ansøgeren og referencen.²¹²

Da en ansøgning om familiesammenføring med børn altid er en konkret og individuel sag, er fremlæggelse af enkeltstående dokumenter ikke altid tilstrækkeligt. I **ÅB/2019/40**²¹³ ansøgte et barn fra Eritrea om at blive familiesammenført med sin forælder i Danmark. Vedlagt ansøgningen var barnets dåbsattest. For at vurdere, om barnet kunne meddeles opholdstilladelse, anmodede Udlændingestyrelsen referencen om at tilsende barnets fødselsattest, men styrelsen modtog aldrig denne. På denne baggrund valgte Udlændingestyrelsen at iværksætte en dna-undersøgelse for at fastslå slægtskabet mellem ansøgeren og referencen, men da ingen af de involverede mødte op til denne undersøgelse, valgte Udlændingestyrelsen at meddele afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Sagen blev herefter påklaget til Udlændingenævnet, der i sin afgørelse lagde vægt på, at der til sagen ikke var fremlagt tilstrækkelig dokumentation for slægtskabet, idet der ikke var fremlagt en fødselsattest, men kun en dåbsattest. Derudover blev der lagt afgørende vægt på, at ansøgeren og referencen ikke var mødt op til den nødvendige dna-undersøgelse, og på baggrund heraf kunne slægtskabet ikke fastslås. Udlændingenævnet stadfæstede derfor i 2019 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på familiesammenføring.²¹⁴

I **ÅB/2020/125**²¹⁵ var referencen blevet meddelt opholdstilladelse som flygtning i Danmark i 2016. I forbindelse med ansøgningen havde referencen oplyst, at han havde tre børn, der var statsborgere i Eritrea og født i henholdsvis 2004, 2007 og 2010. I december 2016 søgte de tre børn om familiesammenføring med referencen. I denne forbindelse iværksatte Udlændingestyrelsen en dna-undersøgelse via Den Danske Ambassade i Addis Ababa i Etiopien, men idet ansøgerne aldrig mødte op, meddelte Udlændingestyrelsen afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Afgørelsen blev herefter påklaget til Udlændingenævnet, der i sin afgørelse lagde afgørende vægt på, at ansøgerne ikke mødte op og dermed ikke havde gennemgået den nødvendige dna-undersøgelse, som var af afgørende betydning for, om der kunne meddeles opholdstilladelse. Referencen havde dog til sagen fremlagt samtlige fødselsattester til at fastslå slægtskabet mellem referencen og ansøgerne, men Udlændingenævnet fremhævede i deres afgørelse, at en fødselsattest ikke i sig selv er et tilstrækkeligt bevis til at fastslå slægtskabet,

---

²¹¹ L 188, Lov om forslag til ændring af udlændingeloven, fremsat d.5. april, s. 26.

²¹² Udlændingenævnets afgørelse af d. 21. januar 2021, **FAM/2021/5**.

²¹³ Afgørelsen omtales også nedenfor i afsnit 6.5.1.

²¹⁴ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2019/40 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2019, s. 103-104.

²¹⁵ Afgørelsen er yderligere omtalt nedenfor i afsnittene 6.5.1. og 6.5.2.

såfremt der er tvivl herom. Da fastlæggelse af slægtskabet er en grundlæggende betingelse for familiesammenføring, medførte manglende bevis herpå, at Udlændingenævnet i 2020 stadfæstede Udlændingestyrelsens afgørelse.²¹⁶

Det kan vække en vis undren, at udlændingemyndighederne i afgørelsen fra 2019 lægger afgørende vægt på, at ansøgerne ikke kunne fremlægge en fødselsattest, mens de i afgørelsen fra 2020 ikke mener, at fremlæggelse af fødselsattesten er tilstrækkeligt til at dokumentere slægtskabet. Undren bestyrkes af, at ansøgerne i begge sager oprindeligt stammer fra Eritrea, hvorfor der umiddelbart ville være en formodning for, at sagerne skulle behandles ens, i hvert fald for så vidt angår hvilke dokumenter der udgør en tilstrækkelig dokumentation, og hvilke der ikke gør. Da dette imidlertid ikke er tilfældet, er det muligvis et udtryk for, at ansøgninger om familiesammenføring med børn netop altid bliver behandlet konkret og det afgørende er, om myndighederne finder slægtskabet tilstrækkeligt dokumenteret. Det tillægges betydning, hvilket land ansøgeren oprindeligt stammer fra, når der fremlægges fødselsattester, dåbsattester, identifikationspapirer mv. udstedt af myndighederne i hjemlandet. Personlige dokumenter udstedt af visse lande kan i familiesammenføringssager ikke tillægges bevismæssig betydning, idet det for udlændingemyndighederne ikke er muligt at få verificeret dokumenterne, ligesom den slags dokumenter i visse lande ofte forfalskes eller udstedes udelukkende på baggrund af ansøgerens eller vedkommendes forældres oplysninger, som ikke i alle tilfælde vil være sandfærdige. Udlændingemyndighederne lægger afgørende vægt på, at slægtskabet skal kunne bevises tilstrækkeligt og er dette ikke muligt ved at fremlægge beviser f.eks. i form af en fødselsattest eller en dåbsattest og kan dokumenterne ikke verificeres, vil myndighederne iværksætte en dna-undersøgelse, som således kan fastslå, hvorvidt ansøgeren og referencen er beslægtede på den fornødne måde. Hvornår dna-undersøgelser er relevante, gennemgås straks nedenfor.

6.3. Hvornår er en dna-undersøgelse relevant?

I afsnit 6.2 er det beskrevet, hvordan det er muligt at dokumentere slægtskabet mellem ansøgeren og referencen. Såfremt udlændingemyndighederne ikke er af den overbevisning, at der er ført tilstrækkeligt bevis herfor, har de mulighed for at kræve, at ansøgeren og referencen medvirker til en dna-undersøgelse. Relevansen af en sådan undersøgelse bliver hovedsagelig aktuel, hvis den nødvendige familiemæssige tilknytning ikke på anden måde tilstrækkeligt kan dokumenteres. Dna-undersøgelser kan således anvendes i tilfælde, hvor udlændingemyndighederne har en konkret mistanke om, at den fornødne familiemæssige tilknytning ikke foreligger. I denne forbindelse bliver udlændingemyndighedernes erfaring med hensyn til misbrug i familiesammenføringssager navnlig relevant, når sagen omhandler personer fra lande, hvor der generelt ikke kan fæstes lid til dokumentationen for slægtskabet, eller hvis der er tale om situationer, hvor der hersker en anden kulturel opfattelse af, hvornår man er i familie med hinanden. Sådanne forhold kan efter en konkret vurdering begrunde en sådan mistanke ved udlændingemyndighederne, der efter omstændighederne kan give anledning til en dna-undersøgelse. Der kan nemlig ikke meddeles opholdstilladelse til et barn efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1, hvis der ikke er ført tilstrækkeligt bevis for ansøgerens identitet og slægtskab til referencen, hvorfor tilstrækkelig dokumentation herfor er en forudsætning.²¹⁷

I U 1990.277 Ø blev slægtskab mellem ansøgeren og referencen antaget efter en dna-undersøgelse. En herboende tyrkisk mand, U, havde søgt om familiesammenføring efter dagældende UDL § 9, stk. 1, nr. 3 med sine tre børn og havde i den forbindelse oplyst, at han var far til ansøgerne A, B og C, der angiveligt skulle være født henholdsvis d. 15. januar 1979, d. 5. marts 1982 og 5. juli 1983. Ansøgningen blev dog afslået, idet Direktoratet for Udlændinge ikke mente, at familieforholdet mellem de involverede var tilstrækkeligt godtgjort. Københavns Byret gav direktoratet i deres kendelse afsagt d. 7. januar 1988 medhold i deres beslutning. Sagen blev herefter indbragt for Østre Landsret, hvor U nedlagde påstand om, at afslaget på familiesammenføring skulle ophæves. Direktoratet for Udlændinge nedlagde

²¹⁶ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2020/125 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 311-313.

²¹⁷ Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations svar på spørgsmål nr. 11 stillet af Folketingets udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik af d. 22. marts 2005.

derimod påstand om, at afslaget skulle opretholdes, idet man ikke anså familieforholdet for tilstrækkeligt godtgjort. Til brug for landsrettens behandling af sagen havde Retsmedicinsk Institut foretaget en række dna-undersøgelser, herunder standardblodtypebestemmelser, samt udvidede typebestemmelser, der med forbehold med hensyn til afstamning og nært slægtskab med meget betydelig vægt talte for, at børnene var fælles børn af U og hans hustru. På baggrund af resultatet af dna-undersøgelsen, samt fremlagte attester vedrørende de pågældende, fandt Østre Landsret familieforholdet mellem de involverede for tilstrækkeligt godtgjort, og afslaget blev herefter ophævet.

Det bør dog bemærkes, at såfremt der er tvivl om de oplysninger der vedrører barnets slægtskab med en angivelig herboende forælder, så er udlændingemyndighederne ikke *forpligtet* til i alle tilfælde at foranstalte en dna-undersøgelse, men har i sådanne tilfælde altid *mulighed* for at kræve en, jf. UDL § 40 c, stk. 1.²¹⁸ Domstolene har dog i visse situationer henvist udlændingemyndighederne til at foranstalte en dna-undersøgelse, hvilket belyses af **U 2004.688 Ø**²¹⁹, hvor byretten og senere landsretten udtalte, at de med hjemmel i UDL § 52, stk. 3 kunne foranledige en dna-undersøgelse indhentet ved Udlændingestyrelsens foranstaltning, idet var begrundet tvivl om barnets reelle alder og slægtskabet med herboende reference.

6.4. Hvor bliver dna-undersøgelser foretaget og hvordan foregår det?

Siden 1990 har Retsgenetisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet, udført rets-genetiske undersøgelser med dna-teknik i både straffesager, faderskabssager og familiesammenførings-sager.²²⁰ I familiesammenførings-sager undersøger Retsgenetisk Afdeling, om ansøgeren og referencen er beslægtede som oplyst, herunder om de pågældende personer kan være mor og barn/børn og/eller far og barn/børn. Dna-undersøgelsen foregår ved, at Retsgenetisk Afdeling analyserer genetiske træk ved de involverede parter, herunder foretager undersøgelser af ansøgeren og referencens blod eller spyt.²²¹

For at en undersøgelse ved Retsgenetisk Institut bliver aktuel, forudsættes det, at ansøgeren og/eller referencen befinder sig i Danmark på tidspunktet for ansøgningens behandling. Det altovervejende udgangspunkt er dog, at en ansøgning om familiesammenføring indgives fra ansøgerens hjemland, jf. UDL § 9, stk. 24, hvorfor ansøgerne umiddelbart ikke vil befinde sig i Danmark på det tidspunkt, hvor en dna-undersøgelse bliver relevant.²²² Omvendt vil referencen oftest befinde sig i Danmark, hvorfor vedkommende vil kunne deltage i en dna-undersøgelse her i landet.

Dna-undersøgelser af ansøgeren vil derfor som udgangspunkt blive foretaget ved en dansk ambassade i hjemlandet eller det land, hvor vedkommende befinder sig, når ansøgningen om familiesammenføring indgives til udlændingemyndighederne.

Såfremt det ikke er muligt at foretage en dna-undersøgelse i ansøgerens hjemland²²³, eller såfremt ansøgeren er forhindret i at møde op på den angivne ambassade grundet krig, rejserestriktioner eller andre hindringer²²⁴, er det muligt at få foretaget en dna-undersøgelse ved en anden dansk repræsentation, såkaldte *repræsentationsaftaler*, f.eks. på generalkonsulater, innovationscentre, handelskontorer mv., som har indvilliget i at samarbejde med udlændingemyndighederne i familiesammenførings-sager. Dette

---

²¹⁸ Udlændingenævnets årsberetning 2021, s. 248.

²¹⁹ Afgørelsen er nærmere gennemgået nedenfor i afsnit 6.7.1.

²²⁰ Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 134-135.

²²¹ *Retsmedicinske undersøgelser*. (s.d.). Retsmedicinsk Institut. Lokaliseret den 21. marts 2023 på <https://retsmedicin.ku.dk/vores-opgaver/>.

²²² Se også omkring UDL § 9, stk. 24 ovenfor i afsnit 5.3.3.

²²³ Østre Landsret anførte i den utrykte afgørelse af 22. december 2011 (sagsnummer B-3894-11), at det på grund af forholdene i Den Demokratiske Republik Congo ikke er muligt at få iværksat en dna-undersøgelse, hvorfor den skulle foretages ved en dansk repræsentation i et andet land.

²²⁴ Se mere om dette nedenfor i afsnit 6.5. og 6.5.1., hvor der gennemgås konsekvensen af manglende medvirken til dna-undersøgelser, samt hvad der kunne være undskyldelige omstændigheder for manglende medvirken til dna-undersøgelser.

belyses bl.a. af **ÅB/2017/27**²²⁵, hvor syv børn fra Den Demokratiske Republik Congo i 2014 havde ansøgt om familiesammenføring med sin far i Danmark efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1. Udlændingenævnet stadfæstede Udlændingestyrelsens afslag på børnenes ansøgning, fordi ansøgerne ikke var mødt op til den af Udlændingestyrelsen iværksatte dna-undersøgelse ved Den Danske Ambassade i Kampala i Uganda. Der var således ikke blevet foretaget en dna-undersøgelse, der kunne fastslå slægtskabet mellem børnene og referencen. Ansøgerne begrundede det manglende fremmøde med, at det var økonomisk og praktisk umuligt for dem at rejse til Kampala, hvorfor de ikke var mødt op. Herefter var ansøgerne blevet vejledt om muligheden for at få foretaget dna-undersøgelserne ved en dansk repræsentation eller en anden nordisk ambassade, end den danske, men var ej heller fremmødt her. Ansøgerne kunne dermed ikke meddeles opholdstilladelse, da slægtskabet ikke kunne fastslås.²²⁶

På baggrund af ovenstående kan det sammenfattende udledes, at dna-undersøgelser af ansøgeren som udgangspunkt vil blive foretaget i udlandet ved en dansk ambassade, dansk repræsentation eller en anden nordisk ambassade. Omvendt vil undersøgelsen af referencen som udgangspunkt blive foretaget i Danmark, hvorefter resultaterne af undersøgelserne sammenlignes af Retsgenetisk Afdeling og slægtskabet enten fastslås eller udelukkes.

6.4.1. Antallet af dna-undersøgelser

Udlændingemyndighederne benytter sig ofte af dna-undersøgelser af ansøgeren og referencen, når de skal vurdere, om et barn kan meddeles opholdstilladelse efter reglerne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1. Som det fremgår i afsnit 2.1., er der alene i 2022 blev familiesammenført 2.700 personer, hvoraf 425 personer var børn.²²⁷ Det er derfor nærliggende at formode, at der hertil, men også i tidligere sager, af udlændingemyndighederne er blevet foranstaltet mange dna-undersøgelser, for at kunne vurdere, om barnet og referencen er beslægtet som nødvendigt efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1.

Udlændingestyrelsen har fra d. 1. januar 2015 til d. 31. august 2020 foranstaltet 2.525 dna-undersøgelser i sager om familiesammenføring med børn, ægtefæller samt anden familie efter UDL § 9, stk. 1, nr. 1-2, og § 9 c, stk. 1. Der er altså tale om et stort antal dna-undersøgelser på fem år, men tallet er ikke retvisende i forhold til, hvor mange dna-undersøgelser der er foretaget i relation til UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1, da statistikken ligeledes omfatter familiesammenføring med andre end børn, herunder ægtefæller, og at UDL § 9, stk. 1, nr. 3 ikke er omfattet af statistikken. Ligeledes bør det bemærkes, at det af statistikken ikke fremgår, om den foranstaltet dna-undersøgelse faktisk blev gennemført, eller om resultatet af denne be- eller afkræftede ansøgers og referencens fremlagte oplysninger om deres slægtskab.²²⁸

6.5. Hvad er konsekvensen af undladelse i at medvirke til en dna-undersøgelse?

Som anført i afsnit 6.1. følger det af UDL § 40 c, stk. 1, at Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet ved behandling af en ansøgning om opholdstilladelse efter UDL § 9 eller § 9 c, stk. 1, kan kræve, at ansøgeren og den person, til hvem ansøgeren oplyser at have familiemæssig tilknytning, som skal danne grundlag for opholdstilladelsen, skal medvirke til en dna-undersøgelse med henblik på at fastslå den familiemæssige tilknytning.

Dette rejser spørgsmålet, hvad konsekvensen vil være, hvis en ansøger eller referencen til ansøgeren undlader at medvirke til en dna-undersøgelse. Det fremgår af betænkningerne til lovforslaget L 190 1997, at såfremt ansøgeren eller referencen undlader at medvirke til en dna-undersøgelse, så kan det

²²⁵ Afgørelsen er desuden gennemgået nedenfor i afsnit 6.5.2.

²²⁶ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2017/27 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2018, s. 132.

²²⁷ *Indvandrere og efterkommere*. (s.d.). Danmarks Statistik. Lokaliseret den 24. april 2023 på <https://www.google.com/url?q=https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/indvandrere-og-efterkommere&sa=D&source=docs&ust=1682593203366784&usg=AOvVaw2KkOxqc14BAPG4dTnmdpg4>.

²²⁸ Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup, s. 3.

efter en konkret vurdering af de i sagen foreliggende oplysninger komme ansøgeren til skade og dermed føre til et afslag på ansøgningen om opholdstilladelse.²²⁹ Den i betænkningerne anførte konsekvens af manglende medvirken til en dna-undersøgelse, svarer indholdsmæssigt til det almindelige forvaltningsretlige princip om "processuel skadevirkning". Det følger netop af dette almindelige forvaltningsretlige princip, at såfremt ansøgeren ikke kan give de nødvendige oplysninger, så vil myndighederne enten kunne meddele ansøgeren afslag eller meddele ansøgeren at sagen ikke vil kunne færdigbehandles, før de nødvendige oplysninger forelægges.²³⁰ Det kan derfor fastslås, at uanset om konsekvensen af den manglende medvirken til at deltage i en dna-undersøgelse er blevet fastslået i forarbejderne eller ikke, så vil den processuelle skadevirkning indtræde i henhold til det uskrevne forvaltningsretlige princip.

I vurderingen af om ansøgerens eller referencens manglende medvirken til en dna-undersøgelse skal komme ansøgeren til skade, skal der ifølge forarbejderne lægges vægt på, med hvilken sikkerhed de foreliggende oplysninger i sagen fastslår slægtskabet, samt om den manglende medvirken skyldes undskyldelige omstændigheder.²³¹

6.5.1. Undskyldelige omstændigheder

Som nævnt ovenfor i afsnit 6.5., så vil man ved vurderingen af, om ansøgerens eller referencens undladelse skal komme ansøgeren til skade tage højde for, om den manglende medvirken til dna-undersøgelsen skyldes undskyldelige omstændigheder.

Det er ikke nærmere blevet specificeret i forarbejderne, hvad eksempler på disse undskyldelige omstændigheder kunne være. Derfor er der i det følgende forsøgt at foretage en nærmere undersøgelse af Udlændingestyrelsens og Udlændingenævnets praksis fra de seneste år, for at forsøge at give et bedre overblik over, hvad der kan anses for at være undskyldelige omstændigheder - og hvad ikke kan anses for at være undskyldelige omstændigheder.

For det første kan der henvises til Udlændingenævnets afgørelse **FAM/2018/5**, som giver et indtryk af, hvad der *ikke* ville udgøre undskyldelige omstændigheder. I sagen fandt Udlændingestyrelsen, at ansøgeren ikke havde godtgjort sin identitet og familiemæssige relation til referencen. Ansøgeren havde alene prøvet at dokumentere slægtskabet til referencen, ved at fremlægge danske oversættelser af angivelige dåbsattester, idet det ifølge ansøgeren ikke var muligt at fremlægge de originale dåbsattester eller kopier heraf. Udlændingestyrelsen bemærkede i denne forbindelse, at den danske tolk måtte have haft adgang til dokumenterne, for at kunne udfærdige oversættelserne. Det virkede derfor ikke troværdigt, at det ikke var muligt for ansøgeren at fremlægge de originale dokumenter. Udlændingestyrelsen anførte endvidere, at ansøgeren i forbindelse med ansøgningerne til opnåelse af asyl og opholdstilladelse havde angivet forskellige fødselsdatoer. På denne baggrund fandt Udlændingestyrelsen, at ansøgeren skulle deltage i en dna-undersøgelse ved Den Danske Ambassade i Addis Ababa, Etiopien, men ansøgeren mødte dog aldrig op. Ved afgørelsen lagde Udlændingestyrelsen afgørende vægt på, at ansøgeren ikke medvirkede til dna-undersøgelsen og gav afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Udlændingenævnet stadfæstede Udlændingestyrelsens afgørelse og anførte, at det forhold, at ansøgeren ikke mødte op til dna-undersøgelsen, selvom ansøgeren "*adskillige gange havde forsøgt at krydse grænsen fra Eritrea til Etiopien, men hver gang var blevet pågrebet af de eritreiske myndigheder*", ikke kunne føre til en ændret vurdering, fordi "*det er en grundlæggende betingelse for meddelelse af opholdstilladelse, at ansøgerens identitet må anses for fastlagt, og at dette krav ikke kan fraviges, uanset eventuelle økonomiske, logistiske eller sikkerhedsmæssige udfordringer*".²³²

²²⁹ Betænkning til lovforslag nr. L 190 afgivet af Retsudvalget den 26. maj 1997, s. 1305.

²³⁰ Revsbech, Karsten., m.fl. (2019). *Forvaltningsret: Sagsbehandling* (8. udg.), s. 185.

²³¹ Betænkning til lovforslag nr. L 190 afgivet af Retsudvalget den 26. maj 1997, s. 1305.

²³² Udlændingenævnets afgørelse af d. 7. februar 2018, **FAM/2018/5**.

Det samme blev fastslået i Udlændingenævnets afgørelse **ÅB/2020/125**^{233 234}. Udlændingenævnet stadfæstede i denne sag Udlændingestyrelsens afslag på familiesammenføring af tre mindreårige statsborgere fra Eritrea, der søgte om opholdstilladelse under henvisning til deres herboende far, som var eritreisk statsborger. Ansøgerne kunne fremlægge fødselsattester, hvilket efter Udlændingestyrelsens vurdering dog ikke i sig selv var tilstrækkeligt til at fastslå slægtskabet.²³⁵ På denne baggrund iværksatte Udlændingestyrelsen en dna-undersøgelse via Den Danske Ambassade i Addis Ababa, Etiopien, hvor ansøgerne aldrig mødte op. Referencen oplyste i denne forbindelse, at børnene ikke havde mulighed for at rejse til Den Danske Ambassade i Etiopien eller til Den Norske Ambassade i Sudan for at få foretaget dna-undersøgelserne. Udlændingenævnet anførte i afgørelsen, at det indgik i vurderingen, men det *“ikke før(t)e til en ændret vurdering, idet det påhviler den, der ansøger om opholdstilladelse at godtgøre det angivne familieforhold, herunder at medvirke til en dna-undersøgelse, jf. UDL § 40, stk. 1, 1. pkt., og § 40c, stk. 1”*.²³⁶ Udlændingenævnet lagde afgørende vægt på den manglende deltagelse i dna-undersøgelsen og stadfæstede Udlændingestyrelsens afslag på ansøgningen om familiesammenføring.

Selv i den situation, hvor ansøgerne er forhindret i at krydse en landegrænse, for at medvirke i en dna-undersøgelse på grund af krig, vil det ikke anses for at være en undskyldelig omstændighed. Dette fastslog Udlændingenævnet i **ÅB/2018/26**²³⁷.

Udlændingenævnet præciserer retsstillingen yderligere i afgørelsen **ÅB/2019/40**^{238 239}, hvor Udlændingenævnet stadfæstede Udlændingestyrelsens afslag på familiesammenføring med henvisning til ansøgerens manglende deltagelse i en dna-undersøgelse. Ansøgeren var i denne situation forhindret i at krydse landegrænsen til Etiopien, for at medvirke til en dna-undersøgelse for at fastslå slægtskabet til referencen, hvilket referencen anførte. Dette indgik i Udlændingenævnets vurdering, men kunne ikke føre til et ændret resultat. Udlændingenævnet anførte, at *“udlændingemyndighederne ikke kunne meddele opholdstilladelse til personer, hvor rette identitet ikke var fastlagt, herunder slægtskabet mellem barnet og den herboende reference, uanset eventuelle økonomiske, logistiske eller sikkerhedsmæssige udfordringer”*.²⁴⁰ Afgørelsen viser, at økonomiske, logistiske og sikkerhedsmæssige udfordringer anses for at være ansøgerens risiko og at disse *ikke* vil indgå som et særligt tungtvejende element i Udlændingemyndighedernes vurdering af, om den manglende deltagelse i dna-undersøgelsen skyldes undskyldelige omstændigheder.

Det kan på baggrund af de anførte afgørelser afsagt af Udlændingenævnet i perioden 2018 til 2020 med ret stor overbevisning udledes, at det forhold at ansøgeren er forhindret i at møde op til at medvirke til en dna-undersøgelse, fordi vedkommende mangler de økonomiske midler til at rejse eller fordi der er logistiske udfordringer der gør, at det ikke er muligt til at rejse til det sted, hvor dna-undersøgelsen vil

---

²³³ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2020/125 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 311-313.

²³⁴ Afgørelsen er også omtalt ovenfor i afsnit 6.2. og nedenfor i afsnit 6.5.2.

²³⁵ Se nærmere om hvad der skal til for at dokumentere slægtskabet ovenfor i afsnit 6.2. Det skal yderligere bemærkes, at Udlændingenævnet i afgørelsen ÅB/2020/125 til dels giver ingen eller meget korte begrundelser for, hvorfor noget ikke er *“tilstrækkeligt”* eller *“ikke kan føre til en ændret vurdering”*. Der kan således sættes spørgsmålstegn ved, om Udlændingenævnet reelt opfylder den begrundelsespligt, som offentlige myndigheder er underlagt efter forvaltningslovens § 24. Efter bestemmelsens ordlyd skal afgørelsen i det omfang, at det beror på et administrativt skøn, angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at en forholdsvis kortfattet begrundelse ofte vil være fyldestgørende, så længe den ikke bliver så kortfattet, at den reelt er intetsigende, jf. Revsbech, Karsten., m.fl. (2019). *Forvaltningsret: Sagsbehandling* (8. udg.), s. 320. Det skal her dog gøres tydeligt, at afgørelsen alene er blevet gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2020, hvorfor det ikke med sikkerhed kan siges, om Udlændingenævnet har anført mere udførlige begrundelser i den oprindelige afgørelse.

²³⁶ Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 312.

²³⁷ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2018/26 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2018, s. 96-97.

²³⁸ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2019/40 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2019, s. 103-104.

²³⁹ Afgørelsen er også omtalt ovenfor i afsnit 6.2.

²⁴⁰ Udlændingenævnets årsberetning 2019, s. 103-104.

blive foretaget, ikke vil anses for at udgøre undskyldelige omstændigheder.²⁴¹ Det samme antages at gælde i den situation, hvor ansøgeren bliver forhindret i at krydse landegrænsen eller hvis det skønnes at være usikkert (f.eks. pga. krig) at rejse til det sted, hvor dna-undersøgelsen foretages.

Et tydeligt eksempel på at udlændingemyndighederne ikke vil acceptere mindre fejl som undskyldning for manglende deltagelse i dna-undersøgelser, er **ÅB/2019/76**²⁴², hvor referencen ikke fik læst en besked fra Udlændingestyrelsen i rette tid. I sagen havde ansøgerens mor (referencen) fået tilsendt en anmodning om foretagelse af en dna-undersøgelse til hendes e-Boks. Referencen begrundede herefter ansøgerens manglende medvirken til dna-undersøgelsen med, at "*hun (referencen) ikke vidste, hvordan hun skulle åbne sin e-Boks og læse brevet*"²⁴³, samt at referencen troede, at hun ville få tilsendt anmodningen om foretagelse af dna-undersøgelsen med posten. Referencen læste brevet først, da Udlændingestyrelsen allerede havde truffet afgørelse om afslag på ansøgningen. Udlændingenævnet udtalte, at det ikke kunne føre til en ændret vurdering i sagen, at referencen ikke rettidigt havde læst beskeden. Udlændingenævnet lagde her vægt på, at Udlændingestyrelsen tidligere havde kommunikeret med referencen via e-Boks, og at nævnet derfor vidste, at referencen kunne tilgå sin e-Boks. Afgørelsen giver således ikke svar på, om det kunne være en undskyldelig omstændighed, såfremt referencen/ansøgeren reelt ikke kan navigere rundt i e-Boks. Afgørelsen viser derimod, at det forhold at referencen/ansøgeren ikke har læst udlændingemyndighedernes anmodning om medvirken til en dna-undersøgelse, ikke vil udgøre en undskyldelig omstændighed.

Analysen af Udlændingenævnets afgørelser peger i retning af, at udlændingemyndighederne har høje forventninger til, at ansøgere skal kunne medvirke i dna-undersøgelserne og der skal meget til, for at henføre manglende deltagelse til "undskyldelige omstændigheder". Såfremt der skulle gives et eksempel på en undskyldelig omstændighed, kunne det tænkes, at manglende medvirken til en dna-undersøgelse på grund af referencens/ansøgerens svære sygdom eller lignende vil kunne falde under kategorien "undskyldelige omstændigheder". Dette vil dog medføre andre tvivlsspørgsmål, da den manglende deltagelse i dna-undersøgelsen på grund af svær sygdom nok skulle dokumenteres ved hjælp af en lægelig erklæring og der vil i denne forbindelse kunne sættes spørgsmålstejn ved troværdigheden af lægelige erklæringer, som er udstedt af en lokal læge i udlandet. Set i dette perspektiv, vil det derudover være relevant at overveje, om manglende medvirken til en dna-undersøgelse på grund af svær sygdom reelt er mere undskyldeligt end manglende medvirken på grund af krig eller andre sikkerhedsmæssige grunde. På denne baggrund er det derfor svært at give et sikkert eksempel på en situation, som udlændingemyndighederne ville anerkende som værende en "undskyldelig omstændighed".

I lyset af det ovenfor anførte, vil det være passende at sætte spørgsmålstejn ved holdbarheden og nødvendigheden af udlændingemyndighedernes restriktive praksis vedrørende "undskyldelige omstændigheder", ved manglende medvirken til dna-undersøgelser. Som det er vurderet ovenfor, så virker det til at være meget svært for ansøgeren/referencen at kunne give en acceptabel begrundelse for manglende deltagelse i en dna-undersøgelse, uden at denne undladelse vil medføre processuel skadevirkning i sagen. På den anden side er muligheden for at dokumentere slægtskabet mellem ansøgeren og referencen afgørende i mange sager om familiesammenføring, hvorfor det er indlysende, at udlændingemyndighederne i disse sager insisterer på medvirken til en dna-undersøgelse og at myndighederne derfor ikke vil acceptere enhver undskyldning for manglende medvirken. Om en så restriktiv praksis er nødvendig, anses dog for at være tvivlsom, især hvis udlændingemyndighedernes praksis sammenlignes med praksis til UDL § 40, stk. 1. Det fremgår nemlig af forarbejderne til UDL § 40, stk. 1, at det ved afgørelsen af, om en ansøgning bør imødekommes eller ikke, vil være rimeligt at tage hensyn til de vanskeligheder, der kan være for udlændingen at fremskaffe beviserne, fordi det ikke altid beror på ansøgerens manglende vilje, at oplysningerne ikke kan fremskaffes.²⁴⁴ Højesteret valgte at følge dette standpunkt i sagen

²⁴¹ Dette blev også fastslået i **ÅB/2016/1**, hvor ansøgerne ikke havde økonomisk mulighed for at afholde transport- og opholdsudgifter i forbindelse med en dna-undersøgelse i Den Demokratiske Republik Congo, jf. Udlændingenævnets årsberetning 2016, s. 21.

²⁴² Udlændingenævnets afgørelse **ÅB/2019/76** er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2019, s. 174-175.

²⁴³ Udlændingenævnets årsberetning 2019, s. 174.

²⁴⁴ Betænkning nr. 968 om udlændingelovgivningen, af 1982, s. 202. Se herudover nærmere ovenfor i afsnit 4.2.2.

U 2005.303 H²⁴⁵, hvor udlændingemyndighederne havde givet afslag på opholdstilladelse til ansøgeren, fordi denne ikke havde medvirket til en aldersundersøgelse. Højesteret ophævede dog udlændingemyndighedernes afgørelse med henvisning til forarbejderne til UDL § 40, stk. 1. og anførte, at den manglende deltagelse i aldersundersøgelsen ikke skyldtes ansøgerens manglende vilje, men at det derimod skyldtes, at det danske konsulat i Libyen ikke havde kunnet finde en læge, som ville medvirke til aldersundersøgelsen. Ansøgeren skulle i denne sag ikke bære risikoen for manglende fremskaffelse af oplysninger, da det netop ikke skyldtes ansøgerens manglende vilje, men var begrundet i andre omstændigheder. Det kan i denne forbindelse overvejes, om udlændingemyndighederne burde læne sig op ad Højesterets praksis i forhold til UDL § 40, stk. 1. og lægge mere vægt på ansøgerens manglende vilje. Dette ville medføre, at udlændingemyndighederne ville tage mere hensyn til de vanskeligheder, der kan være for ansøgeren, for at kunne medvirke til en dna-undersøgelse. Det ville herudover medføre, at manglende medvirken til en dna-undersøgelse, som *ikke* skyldes ansøgerens manglende vilje, ikke automatisk vil medføre afslag på ansøgningen.

6.5.2. Strider medvirken til dna-undersøgelser mod barnets tarv?

Som anført ovenfor kan udlændingemyndighederne kræve, at der ansøgeren og evt. referencen medvirker til en dna-undersøgelse for at påse, om betingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1 er opfyldt. Disse undersøgelser bliver som det helt klare udgangspunkt foretaget i ansøgerens hjemland eller i det land, hvor ansøgningen om familiesammenføring bliver indgivet. Undersøgelserne bliver herefter foretaget via en dansk ambassade og hvis dette ikke er muligt, via en dansk repræsentation eller via en anden nordisk ambassade, som Danmark har en repræsentationsaftale med. I visse tilfælde kræves det derfor af ansøgeren, at vedkommende må rejse langt for at få undersøgelserne foretaget, idet Danmark ikke er repræsenteret via ambassader eller andre muligheder i alle lande.

I flere af Udlændingenævnets afgørelser, der er blevet påklaget til nævnet efter, at Udlændingestyrelsen har givet afslag på ansøgningen om familiesammenføring, er det blevet anført af ansøgeren, at kravet om medvirken til en dna-undersøgelse er i strid med børnenes tarv efter FN's Børnekonventions art. 3. og at en evt. undladelse af medvirken til dna-undersøgelsen derfor ikke bør tillægges betydning.

Ordlyden af FN's Børnekonventions art. 3 lyder således: *"I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række."* Dette indebærer derfor, at barnets bedste skal tillægges en særlig vægt i alle foranstaltninger, der vedrører barnet. Dette gælder både, når foranstaltningen har en direkte og en indirekte effekt på barnet. Det medfører dog ikke, at *alle* statslige foranstaltninger skal indeholde en vurdering af barnets bedste. Det vil derimod nok være særlige foranstaltninger, der *væsentligt* påvirker et barn, som skal indeholde sådan en vurdering. På denne baggrund bør udlændingemyndighederne i deres sagsbehandling i familiesammenføringsager tage et væsentligt hensyn til barnets tarv.²⁴⁶ Man kan i forlængelse heraf rejse spørgsmålet, om medvirken til dna-undersøgelserne kan være i strid med barnets tarv, herunder FN's Børnekonventions art. 3.

Udlændingenævnet har i deres praksis overvejende fastlagt, at det i familiesammenføringsager med børn ikke vil stride mod barnets tarv at kræve, at der bliver foretaget en dna-undersøgelse af barnet for at fastslå slægtskabet med referencen. I det følgende gennemgås eksempler på denne praksis nærmere.

Udlændingenævnets afgørelse **ÅB/2020/125**^{247 248}, handler om en ansøgning om familiesammenføring af tre mindreårige statsborgere fra Eritrea, der søgte om opholdstilladelse under henvisning til deres herboende far. Udlændingestyrelsen iværksatte som led i sagsbehandlingen en dna-undersøgelse af ansøgerne, som skulle foretages via Den Danske Ambassade i Addis Ababa, Etiopien. De tre ansøgere mødte dog aldrig op på ambassaden for at få foretaget undersøgelsen og Udlændingestyrelsen valgte på

²⁴⁵ Se nærmere om U 2005.303 H ovenfor i afsnit 4.2.2.2.

²⁴⁶ Karnovs note nr. 4 til FN's Børnekonventions art. 3.

²⁴⁷ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2020/25 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2020, s. 311-313.

²⁴⁸ Afgørelsen er også omtalt ovenfor i afsnittene 6.2. og 6.5.1.

denne baggrund, at meddele ansøgerne afslag på familiesammenføring. Udlændingenævnet stadfæstede Udlændingestyrelsens afgørelse i 2018 og lagde i denne forbindelse afgørende vægt på, at ansøgerne ikke havde gennemført den dna-undersøgelse, som var nødvendigt til bedømmelsen af, om der kunne meddeles opholdstilladelse til ansøgerne, samt at det påhvilede ansøgerne at godtgøre slægtskabet, herunder at medvirke til en dna-undersøgelse. Endvidere anførte Udlændingenævnet, at kravet om at ansøgerne skulle deltage i en dna-undersøgelse, ikke var i strid med Danmarks forpligtelser efter FN's Børnekonventions art. 3, men at hensynet til barnets tarv derimod talte for at sikre, at slægtskabet mellem et barn og en herboende slægtning rent faktisk er i overensstemmelse med det oplyste.

I **ÅB/2017/27**²⁴⁹ ²⁵⁰ ansøgte syv børn fra Den Demokratiske Republik Congo om familiesammenføring med sin fader i Danmark. Udlændingestyrelsen gav ansøgerne afslag på ansøgningen, idet der ikke var blevet foretaget en dna-undersøgelse af børnene. Ansøgerne var blevet vejledt om muligheden for at få foretaget dna-undersøgelserne ved en dansk repræsentation eller en anden nordisk ambassade, men ansøgerne var ikke fremmødt med henblik på, at få foretaget en dna-undersøgelse. Afslaget blev herefter påklaget til Udlændingenævnet, der i sin afgørelse lagde vægt på, at det uden dna-undersøgelsen ikke var muligt at fastslå ansøgerens identitet og slægtskab med referencen. Det indgik i Udlændingenævnets afgørelse, at det i klagen var anført, at det ikke var økonomisk eller praktisk muligt for ansøgerne at rejse til Kampala i Uganda for at få foretaget undersøgelsen, samt at kravet herom ikke sikrede hensynet til barnets tarv efter FN's Børnekonventions art. 3. Nævnet fandt dog, at det er en grundlæggende betingelse for meddelelse af opholdstilladelse, at ansøgerens identitet og slægtskab med referencen kan fastlægges og at dette ikke bør fraviges, uanset ansøgernes økonomiske eller logistiske udfordringer. Udlændingenævnet fandt desuden, at hensynet til børnenes tarv *dels* talte for at fastslå deres identitet, *dels* for at sikre, at slægtskabet mellem dem og referencen var i overensstemmelse med det oplyste. På denne baggrund fandt Udlændingenævnet, at kravet om medvirken til en dna-undersøgelse ikke var i strid med hensynet til barnets tarv efter FN's Børnekonventions art. 3. I denne forbindelse havde nævnet foretaget en konkret afvejning af, på den ene side retten til familiesammenføring, herunder hensynet til børnenes tarv og sikkerhed og på den anden side nødvendigheden af, at de danske myndigheder i tilstrækkelig grad skal kunne fastslå, om betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse er opfyldt. Udlændingenævnet fandt derfor, at der var proportionalitet mellem kravet om dna-undersøgelser af børnene og børnenes situation.

Udlændingemyndighedernes konsekvente brug af dna-undersøgelser i familiesammenføringsager med børn er dog blevet kritiseret i en artikel offentliggjort af Information kaldet "*Familie fik ikke lov til at tage nyfødte tvillinger med til Danmark – nu har de ventet i et halvt år*" fra d. 9. januar 2019.²⁵¹ Artiklen handler om en familie på 5 fra Irak, hvoraf kun 3 af familiens medlemmer boede i Danmark. Dette skyldtes, at det irakiske ægtepar fødte deres tvillinger under et ufrivilligt ophold i Irak. Parret ikke havde de fornødne papirer på tvillingerne, og som følge af sygdom og det faktum, at deres toårige søn befandt sig i Danmark, måtte parret modvilligt rejse tilbage til Danmark og efterlade sine tvillinger ved to fremmede familier i Irak. Straks efter hjemkomsten til Danmark i juli 2018 søgte parret om familiesammenføring med de to nyfødte børn og om at få sagen hastebehandlet. Udlændingestyrelsen valgte dog at afvise anmodningen om, at sagen skulle hastebehandlet og på det tidspunkt, hvor artiklen blev bragt – altså ca. 5 måneder efter ansøgningen om familiesammenføring – var der stadig ikke truffet nogen afgørelse i sagen. Udlændingestyrelsen meddelte dog parret i december 2018, at de skulle orientere deres børn om, at de skulle kontakte Den Danske Ambassade i Istanbul, idet Danmark ikke har en ambassade i Irak. Denne kontakt skulle børnene sørge for at iagttage inden seks uger efter, at forældrene havde modtaget brevet herom fra Udlændingestyrelsen. Formålet med mødet på ambassaden var, at der skulle foretages mundskrab af tvillingerne til brug for dna-undersøgelser, idet slægtskabet mellem dem og forældrene i Danmark skulle fastslås. Denne dna-undersøgelse blev krævet af Udlændingestyrelsen med hjemmel i UDL § 40 c, stk. 1 på trods af, at forældrene havde vandrejournaler og scanningsbilleder af

²⁴⁹ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2017/27 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2017, s. 132-133.

²⁵⁰ Afgørelsen er også nævnt ovenfor i afsnit 6.4.

²⁵¹ Madsen, M. & Dahlin, U. (2019, 9. januar). *Familie fik ikke lov til at tage nyfødte tvillinger med til Danmark – nu har de ventet i et halvt år*. Publiceret i *Information, Indland*. <https://www.information.dk/indland/2019/01/familie-fik-lov-tage-nyfoedte-tvillinger-danmark-ventet-halvt-aar>.

graviditeten fra det danske sundhedssystem samt to fødselsattester fra et hospital i Bagdad, der dokumenterede tvillingernes eksistens og hvem børnenes forældre er.

Udlændingestyrelsen følger i denne sag umiddelbart udlændingelovgivningen og standardproceduren på området, når de kræver, at ansøgere om familiesammenføring skal medvirke til en dna-undersøgelse for at fastslå slægtskabet. Fremgangsmåden i den konkrete sag er dog blevet kritiseret af professor i jura på Aarhus Universitet, Jens Vedsted-Hansen, der i artiklen udtaler, at problemet i den konkrete sag er, at Udlændingestyrelsen har anvendt sine standardkrav for bevismateriale, uden at tage stilling til den situation, der reelt er baggrunden for, at tvillingerne og forældrene blev adskilt og derfor nu søger om at blive familiesammenført. Jens Vedsted-Hansen udtaler yderligere: "*Det er forudsat i forarbejderne til udlændingeloven, at man skal afpasse de bevismæssige krav alt efter, om der er særlige vanskeligheder ved at fremskaffe sædvanligt bevismateriale. Ud over den tilsyneladende mekaniske brug af standardproceduren – som i sig selv kan være i strid med udlændingeloven og med almindelige forvaltningsretlige principper – er der ligeledes et problem med hensyn til pligten til at tillægge barnets interesser eller tarv høj vægt, hvilket Udlændingestyrelsen skal gøre ifølge FN's Børnekonventions artikel tre.*"²⁵²

Udlændingestyrelsen begrundede dog kravet om dna-undersøgelse med, at tvillingerne blev undfanget på et tidspunkt, hvor moderen havde forladt sin mand. Dermed mente styrelsen, at det var nødvendigt at fastslå, om moderens ægtefælle var far til børnene, idet man ikke ville risikere at familiesammenføre børnene med en person, som de ikke var i familie med. Jens Vedsted-Hansen udtaler dog, at han ikke er overbevist om, at det faktisk at børnene skulle være undfanget på et tidspunkt, hvor moren skulle have forladt sin mand, kan begrunde kravet om, at tvillingerne skulle deltage i en dna-undersøgelse. Jens Vedsted-Hansen udtaler desuden: "*Når dette krav i realiteten ser ud til at umuliggøre familiesammenføring, kunne det overvejes, om der ikke er andre måder til at sikre, at manden faktisk er deres far. Det ligger vel under alle omstændigheder fast, at kvinden er deres mor, og dét skulle sådan set være nok til, at de kan få opholdstilladelse efter udlændingelovens paragraf ni, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.*"²⁵³

Artiklen giver en indikation af, at der er en formodning for, at Udlændingestyrelsens sagsbehandling generelt er for konsekvent og hårdnakket, idet man tilsyneladende ikke vil lade overvældende beviser, der i den konkrete sag tilmed er danske og dermed kan verificeres, danne grundlag for opholdstilladelse. Udlændingemyndighederne er forpligtet til at tage hensyn til barnets tarv, jf. FN's Børnekonventions art. 3, men at kræve, at to spædbørn skal krydse en landegrænse og rejse flere tusinde kilometer for at kunne deltage i en dna-undersøgelse på en dansk ambassade, virker ikke til at stemme overens med denne forpligtelse. Især når det tages i betragtning, at forældrene kunne fremlægge stærke beviser for, at det fornødne slægtskab mellem tvillingerne og forældrene bestod.

Sammenfattende kan det på baggrund af ovenstående med forsigtighed konkluderes, at udlændingemyndighederne ikke er af den overbevisning, at krav om deltagelse i dna-undersøgelser strider mod barnets tarv. Derimod mener myndighederne, at fastlæggelse af slægtskabet netop tager hensyn til barnets tarv, da man således sikrer, at børn ikke bliver familiesammenført med personer, de ikke er i familie med. På baggrund af artiklen offentliggjort af Information, kan det dog anføres, at myndighedernes konsekvente brug af dna-undersøgelser dog ikke altid vil være hensigtsmæssig og tillige vil risikere at stride mod barnets tarv. Dette især, hvis der som i den i artiklen omtalte sag, er tale om spædbørn, der nu er adskilt fra sine forældre, hvor muligheden for at deltage i undersøgelsen synes at være yderst begrænset og belastende for børnene. Dermed er der en indikation af, at kravet om deltagelse i dna-undersøgelser i visse tilfælde vil stride mod hensynet til barnets tarv, mens det i andre situationer ikke

---

²⁵² Madsen, M. & Dahlin, U. (2019, 9. januar). *Familie fik ikke lov til at tage nyfødte tvillinger med til Danmark – nu har de ventet i et halvt år*. Publiceret i *Information, Indland*. <https://www.information.dk/indland/2019/01/familie-fik-lov-tage-nyfoedte-tvillinger-danmark-ventet-halvt-aar>.

²⁵³ Madsen, M. & Dahlin, U. (2019, 9. januar). *Familie fik ikke lov til at tage nyfødte tvillinger med til Danmark – nu har de ventet i et halvt år*. Publiceret i *Information, Indland*. <https://www.information.dk/indland/2019/01/familie-fik-lov-tage-nyfoedte-tvillinger-danmark-ventet-halvt-aar>.

vil. Det må bero på en konkret vurdering fra sag til sag og der er således argumenter for, at udlændingemyndighederne ikke bør følge deres standardprocedure så konsekvent i alle sager.

6.6. Hvad er konsekvensen af en negativ dna-prøve?

Ovenfor i afsnit 6.5. er der blevet redegjort for konsekvenserne af manglende medvirken til en dna-undersøgelse. Herefter kan man rejse spørgsmålet, hvad konsekvenserne af en negativ dna-undersøgelse vil være, når ansøgeren/referencen beslutter sig for at deltage i dna-undersøgelsen. Vil en negativ dna-undersøgelse altid medføre afslag på ansøgningen om familiesammenføring eller kan der tænkes situationer, hvor dette ikke vil være tilfældet?

Det klare udgangspunkt er, at såfremt en ansøger deltager i en dna-undersøgelse og denne udviser et negativt resultat, så vil dette medføre et afslag på ansøgningen om familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 eller § 9 c, stk. 1. Dette bekræfter Udlændinge- og Integrationsministeriet i en skrivelse fra d. 21. september 2020. Det anføres i skrivelsen, at såfremt en ansøger i en sag om familiesammenføring har oplyst slægtskab med en i Danmark boende person, som ikke kan bekræftes af en dna-undersøgelse, så vil ansøgeren som altovervejende udgangspunkt blive meddelt afslag på ansøgningen.²⁵⁴

Annette Kronborg belyser i sin artikel “DNA i et bevisretligt perspektiv”, hvorfor dna-undersøgelsernes resultater indgår med sådan en overvældende bevisstyrke i familiesammenføringsagerne. Hun anfører, at dna-molekylerne indeholder arvelige anlæg, samt at dna-molekylerne i deres opbygning vil være forskellig fra menneske til menneske²⁵⁵, hvorfor man på baggrund af blodprøver fra sagens personkreds med høj sandsynlighed vil kunne identificere et muligt slægtskab i familiesammenføringsager.²⁵⁶

Resultaterne fra dna-undersøgelser anses således for at have en “overvældende bevisstyrke”²⁵⁷ og vil på denne baggrund vægte endnu tungere end resultater fra aldersundersøgelser, som generelt anses for at kunne være mere upræcise.²⁵⁸ Spørgsmålet er herefter, om der kan tænkes situationer, hvor et negativt resultat på en dna-undersøgelse ikke automatisk vil medføre afslag på ansøgningen om familiesammenføring.

Det kan tænkes, at der kan være tale om særlige omstændigheder, som medfører, at en negativ dna-undersøgelse ikke automatisk vil medføre et afslag på ansøgningen om familiesammenføring. En sådan særlig omstændighed kunne f.eks. være, at ansøgeren har en genetisk sygdom, som vil kunne påvirke resultatet af dna-undersøgelsen.

Andre eksempler på sådanne særlige omstændigheder kunne være, at ansøgeren kan bevise, at dna-undersøgelsen er blevet gennemført på en utilstrækkelig måde eller at det kan bevises, at der er andre omstændigheder der tyder på, at resultat fra dna-undersøgelsen er upålideligt på grund af en fejl eller mangler ved testen. Det blev fastslået i Udlændingemyndighedernes praksis, at processuelle fejl i forbindelse med sagsbehandlingen kan bevirke, at en negativ dna-test ikke automatisk vil medføre et afslag på ansøgningen om familiesammenføring. I denne forbindelse kan der henvises til ÅB/2021/2²⁵⁹, hvor Udlændingenævnet i november 2021 hjemviste Udlændingestyrelsens afgørelse vedrørende en eritreisk statsborger. Den eritreiske statsborger søgte om familiesammenføring med referencen og dennes afdøde

²⁵⁴ Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup, s. 2.

²⁵⁵ Forskellen i dna-molekylerne vil mere specifikt vise sig både i forhold til rækkefølgen af de baser som findes i dna-molekylerne samt længden af visse dna-områder, jf. Bay Larsen, Lars. (1997). *Etablering af et DNA-profilregister med henblik på behandling af straffesager*. Stougaard Jensen / Scantryk A/S, København., s. 37, som er en rapport fra 1996 afgivet af en arbejdsgruppe (som var sammensat af bl.a. Lars Bay Larsen, Erik Merlung, Birthe Eriksen, Linda Nielsen m.fl.) nedsat af Justitsministeriet.

²⁵⁶ Kronborg, Annette, *DNA i et bevisretligt perspektiv*, publiceret i *Juristen* nr. 9 fra 1998, s. 344.

²⁵⁷ *Ibid.*

²⁵⁸ Se nærmere omkring diskussionen om hvor præcise aldersundersøgelser er ovenfor i afsnit 5.4.1.

²⁵⁹ Udlændingenævnets afgørelse ÅB/2021/2 er gengivet i Udlændingenævnets årsberetning 2021, s. 22-24.

ægtefælles tre fællesbørn i Danmark. Referencen var ansøgerens stedmor og ansøgeren påstod, at hun var referencens afdøde ægtefælles datter. På denne baggrund iværksatte udlændingemyndighederne en dna-undersøgelse, der viste, at ansøgeren og referencens tre fællesbørn ikke var biologisk beslægtede. Udlændingestyrelsen meddelte på denne baggrund afslag på familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 3. Udlændingenævnet fandt dog, at ansøgeren og referencen med ansøgningen om familiesammenføring havde påberåbt sig at have et beskyttelsesværdigt familieliv, som var omfattet af EMRK art. 8. Udlændingenævnet anførte i denne forbindelse, at Udlændingestyrelsen burde have vurderet ansøgningen efter UDL § 9 c, stk. 1 i stedet for UDL § 9, stk. 1, nr. 3. Udlændingenævnet fandt det derfor *“i den forbindelse kritisabelt, at Udlændingestyrelsen ikke partshørte referencen over resultatet af dna-undersøgelsen, da det fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at der ikke må træffes afgørelse i en sag, hvis en part ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger til ugunst for parten, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse”*.²⁶⁰ På denne baggrund hjemsendte Udlændingenævnet afgørelsen til fornyet behandling af Udlændingestyrelsen, hvor der skulle træffes afgørelse *“på baggrund af det korrekte retsgrundlag under iagttagelse af de forvaltningsretlige regler om partsbeføjelser”*.²⁶¹ Afgørelsen viser, at en negativ dna-undersøgelse ikke automatisk vil medføre afslag på ansøgningen om familiesammenføring, hvis der er begået processuelle fejl under sagsbehandlingen.

Generelt må det dog konkluderes, at dna-undersøgelsen netop indgår som et meget tungtvejende bevis i sagen. Selvom udlændingemyndighederne skal foretage en samlet vurdering af alle sagens omstændigheder og beviser, så vil resultatet fra en dna-undersøgelse formentlig være det bevis, som vejer tungest i denne vurdering. Medmindre det kan bevises, at der er begået processuelle fejl i sagsbehandlingen, at der er sket fejl eller mangler ved gennemførelse af dna-undersøgelsen eller at ansøgeren har en genetisk sygdom, som vil kunne påvirke resultatet af dna-undersøgelsen, så vil udlændingemyndighederne nok som altovervejende hovedregel give afslag på anmodningen om familiesammenføringen, hvis dna-undersøgelsen ikke kan bevise slægtskabet mellem ansøgeren og referencen. Annette Kronborg kritiserer dette i sin artikel *“DNA i et bevisretligt perspektiv”*, hvor hun anfører, at dna-undersøgelsens høje kvalitet som sandsynlighedsbevis medfører, at *“sagsbehandleren fæstner hele sin lid til en DNA-test som legitimation for en afgørelse om familiesammenføring”*.²⁶² For at understøtte denne pointe anfører hun videre, at indførelsen af muligheden for at iværksætte dna-undersøgelser i sager om familiesammenføring har medført en tilbagegang af antallet af bevillinger på ansøgninger om familiesammenføringer i Danmark. Annette Kronborg mener, at indførelsen af muligheden for at foretage dna-undersøgelser burde medføre en stigning i antallet af bevillinger og at dette er en indikation på, at udlændingemyndighederne har svært ved at håndtere den udfordring, der ligger i netop ikke at lægge altafgørende vægt på dna-undersøgelserne, når der skal træffes afgørelser.²⁶³

6.7. Kan ansøgeren kræve, at der foretages en dna-undersøgelse?

Det fremgår direkte af UDL § 40 c, stk. 1, at Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet kan kræve, at ansøgeren eller referencen medvirker til en dna-undersøgelse. Det er dermed lovhjemlet, at udlændingemyndighederne har mulighed for at kræve en sådan undersøgelse. Spørgsmålet er herefter, om ansøgeren eller referencen også vil have ret til at kræve, at der iværksættes en dna-undersøgelse. Det kunne f.eks. tænkes, at ansøgeren kunne ønske en dna-undersøgelse i det tilfælde, hvor udlændingemyndighederne afviser en ansøgning om familiesammenføring på den baggrund, at ansøgeren ikke kan dokumentere slægtskabet til referencen og udlændingemyndighederne ikke mener, at det er nødvendigt med en dna-undersøgelse. I denne situation kunne det være afgørende, hvis ansøgeren kunne kræve en dna-undersøgelse og på denne måde dokumentere slægtskabet til referencen.

²⁶⁰ Udlændingenævnets årsberetning 2021, s. 23-24.

²⁶¹ *Ibid.*, s. 24.

²⁶² Kronborg, Annette, *DNA i bevisretligt perspektiv*, publiceret i *Juristen* nr. 9 fra 1998. s. 349.

²⁶³ *Ibid.*

Selvom det ikke direkte fremgår af ordlyden i UDL § 40 c, stk. 1, så vil ansøgeren under visse omstændigheder selv kunne kræve, at der bliver iværksat en dna-undersøgelse.²⁶⁴ Det fremgår af udlændingemyndighedernes interne meddelelser, at man burde tilbyde ansøgere muligheden for at gennemføre en dna-undersøgelse i de sager, hvor slægtskabet til referencen er så tvivlsomt, at udlændingemyndighederne påtænker sig at give et afslag på ansøgningen om familiesammenføring.²⁶⁵ Der vil i det følgende blive foretaget en nærmere gennemgang og analyse af retspraksis for at finde ud af, om ansøgerens teoretiske mulighed for at kræve iværksættelse af dna-undersøgelser i sager om familiesammenføring, reelt også bliver håndhævet i praksis.

6.7.1.U 2004.688 Ø

I denne sag havde ansøgeren (A) søgt om familiesammenføring med en herboende reference (A's påståede fader). Udlændingestyrelsen havde givet afslag på ansøgningen, da familieforholdet mellem ansøgeren og referencen anses for at være dokumenteret. Integrationsministeriet stadfæstede Udlændingestyrelsens afslag og lagde her vægt på Retslægerådets udtalelse. Retslægerådet havde udtalt, at ansøgeren på undersøgelsestidspunktet i november 2001 var 16-17 år gammel, hvilket ikke var i overensstemmelse med de oplysninger som referencen havde givet. Efter referencens oplysninger skulle ansøgeren have været omkring 14 år på undersøgelsestidspunktet. Integrationsministeriet konkluderede på denne baggrund, at ansøgeren ikke kunne være referencens datter, og en dna-undersøgelse var derfor ikke påkrævet.

Ansøgeren ønskede at medvirke til en dna-undersøgelse på egen regning og anmodede om at få oplyst, hvilken fremgangsmåde der skulle anvendes. Sagen blev på denne baggrund indbragt for Københavns Byret. I denne forbindelse udtalte Udlændingestyrelsen, at "*styrelsen ikke ser sig i stand til at etablere en ordning, der giver mulighed for, at en ansøger eller reference selv kan bekoste en dna-undersøgelse i familiesammenføringsager til fastlæggelse af et familieforhold*".²⁶⁶

Byretten anførte, at det ikke kunne udelukkes, at ansøgeren var mindreårig på ansøgningstidspunktet og datter til referencen. Retten fandt ikke, at sagen var tilstrækkeligt oplyst, for at der kunne træffes en afgørelse, hvorfor yderligere undersøgelser af familieforholdet derfor *ikke* burde afskæres. Byretten kom i deres afgørelse frem til, at der ved Udlændingestyrelsens foranstaltning burde iværksættes en dna-undersøgelse for at fastslå den familiemæssige tilknytning, jf. UDL § 52, stk. 3.

Integrationsministeriet kærede afgørelsen til Østre Landsret og gjorde gældende, at der i UDL § 52, stk. 3 ikke fandtes hjemmel til at retten kunne pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en dna-undersøgelse for at fastslå den familiemæssige tilknytning.

Østre Landsret valgte af stadfæste Byrettens afgørelse og anførte, at det var "*utvivlsomt, at domstolsprøvelsen efter UDL § 52 omfatter en tilbundsgående bedømmelse af beviserne vedrørende en ansøgers familietilknytning til den herboende reference*".²⁶⁷ Landsretten fandt på denne baggrund, at UDL § 52, stk. 3 gav retten hjemmel til at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en dna-undersøgelse. Det bemærkes, at domstolene ikke har taget stilling til, hvem der i sidste ende skulle afholde omkostningerne for dna-undersøgelsen.

U 2004.688 Ø-afgørelsen viser, at ordlyden i UDL § 52, stk. 3, som lyder "*retten drager omsorg for sagens oplysning og træffer selv bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner, om tilvejebringelse af andre bevismidler*" indebærer en hjemmel for retten til at foranledige en dna-undersøgelse

---

²⁶⁴ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 388.

²⁶⁵ Dette fremgår af Direktoratet for Udlændinges interne meddelelse nr. 3/91, omtalt i Kronborg, Annette, *DNA i bevisretligt perspektiv*, publiceret i *Juristen* nr. 9 fra 1998, s. 349.

²⁶⁶ Udlændingestyrelsens skrivelse af 7. august 2003 til Københavns Byret, omtalt i dommen U 2004.688 Ø på side 688 i UfR 2004.

²⁶⁷ UfR 2004, s. 688.

indhentet ved Udlændingestyrelsens foranstaltning.²⁶⁸ Hvis domstolene således finder, at sagen - herunder familieforholdene i sagen om familiesammenføring - ikke er oplyst tilstrækkeligt for at kunne træffe en afgørelse, så kan retten, på ansøgerens og referencens vegne, pålægge Udlændingestyrelsen at indhente en dna-undersøgelse.

6.7.2. Utrykte kendelser afsagt af Østre Landsret i 2011 og 2012

Selvom Østre Landsret i U 2004.688 Ø havde fastslået, at UDL § 52, stk. 3 giver retten hjemmel til at pålægge Udlændingestyrelsen at indhente en dna-undersøgelse, så er dette ikke ensbetydende med, at ansøgere altid vil kunne forlange dette i tilfælde af, at Udlændingestyrelsen meddeler afslag på ansøgningen om familiesammenføring på baggrund af, at familieforholdene ikke er dokumenteret tilstrækkelig. Dette blev tydeligt i to kendelser afsagt af Østre Landsret i 2011 og 2012.

Østre Landsret fandt ved kendelse af 22. december 2011 i sag nr. B-3894-11, at ansøgerne *ikke* kunne kræve, at retten skulle pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en dna-undersøgelse. Udlændingemyndighederne anførte i sagen, at der kun iværksættes dna-undersøgelser i de tilfælde, hvor udlændingemyndighederne ikke har mulighed for at træffe en afgørelse på baggrund af de foreliggende omstændigheder, eller hvis man ikke kan tillægge de fremlagte dokumenter sædvanlig bevismæssig værdi. Ansøgerne skal dog bidrage med at oplyse sagen tilstrækkeligt, inden der iværksættes dna-undersøgelser. Østre Landsret lagde i deres afgørelse vægt på, at ansøgerne ikke havde bidraget til sagens tilstrækkelige oplysning, da de ikke havde indhentet den nødvendige tilladelse til senregistrering af slægtskabet ved de lokale myndigheder i deres hjemland, Den Demokratiske Republik Congo. På denne baggrund fandt Østre Landsret ikke, at det skulle pålægges Udlændingestyrelsen at iværksætte en dna-undersøgelse.²⁶⁹

Østre Landsret kom frem til samme resultat i kendelsen af 21. september 2012 i sag B-2007-12. Retten valgte heller ikke i denne sag at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en dna-undersøgelse. Udlændingemyndighederne havde i denne sag oprindeligt givet ansøgeren fra Somalia afslag på ansøgningen om familiesammenføring med dennes herboende forælder, A. Selvom A fremlagde dokumenter i form af vielsesattest, skilsmissebevilling med ansøgerens biologiske mor, samt dokumentation for efterfølgende overførsel af forældremyndigheden til A, mente udlændingemyndighederne ikke, at det var nok til at kunne dokumentere slægtskabet med ansøgeren. Baggrunden for dette var, at udlændingemyndighederne normalt ikke tillægger dokumenter fra Somalia bevismæssig betydning. Herudover lagde udlændingemyndighederne vægt på, at A ved sin egen, forudgående ansøgning om ægtefællesammenføring i Danmark ikke havde nævnt, at han havde et barn. Østre Landsret fandt, med henvisning til det af udlændingemyndighederne anførte, samt rettens kendelse af 22. december 2011, at sagen var tilstrækkelig oplyst, hvorfor der ikke var behov for iværksættelse af en dna-undersøgelse.²⁷⁰

Bjørn Dilou Jacobsen og Jens Vedsted-Hansen ser undrende på Østre Landsrets kendelse af 21. september 2012, fordi begrundelsen afviger fra landsrettens begrundelse i kendelsen af 22. december 2011.²⁷¹ I kendelsen fra 2011 anførte Østre Landsret, at der ikke skulle iværksættes en dna-undersøgelse, fordi ansøgeren ikke havde sørget for at fremlægge tilstrækkelig dokumentation for slægtskabet, selvom det ville have været muligt. Retten anfører i samme afgørelse, at det vil være relevant at iværksætte en dna-undersøgelse, hvis det ikke er muligt for ansøgeren at dokumentere slægtskabet, bl.a. i de situationer, hvor udlændingemyndighederne ikke tillægger dokumenterne sædvanlige bevismæssig værdi. Dette var netop tilfældet i kendelsen fra 2012, hvor ansøgeren forsøgte at dokumentere slægtskabet på mange forskellige måder, men udlændingemyndighederne ikke tillagde disse bevismæssig

²⁶⁸ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 388, note 101.

²⁶⁹ Østre Landsrets kendelse af 22. december 2011 (sagsnummer: B-3894-11) er omtalt i Udlændingeret - Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag s. 444-445.

²⁷⁰ Østre Landsrets kendelse af 21. september 2012 (sagsnummer: B-2007-12) er omtalt i Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 445.

²⁷¹ Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 445.

betydning. På denne baggrund burde Østre Landsret derfor have pålagt udlændingemyndighederne at indhente en dna-undersøgelse i overensstemmelse med UDL § 52, stk. 3. Da Østre Landsret ikke vælger at gøre det, formoder Bjørn Dilou Jacobsen og Jens Vedsted-Hansen, at retten tillagde det betydelig vægt, at den herboende reference i sin egen, forudgående ansøgning om ægtefællesammenføring havde oplyst, at han ikke havde børn.²⁷²

6.7.3. Hvad kan der udledes af Østre Landsrets afgørelser?

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at ansøgeren under visse omstændigheder selv kan kræve, at der bliver iværksat en dna-undersøgelse, hvilket følger af U 2004.688 Ø. Den nærmere undersøgelse af praksis tyder dog på, at udlændingemyndighederne er tilbageholdende med at følge den fremgangsmåde, som de selv i den interne meddelelse nr. 3/91²⁷³ anfører. Det vil sige, at det tyder på, at udlændingemyndighederne ikke altid tilbyder ansøgeren muligheden for at gennemføre en dna-undersøgelse i de sager, hvor slægtskabet til referencen er så tvivlsomt, at udlændingemyndighederne påtænker sig at give et afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Dette viser Østre Landsrets kendelse af 22. december 2012, hvor der i sidste ende blev lagt afgørende vægt på, at referencen på et tidligere tidspunkt ikke havde oplyst, at han havde børn. Referencen fik herefter ikke mulighed for at dokumentere slægtskabet med ansøgeren, da udlændingemyndighederne ikke tillagde dokumenterne nogen sædvanlig bevismæssig værdi.

Kapitel 7: Hvorfor er alders- og dna-undersøgelser ikke obligatoriske i familiesammenføringsager med børn?

I nærværende afhandlings kapitel 5 og 6 er aldersundersøgelser og dna-undersøgelser i forbindelse med familiesammenføring med børn blevet behandlet. Heraf fremgår, at udlændingemyndighederne har mulighed for at kræve, at sådanne undersøgelser bliver foretaget, når de modtager en ansøgning om familiesammenføring. Det er altså ikke obligatorisk for ansøgeren eller referencen at gennemføre en alders- eller dna-undersøgelse og man kan derfor rejse spørgsmålet, om det vil være hensigtsmæssigt, hvis sådanne undersøgelser blev obligatoriske i forbindelse med ansøgninger om familiesammenføring med børn.

På nuværende tidspunkt er det således, at en udlænding der søger om familiesammenføring efter reglerne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1, eller andre personer, som skønnes at kunne bidrage med oplysninger til brug for sagens behandling, skal tilvejebringe alle oplysninger om barnets alder og slægtskab med referencen, der er nødvendige for at påse, om betingelserne for udstedelse af opholdstilladelse er opfyldt, jf. UDL § 40, stk. 1. Såfremt det er muligt for ansøgeren at fremlægge tilstrækkeligt bevis for sin alder og slægtskab, herunder ved hjælp af fødselsattest, dåbsattest, identifikationspapirer mv., som er udstedt af en pålidelig myndighed og dermed kan verificeres, opstår der reelt ikke et tvivls spørgsmål om, hvorvidt betingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1 er opfyldt. Dermed kan udlændingemyndighederne - såfremt de mener, at der er ført tilstrækkeligt bevis for, at betingelserne er opfyldt - udstede en opholdstilladelse til barnet uden at kræve, at der bliver foretaget en aldersundersøgelse eller dna-undersøgelse.

Anvendelsen af aldersundersøgelser og dna-undersøgelser bliver aktuel i alle tilfælde, hvor udlændingemyndighederne finder det relevant. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der ikke er fremlagt nogen dokumentation for ansøgerens alder og slægtskab. En anden situation kunne være, hvis fremlagt dokumentation ikke findes tilstrækkelig eller ikke kan verificeres, hvilket navnlig kan være påkrævet i de situationer, hvor ansøgeren oprindeligt kommer fra et land, hvor der ikke er de samme formelle krav til

---

²⁷² Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag, s. 445.

²⁷³ Direktoratet for Udlændinges interne meddelelse nr. 3/91 er omtalt i Kronborg, Annette, *DNA i bevisretligt perspektiv*, publiceret i *Juristen* nr. 9 fra 1998, s. 349.

identifikationspapirer mv. udstedt af myndighederne, som der f.eks. er i Danmark. For at påse om betingelserne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1 er opfyldt, er det i sådanne tilfælde nødvendigt for udlændingemyndighederne at kræve, at der bliver foretaget en aldersundersøgelse og dna-undersøgelse af ansøgeren og referencen. Herefter vil det så være muligt at påse, om betingelserne for udstedelse af opholdstilladelse er opfyldt.

Baggrunden for at aldersundersøgelser og dna-undersøgelser i familiesammenføringsager med børn ikke er obligatoriske er, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke finder, at der er et behov eller i øvrigt et grundlag herfor.²⁷⁴ Muligheden for at kræve undersøgelserne foretaget anvendes i de tilfælde, hvor der er tvivl om ansøgerens alder og slægtskab. Muligheden vil derimod ikke anvendes, såfremt der *kan* fremlægges tilstrækkeligt bevis for ansøgerens identitet og slægtskab. Dermed vil obligatoriske aldersundersøgelser og dna-undersøgelser medføre spild af tid og ressourcer, hvis der altid skulle foretages test - også i de tilfælde, hvor der reelt ingen tvivl foreligger. Såfremt det blev gjort obligatorisk at foretage aldersundersøgelser og dna-undersøgelser i alle familiesammenføringsager med børn, vil det sikre, at alle der får meddelt opholdstilladelse efter reglerne i UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1 med overvejende sandsynlighed har opfyldt de fornødne betingelser og at der dermed ikke er blevet lagt afgørende vægt på fremlagte beviser, som måske er forfalsket og dermed ikke beskrivende for den reelle situation, hvilket alt andet lige vil være hensigtsmæssigt. Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer dog, at det nuværende undersøgelsesniveau, som myndighederne har til rådighed, svarer til det behov, der er på området. Myndighederne mener derfor ikke, at der er et aktuelt behov for at gøre aldersundersøgelser og dna-undersøgelser obligatoriske på trods af, at det muligvis vil være det mest hensigtsmæssige for at sikre, at der ikke bliver udstedt opholdstilladelser på baggrund af forfalskning og snyd.²⁷⁵

Kapitel 8: Konklusion

Nærværende specialeafhandling har haft til formål at undersøge og analysere reglerne om familiesammenføring med børn i Danmark med særligt fokus på ansøgerens oplysningspligt og mulighederne for at kræve og foretage alders- og dna-undersøgelser samt undersøgelsesernes bevisstyrke i familiesammenføringsagerne.

Det følger af Udlændingeloven § 40, stk. 1 og de almindelige forvaltningsretlige principper for sagsoplysning, at det som udgangspunkt påhviler ansøgeren selv eller dennes herboende forældre at godtgøre ansøgerens alder og slægtskab med herboende. Der er dog debat om, hvor langt denne oplysningspligt reelt rækker og i hvilket omfang der reelt er en bevisbyrde.

Selvom bevisbyrdens rækkevidde og risikoen for sagens oplysning har været omdiskuteret i teorien, viser forarbejderne og praksis, at det skal tillægges betydning, hvad der reelt kan bevises og hvad der ikke kan bevises i forhold til ansøgerens alder og slægtskab med herboende. Vurderingen af om ansøgere opfylder betingelserne i udlændingeloven, udgør således et bevisspørgsmål og ikke et skønsspørgsmål. Myndighedernes subjektive og ikke-sagkyndige vurdering bør på denne baggrund ikke tillægges afgørende betydning.

Det kan yderligere konkluderes, at manglende eller urigtige oplysninger kan medføre afslag af ansøgningen og at udlændingen kan risikere strafforfølgelse. Dog viser praksis, at manglende oplysninger, som ikke skyldes ansøgerens manglende vilje, men er begrundet i andre omstændigheder, ikke altid skal medføre afslag på opholdstilladelse. Det bør derfor indgå i vurderingen, om ansøgeren har haft

---

²⁷⁴ Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup, s. 2-7.

²⁷⁵ *Ibid.*

mulighed for at fremskaffe de nødvendige oplysninger og der bør tages hensyn til de vanskeligheder, der kan være i denne proces, samt eventuelle andre forhold som kan have betydning for ansøgningen.

Barnets alder er afgørende for muligheden for familiesammenføring efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2, § 9, stk. 1, nr. 3 og § 9 c, stk. 1. Dette kan i praksis føre til tvister om barnets reelle alder på ansøgningstidspunktet. Ansøgeren kan normalt bevise sin alder ved at fremlægge behørigte attester fra hjemlandsmyndighederne, men hvis dette ikke er muligt eller hvis Udlændingestyrelsen har mistanke om, at ansøgeren er ældre end påstået, kan Retslægerådets udtalelser om ansøgerens mest sandsynlige alder på ansøgningstidspunktet indhentes som et yderligere bevismiddel i familiesammenføringsager.

Afhandlingens behandling af problemstillingen viser dog, at den metode der ligger bag Retslægerådets aldersudtalelser, samt udlændingemyndighedernes og domstolenes efterfølgende inddragelse af disse udtalelser, har modtaget en vis kritik. På trods af, at Retslægerådet angiver ansøgerens alder ud fra, hvad rådet finder mest sandsynligt, efterlader dette dog stadig et rum for, at ansøgeren reelt har en anden alder, end det Retslægerådet vurderer. Analysen af udlændingemyndighedernes administrative praksis viser imidlertid, at Retslægerådets aldersudtalelser indgår som et bevis med særdeles tung vægt og det kan i forlængelse heraf med forsigtighed konkluderes, at udtalelserne i stort omfang vil blive fulgt af udlændingemyndighederne. For så vidt angår praksis fra domstolene viser U 2006.1370 Ø, at domstolene ligeledes tillægger Retslægerådets aldersudtalelser særlig betydelig vægt, sammenholdt med øvrige fremlagte beviser. Dog viser Højesterets kendelse fra 27. august 2009, at Retslægerådets aldersvurderinger ikke altid bør indgå som et bevis med altafgørende vægt, men at der samtidig skal foreligge stærke modstående beviser, før en aldersudtalelse ikke tillægges afgørende betydning.

I lyset af Højesterets kendelse fra 2009 kan det derfor konkluderes, at Retslægerådets udtalelser spiller en væsentlig rolle i bevisførelsen i familiesammenføringsager, men at udtalelserne ikke altid vil trumfe andre fremlagte beviser. Udlændingemyndighederne og domstolene bør derfor udvise en vis forsigtighed med at lægge altafgørende vægt på Retslægerådets aldersudtalelser, på trods af, at udtalelserne anses for at være et tungtvejende bevis.

Ligesom barnets alder kan medføre tvister i sager om familiesammenføring med børn efter UDL § 9, stk. 1, nr. 2 og 3 og § 9 c, stk. 1, så vil fastlæggelse af det biologiske slægtskabsforhold mellem ansøgeren og dennes familie ligeledes være af afgørende betydning for, om der kan meddeles opholdstilladelse eller ej, hvorfor der i praksis således kan opstå tvister herom.

Udlændingemyndighederne kan ifølge UDL § 40c, stk. 1 kræve, at ansøgeren og den person, til hvem ansøgeren oplyser at have familiemæssig tilknytning til, som skal danne grundlag for opholdstilladelsen, skal medvirke til en dna-undersøgelse, med henblik på at fastslå den familiemæssige tilknytning, såfremt denne tilknytning ikke på anden måde kan anses for tilstrækkeligt dokumenteret.

Udlændingemyndighedernes praksis angiver et tvetydigt billede af, hvad der skal til for at dokumentere slægtskabet tilstrækkeligt, herunder hvilke dokumenter der anses for at udgøre tilstrækkelig dokumentation. På baggrund heraf, kan det derfor konkluderes, at de enkelte familiesammenføringsager er forskellige og derfor må blive behandlet konkret afhængigt af, hvor ansøgeren kommer fra.

Det kan konkluderes, at det helt klare udgangspunkt er, at manglende bevis for slægtskabet vil medføre afslag på ansøgning om familiesammenføring. Som det fremgår af forarbejderne til UDL § 40c, stk. 1, vil manglende deltagelse i dna-undersøgelser derfor komme ansøgeren til skade og medføre afslag på ansøgningen, medmindre den manglende medvirken skyldes undskyldelige omstændigheder. Da det ikke nærmere er specificeret i forarbejderne, hvad eksempler på disse undskyldelige omstændigheder kunne være, blev der foretaget en analyse af udlændingemyndighedernes praksis som peger i retning af, at udlændingemyndighederne har høje forventninger til, at ansøgerne vil kunne medvirke i dna-undersøgelserne og der skal meget til for at henføre manglende deltagelse til undskyldelige omstændigheder.

Der er i denne forbindelse blevet rejst spørgsmålet, om ansøgeren kan undlade at deltage i dna-undersøgelser med henvisning til, at deltagelsen ville stride mod barnets tarv set i lyset af FN's Børnekonventions art. 3. En efterfølgende analyse af udlændingemyndighedernes praksis viste dog, at krav om deltagelse i dna-undersøgelser, efter myndighedernes vurdering, ikke vil stride mod barnets tarv, idet myndighederne mener, at det netop er for at sikre barnets tarv, at der kræves en dna-undersøgelse.

I forlængelse af diskussionen om konsekvensen af manglende medvirken i en dna-undersøgelse, blev der i afhandlingen behandlet spørgsmålet om, hvorvidt en negativ dna-undersøgelse altid vil medføre afslag på ansøgningen om familiesammenføring. Undersøgelsen af teori og praksis viste, at dna-undersøgelsen netop indgår som et meget tungtvejende bevis i sagen, hvorfor udlændingemyndighederne nok vil følge dna-undersøgelsens resultat, medmindre det kan bevises, at der er begået processuelle fejl i sagsbehandlingen, at der er sket fejl eller mangler ved gennemførelse af dna-undersøgelsen eller at ansøgeren har en genetisk sygdom, som vil kunne påvirke resultatet af dna-undersøgelsen.

Afslutningsvis blev det undersøgt, om også ansøgeren vil have mulighed for at kræve, at der foretages en dna-undersøgelse. På baggrund af en analyse af teori og praksis kan det udledes, at ansøgeren under visse omstændigheder selv kan kræve, at der bliver iværksat en dna-undersøgelse, men at udlændingemyndighederne udviser en vis tilbageholdenhed med at tilbyde ansøgeren denne mulighed.

Samlet kan det konkluderes, at udlændingemyndighederne i alle tvivlstilfælde kan kræve, at der bliver foretaget en alders- og dna-undersøgelse af barnet. I modsætning hertil, er det kun i undtagelsestilfælde, at ansøgeren har den samme mulighed. Resultatet af undersøgelserne indgår som tungtvejende beviser i familiesammenføringssagerne og selvom disse resultater ikke bør tillægges altafgørende vægt, vil udlændingemyndighederne og domstolene i familiesammenføringssager med børn i sidste ende nok tillægge resultaterne mest vægt sammenlignet med i øvrigt fremlagte beviser.

Litteraturliste

Bøger

Bay Larsen, Lars. (1997). *Etablering af et DNA-profilregister med henblik på behandling af straffesager*. Stougaard Jensen / Scantryk A/S, København.

Dilou Jacobsen, Bjørn., Larsen, Niels Henrik., Lassen, Nina Marie., Lindholm, Jesper., Spang, Bettina. & Vedsted-Hansen, Jens. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag.

- Forkortes i afhandlingen til: Dilou Jacobsen, Bjørn., Vedsted-Hansen, Jens. m.fl. (2021). *Udlændingeret: Studieudgave* (1. udg.). Djøf Forlag

Evald, Jens (2016). *Juridisk teori, metode og videnskab*, (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Langlouis, Herman. & W. Tornøe, Claus. (1993). *Udlændingeloven med kommentarer* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Revsbech, Karsten., Nørgaard, Carl Aage., Garde, Jens. & Højgaard Mørup, Søren. (2019). *Forvaltningsret: Sagsbehandling* (8. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

- Forkortes i afhandlingen til: Revsbech, Karsten., m.fl. (2019). *Forvaltningsret: Sagsbehandling* (8. udg.).

Starup, Peter. (2012). *Grundlæggende udlændingeret 1* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Starup, Peter. (2021). *Grundlæggende Udlændingeret: Udvalgte emner* (1. udg.). Djøf Forlag.

Artikler

Chr. Jensen, A. (2009, 1. juni). *Uegent til retssager*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 20-23.

Christrup, U. (2009, 1. september). *Tillid til Retslægerådets vurderinger*, publiceret i *Advokaten 09, Kommentar*, s. 24-26.

Ejg Jarbøl, L. (2009, 1. september). *Den afghanske forbindelse*, publiceret i *Advokaten nr. 09, Højesteret*, s. 16-20.

Ejg Jarbøl, L. (2009, 1. september). *En vurdering med betydelig vægt*. *Advokaten nr. 09, Højesteret*, s. 21.

Graversen, M. (2016, 2. december). *Sådan kan knogler og tænder afsløre asylansøgers alder*. Publiceret i *Berlingske, Samfund*. <https://www.berlingske.dk/samfund/saadan-kan-knogler-og-taender-afsløre-asylansøgers-alder>

Gøtze, M. & Rothmar Herrmann, J. (2009, 1. juni). *Skal Retslægerådet være overdommer?*, publiceret i *Advokaten nr. 06, Retslægerådet*, s. 16-19.

Kronborg, Annette, *DNA i bevisretligt perspektiv*, publiceret i *Juristen* nr. 9 fra 1998.

Madsen, M. & Dahlin, U. (2019, 9. januar). *Familie fik ikke lov til at tage nyfødte tvillinger med til Danmark – nu har de ventet i et halvt år*. Publiceret i *Information, Indland*. <https://www.information.dk/indland/2019/01/familie-fik-lov-tage-nyfoedte-tvillinger-danmark-ventet-halvt-aar>

Hjemmesider

Ansøg om familiesammenføring i Danmark som barn. (s.d.). Ny i Danmark. Lokaliseret den 7. april 2023 på <https://www.nyidanmark.dk/da/Du-vil-ansøge/Familie/Familiesammenføring/Barn>

Indvandrere og efterkommere. (s.d.). Danmarks Statistik. Lokaliseret den 24. april 2023 på <https://www.google.com/url?q=https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/indvandrere-og-efterkommere&sa=D&source=docs&ust=1682593203366784&usq=AOvVaw2KkOxqe14BAPG4dTnmdpg4>

Karnovs lovsamling - udlændingeloven, Karnov Group Denmark, København, udgivet elektronisk. Lokaliseret d. 21. marts 2023 på <https://pro-karnovgroup-dk.ez.statsbiblioteket.dk/b/documents/7000925377?tab=karnov>. Note 916 til UDL § 40, stk. 1, kommenteret af Frederik Gammeltoft, Niels Henrik Larsen, og Bjørn Dilou Jacobsen.

Karnovs lovsamling - udlændingeloven, Karnov Group Denmark, København, udgivet elektronisk. Lokaliseret d. 21. marts 2023 på <https://pro-karnovgroup-dk.ez.statsbiblioteket.dk/b/documents/7000925377?tab=karnov>. Note 141 og 142 til UDL § 9, stk. 22, kommenteret af Frederik Gammeltoft, Niels Henrik Larsen, og Bjørn Dilou Jacobsen.

Karnovs lovsamling – FN's Børnekonvention, Karnov Group Denmark, København, udgivet elektronisk. Lokaliseret d. 20. marts 2023 <https://pro-karnovgroup-dk.ez.statsbiblioteket.dk/b/documents/7000496921?tab=karnov>. Note 4 til FN's Børnekonventions art. 3, kommenteret af Jonas Christoffersen og Marya Akhtar.

Om Retslægerådet. (s.d.). Justitsministeriet, Civilstyrelsen. Lokaliseret den 14. marts 2023 på <https://civilstyrelsen.dk/sagsomraader/retslaegeraadet/om-retslaegeraadet>

Retslægerådet og domspraksis. (s.d.). Civilstyrelsen. Lokaliseret den 21. marts 2023 på <https://civilstyrelsen.dk/Media/1/8/Undersøgelse%20af%20776%20e-sager.pdf>

Retsmedicinske undersøgelser. (s.d.). Retsmedicinsk Institut. Lokaliseret den 21. marts 2023 på <https://retsmedicin.ku.dk/vores-opgaver/>

Love, lovforslag, lovforarbejder og betænkninger

Bekendtgørelse nr. 196 af den 23. maj 1980.

Bekendtgørelse nr. 1206 om udlændinges adgang her i landet, af den 23. august 2022.

Bekendtgørelse nr. 1996 om udlændinges adgang til og ophold i Danmark, af d. 23. maj 1980.

Bemærkninger til lovforslag nr. 150, fremsat den 11. april 2012.

Bemærkninger til L 17/2006-07, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love, af den 4. oktober 2006.

Bemærkninger til L 43/2019, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, af den 31. oktober 2019.

Bemærkninger til L 171/2003-04, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004.

Betænkning nr. 968 om udlændingelovgivningen, af 1982.

Betænkning til lovforslag nr. 190 afgivet af Retsudvalget den 26. maj 1997.

L 60, Lov om Retslægerådet, af den 25. marts 1961.

L 89, Lov om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love, af den 30. januar 2007.

L 171/2003-2004, Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven, af 20. februar 2004.

L 188, Lov om forslag til ændring af udlændingeloven, fremsat den 5. april 2017.

L 190, Lov om forslag til ændring af udlændingeloven, fremsat den 12. marts 1997.

L 567, Lov om ændring af udlændingeloven, af den 18. juni 2012.

L 915, Lov om ændring af udlændingeloven, af den 21. juni 2022

L 1205, Udlændingeloven, den 25. august 2022.

L 1360, Straffeloven, den 28. september 2022.

L 1591, Udlændingeloven, den 27. december 2019.

Noter, beretninger, vejledninger, udtalelser mv.

Anonymiseret aldersvurdering, erklæring fra den Retspatologiske Afdeling på Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet, af d. 04.08.2022, s. 11.

Integrationsministeriets notat af d. 9. marts 2004 om høringssvar vedrørende lovforslag nr. L 171/2003-2004 (sekundær kilde).

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations svar på spørgsmål nr. 11 stillet af Folketingets udvalg for Udlændinge-og Integrationspolitik af d. 22. marts 2005.

Ombudsmandsudtalelse FOB 83.120 (J. nr. 1982-962-613) (https://www.ombudsmanden.dk/find/udtalelser/beretningssager/alle_bsager/fob_nr_83.120/pdf)

Retslægerådets brev af d. 28. marts 2023 (**J.nr.:** 23-3039-00160)

Retslægerådets undersøgelse af 9. maj 2011.

Retslægerådets årsberetning fra 2001-2002.

Retslægerådets årsberetning fra 2009.

Udlændingenævnets årsberetning 2015.

Udlændingenævnets årsberetning 2016.

Udlændingenævnets årsberetning 2017.

Udlændingenævnets årsberetning 2018.

Udlændingenævnets årsberetning 2019.

Udlændingenævnets årsberetning 2020.

Udlændingenævnets årsberetning 2021.

Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 23. november 2017 på spørgsmål nr. 6 til L 46 stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Johanne Schmidt-Nielsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af d. 21. september 2020 på spørgsmål nr. 408 fremsat af Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske af Peter Skaarup.

Domme, kendelser og afgørelser

Diverse praksis fra Udlændingenævnet:

- FAM/2017/114
(https://www.udln.dk/da/Praksis/Alders-_og_identitetsfastlaeggelse/Aldersfastlaeggelse/FAM_2017_114)
- FAM/2018/5 (https://www.udln.dk/da/Praksis/boernesammenfoering/Grundlaeggende-betingelser/FAM_2018_5)
- FAM/2021/5
(https://www.udln.dk/da/Praksis/Alders-_og_identitetsfastlaeggelse/Aldersfastlaeggelse/FAM_2021_5)
- ÅB/2015/152
- ÅB/2016/1
- ÅB/2017/26
- ÅB/2017/27
- ÅB/2018/26
- ÅB/2018/44
- ÅB/2019/40
- ÅB/2019/76
- ÅB/2020/25
- ÅB/2020/125
- ÅB/2020/126
- ÅB/2021/2
- ÅB/2021/99

EMD, *Abdulaziz, Cabales og Balkandali mod UK*, af d. 28. maj 1985.

EMD, *Berrehab mod Nederlandene*, af d. 21. juni 1988.

EMD, *Saunders mod Storbritannien*, af den 17. december 1996.

EMD, *Maaouia mod Frankrig*, sag 39652/98, af den 5. oktober 2000.

EMD, *M.A mod Danmark*, sag 6697/18, af den 9. juli 2021

TfK 2000.617 Ø.

UfR 1990.277 Ø.

UfR 1998.1622 Ø.

UfR 2003.1322 H.

UfR 2004.688 Ø.

UfR 2005.303 H.

UfR 2006.1370 Ø.

UfR 2018.688 H.

Højesterets utrykte kendelse afsagt d. 27. august 2009.

Østre Landsrets utrykte afgørelse afsagt d. 22. december 2011 (sagsnummer B-3894-11).

Østre Landsrets utrykte kendelse afsagt d. 21. september 2012 (sagsnummer: B-2007-12).